

503

การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องนิทานพื้นบ้านตำบล อำเภอลำปาง
จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์

นางสาวจิตภา ปัดภัย

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2551

**Construction of Supplementary Reading Tam Bon Dom Amphur Sangkha
Changwat Surin folk Legend For Mathayom Suksa I Student
in Thep-Udom Witaya Surin Province**

Miss Jidapa Patpai

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2008

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องนิทานพื้นบ้านตำบลม
อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนเทพอุดมวิทยา อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

ชื่อและนามสกุล นางสาวจิตาภา ปัดภัย

แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

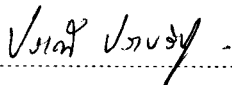
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ชนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ชนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ปราณี ปราบริปู)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

วันที่ 26 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2552

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องนิทานพื้นบ้านตำบลม
อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์
ผู้ศึกษา นางสาวจิตภา ปัคภัย **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์ **ปีการศึกษา** 2551

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง
นิทานพื้นบ้านตำบลม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน
เทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์ และ (2) ตรวจสอบคุณภาพของหนังสือที่สร้างขึ้น

ผลการศึกษาค้นคว้ามีดังนี้ (1) หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง นิทานพื้นบ้านตำบลม
อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา
ประกอบด้วย นิทานพื้นบ้าน 14 เรื่อง ได้แก่ อากวักนึ่งอากเว็น เนียงปรัตนีอบ เนียงตราเน็งเนียง-
โป้ว เนียงต้อฮทม คลานึงเนิก กนีอรนึ่งอังกาบ อาเจย อากจิล เนียงกเดิบโดงกเดิบชลา
ปี้วะเก็งก้อง จแกคมา กำเนิคเนยะบือน เจากซ้อด และโกนคำเรียชอ มีบทนำเรื่องให้ข้อมูล
เกี่ยวกับตำบลม คำอธิบายศัพท์ท้องถิ่น พร้อมภาพประกอบ และกิจกรรมท้ายบทเรียน
(2) ตรวจสอบคุณภาพของหนังสือจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ด้านรูปเล่มและการพิมพ์
ด้านภาพประกอบ ด้านการใช้ภาษา ด้านเนื้อหา และด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าดัชนีความ
สอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 และประเมินคุณภาพโดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของ โรงเรียน
เทพอุดมวิทยา อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 10 คน นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ
หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด สรุปได้ว่าเป็นหนังสือที่มีคุณภาพ
เหมาะสมอยู่ระดับดี

คำสำคัญ หนังสืออ่านเพิ่มเติม นิทานพื้นบ้าน มัธยมศึกษาปีที่ 1

กิตติกรรมประกาศ

การทำรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถเป็นอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามอย่างใกล้ชิดด้วยดี ตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งงานสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ได้แก่ อาจารย์ยอติภรณ์ ลิขสิทธิ์ คุณครูกิ่งกาญจน์ หทัยเรืองโรจน์ คุณครูปัญจรัตน์ เรืองไชยวุฒิ ที่ให้ความอนุเคราะห์คำแนะนำและให้ข้อเสนอแนะในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม จนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ คุณแม่เว็ด ปัดภัย คุณยายเมียก ชื่นใจ คุณยายจันทร์ ปัญญาดี คุณยายทองสุข ลำควนหอม คุณยายอ่าน ยิ่งสุด คุณยายสมพร ทองภา คุณตาอำ ขวนจิตต์ และ คุณตาฉายรอบคอบ ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลนิทานเพื่อนำมาจัดทำเป็นหนังสือ จนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ขอขอบคุณนักเรียนโรงเรียนเทพอุดมวิทยา อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ที่ได้แสดงความคิดเห็นต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม จนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาขอขอบคุณ คุณครูธาดารัตน์ สังกพงษ์ คุณครูมูจลินท์ ราชรักษ์ คุณครูประจักษ์ศรี ปัดภัย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้เอื้อนามในครั้งนี้เป็นอย่างสูงยิ่ง ซึ่งล้วนมีส่วนเกี่ยวข้องทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

จิตภา ปัดภัย

กรกฎาคม 2552

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
ขอบเขตของการศึกษา.....	5
นิยามศัพท์.....	6
กรอบแนวคิดในการสร้างหนังสือ.....	7
แนวทางการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม.....	32
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	42
บทที่ 2 หนังสืออ่านเพิ่มเติม.....	43
บทที่ 3 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	121
สรุปผลการศึกษา.....	121
อภิปรายผล.....	126
ข้อเสนอแนะ.....	129
บรรณานุกรม.....	131
ภาคผนวก.....	137
ก รายชื่อผู้ให้ข้อมูลนิทานพื้นบ้าน.....	138
ข สำเนาหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ.....	143
ค รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	145
ง ตัวอย่างแบบประเมินคุณค่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ.....	147
จ ตารางแสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ.....	150
ฉ รายชื่อนักเรียนที่ร่วมประเมินหนังสือ.....	154
ช ตัวอย่างแบบประเมินคุณค่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียน.....	156
ซ ตารางแสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ โดยนักเรียน.....	159
ประวัติผู้ศึกษา.....	163

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านเป็นทักษะการสื่อสารซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคนเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคม การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ดังนั้นผู้ที่มีทักษะในการอ่านหรือมีความสามารถในการอ่าน ย่อมมีโอกาสในชีวิตหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านสังคม การประกอบอาชีพ การศึกษาหาความรู้ ตลอดจนด้านข่าวสารข้อมูลที่กว้างไกลทันสมัยกว่าผู้ที่ขาดทักษะในด้าน การอ่าน ปัจจุบันสังคมโลกเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และการแข่งขัน การอ่านจึงเป็นวิธีที่จะช่วยให้มนุษย์ได้รับความรู้ ข่าวสารและแนวคิดใหม่ ๆ อันจะเป็นการพัฒนาตนเองและรู้จักปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การอ่านเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่จะช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามทางสติปัญญา ซึ่งจะส่งผลให้มนุษย์ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการดำรงชีวิตได้ สื่อและเครื่องมือที่สำคัญในการฝึกทักษะการอ่าน ก็คือหนังสือ ในปัจจุบันความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นเหตุให้สังคมโลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว บุคคลจึงต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงด้วยการขวนขวายหาความรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าหนังสือเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ที่ดีที่สุดวิธีหนึ่ง การอ่านหนังสือจึงจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ดังพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช พระราชทานแก่คณะสมาชิกห้องสมุดทั่วประเทศ รวบรวมโดยกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เนื่องในโอกาสวันสถาปนา กองทุน (2550: 59) ดังนี้

หนังสือนี้ ถ้าดูในทางพัฒนา ในทางความก้าวหน้าของมนุษย์ เพื่อให้ชีวิตของตนสามารถที่จะมีความมั่นคงนั้น จึงมีความสำคัญไม่ใช่น้อย เพราะว่าเป็นแหล่งของความรู้ที่จะค้ำจุนเราให้มีชีวิตได้ ให้มีความสุขได้ อันนี้ก็พูดถึงหนังสือทั่วไปทุกอย่างทุกชนิด และ โดยเฉพาะทางวิชาการ แต่หนังสือย่อมมีความสำคัญมากกว่าเป็นวิชาการที่จะสอนให้เรามีความรู้และสามารถที่จะปฏิบัติตนดำรงชีวิตได้ เพราะมนุษย์เราเป็นสัตว์ที่ไม่ต้องการเฉพาะเอาอาหารใส่ปากและมีชีวิตอยู่ป้องกันตนเองเท่านั้น ต้องมีอาหารสมองด้วย . . .

ดังนั้นหนังสือจึงเป็นสื่อที่สำคัญอย่างหนึ่ง ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดกระบวนการอ่าน ทักษะการอ่านเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาชีวิต ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านมีความฉลาดรอบรู้ ส่งเสริมให้เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ รับรู้ข่าวสารที่ทันสมัย อีกทั้งรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ดังที่ เสนีย์ วิลาวรรณ (2547: 123) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า เป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน เพราะมนุษย์อยู่ในยุคของข้อมูลข่าวสาร เนื้อหาสาระทางวิชาการ รวมทั้งข้อมูลต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ล้วนต้องอาศัยการอ่าน จึงจะสามารถเข้าใจและสื่อความหมายกันได้ถูกต้อง แม้จะมีเทคโนโลยีมาใช้ในการติดต่อสื่อสารกัน แต่ก็ไม่สามารถทดแทนการอ่านได้ ในทางตรงกันข้ามกลับยิ่งต้องอ่านมากขึ้นและใช้วิจารณญาณคิดให้รอบคอบก่อนตัดสินใจ ดังนั้นคนเราจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการอ่าน ถนอม พันธุ์มณี (ม.ป.ป.: 7) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือว่า ช่วยให้มีนิสัยรักการอ่าน การอ่านช่วยให้เป็นผู้ที่มีความรู้กว้างไกล ช่วยให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและการอ่านช่วยในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เอมอร์ เนียมน้อย (2551: 9) กล่าวว่า การอ่านมีประโยชน์และความจำเป็นกับบุคคลทุกอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ที่เป็นักเรียน นิสิต นักศึกษา เนื่องจากวิธีการเรียนในสมัยนี้ ต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้มาประกอบการเรียนให้กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น ดังนั้นทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้

การอ่านหนังสือจึงเป็นแนวทางที่เสริมสร้างสติปัญญาให้กับนักเรียน ดังนั้นการจัดกระบวนการเรียนการสอนจึงต้องเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ โดยการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้ สื่อประกอบการเรียนการสอนของนักเรียนในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองที่ดีที่สุด คือการส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมจากสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะหนังสืออ่านเพิ่มเติม ซึ่งเป็นสื่อที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ทำให้ผู้อ่านได้รับรู้เรื่องราวต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง หากนักเรียนไม่ได้อ่านหนังสือ หรือมีหนังสืออ่านไม่เพียงพอ ก็จะทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนเกิดได้ไม่เต็มที่ ในการส่งเสริมการอ่านให้นักเรียนนั้น การใช้หนังสือแบบเรียนแต่เพียงอย่างเดียวย่อมไม่พอเพียงต่อความต้องการของนักเรียน เพราะหนังสือแบบเรียนไม่อาจรวมมวลประสบการณ์ไว้ได้ทั้งหมด ดังนั้นการที่จะให้นักเรียนได้รับความพึงพอใจในการอ่านหนังสือซึ่งเป็นการส่งเสริมการอ่านอย่างกว้างขวาง จึงจะต้องมีการทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม หนังสือส่งเสริมการอ่านเข้ามาประกอบ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 66 กล่าวถึง บุคคล ซึ่งรวมกันเป็นชุมชน ย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ อีกทั้งในส่วนที่ 4 แนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษาและวัฒนธรรม กล่าวไว้ในมาตรา 80 (6) ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้รักสามัคคีและการ

เรียนรู้ ปลุกจิตสำนึก และเผยแพร่วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องภูมิปัญญาไว้ดังนี้คือ มาตรา 7 กำหนดว่าการจัดการเรียนรู้ต้องมุ่งปลุกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของประเทศชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย มาตรา 23 (3) กำหนดว่าการจัดการศึกษา ต้องให้ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา มาตรา 27 ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับชุมชนในการเลือกใช้ภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชน

นอกจากนั้นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดให้มีสาระการเรียนรู้ 5 สาระ ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟังการดูและการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งในสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย ได้กำหนดไว้ในมาตรฐานที่ 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย จึงต้องจัดให้นักเรียนได้ศึกษาภูมิปัญญาทางภาษาของท้องถิ่นด้วย

จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึงความสำคัญในเรื่องของภูมิปัญญาท้องถิ่น จะเห็นได้ว่านอกจากจะต้องจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แล้วยังต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้ชีวิตจริงของตนเองในท้องถิ่น เรียนรู้สภาพภูมิศาสตร์ ประวัติความเป็นมา สภาพสังคม ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนความรักความผูกพัน และมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในสังคม

นิทานพื้นบ้านเป็นภูมิปัญญาทางภาษา ซึ่งถูกถ่ายทอดสืบต่อมาจากรุ่นสู่รุ่น นิทานพื้นบ้านมีคุณค่าหลากหลายด้านดังที่ อารีย์ ทองแก้ว (2550: 7) กล่าวถึงคุณค่าของนิทานพื้นบ้านว่าเป็นการสะท้อนความคิด จินตนาการของชาวบ้านตามสภาพวิถีชีวิตของชุมชน เป็นการถ่ายทอดความคิดบริสุทธิ์ของคนในชุมชนแต่ละท้องถิ่นทั้งการคิดการเขียน การถักทอและการประดิษฐ์ นิทานทำให้เห็นคุณค่าชีวิต ทั้งทางการเมือง สังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนั้น นิทานยังสะท้อนภูมิปัญญาของผู้คิดสร้างสรรค์ และผู้สืบทอดนำมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิตตามยุคสมัย ดังที่ ลำไย บัวพิทักษ์ (2542: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การใช้นิทานพื้นบ้านอีสานในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านกุดहुลึงและ โรงเรียนบ้านโนนโพธิ์

จังหวัดชัยภูมิ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมด้านจริยธรรม ก่อนและหลังเรียน รวมทั้งศึกษาท่าทีความรู้สึกรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการใช้นิทานพื้นบ้านอีสานจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางด้านจริยธรรมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีท่าทีความรู้สึกรู้สึกที่ดีต่อการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานในระดับมาก นอกจากนั้น สาริกา รถทอง (2548: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การใช้นิทานเพื่อพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกุลวิทยา) กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนและหลังเรียนโดยใช้นิทาน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานในระหว่างเรียนสูงขึ้นตามลำดับ และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 งานวิจัยดังที่กล่าวมาข้างต้น เป็นการนำนิทานมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นด้านจริยธรรม หรือนำมาใช้พัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน

ตำบลคมจัดเป็นตำบลหนึ่งที่มีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีที่ดีงาม นอกจากนั้นยังมีภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาทางภาษา ที่สืบทอดกันมาอย่างต่อเนื่อง นิทานพื้นบ้านจัดเป็นภูมิปัญญาทางภาษาอย่างหนึ่งของตำบลคมจัดที่เล่าสืบทอดกันมาจากคนรุ่นก่อน ทั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินในการฟัง และเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว นิทานพื้นบ้านในตำบลคมจัดมีหลายเรื่องที่แตกต่างกันจากท้องถิ่นอื่น บางเรื่องจัดเป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่นนี้โดยตรง นิทานดังกล่าวได้แสดงภูมิปัญญาทางภาษาของท้องถิ่นที่คนรุ่นหลังควรได้รับรู้และเห็นคุณค่า รวมทั้งช่วยกันอนุรักษ์ให้สืบทอดต่อไป

ถวัลย์ มาศจรัส (ม.ป.ป.: 76) ได้กล่าวไว้ว่าในแต่ละท้องถิ่นนั้น จะมีตำนาน นิทาน ประวัติของจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เล่าขานสืบทอดกันมาเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ สิ่งเหล่านั้นไม่ค่อยมีใครเขียนหรือบันทึกไว้เป็นหลักฐาน ประกอบกับที่ผู้ศึกษาได้สอบถามและสัมภาษณ์บุคคลในท้องถิ่น จึงได้รับทราบข้อมูลนิทานพื้นบ้านในตำบลคมจัด ซึ่งมีนิทานหลากหลายเรื่อง เป็นนิทานที่ถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งสู่รุ่นหนึ่งสืบทอดกันมา ซึ่งในสมัยก่อนพ่อแม่หรือปู่ย่าตายายจะนิยมนำนิทานให้บุตรหลานฟังก่อนนอน เป็นการสร้างความบันเทิงและสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อครอบครัว แต่ในปัจจุบันการเล่านิทานพื้นบ้านนับวันจะขาดหายไปจากวิถีชีวิตในชุมชน เนื่องจากปัจจุบันเป็นยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ที่ทันสมัย เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ โทรทัศน์มือถือ บุตรหลานที่เป็นเยาวชนจึงไม่นิยมฟังนิทาน แต่กลับให้ความสนใจในสื่อเทคโนโลยีอื่นแทน ประกอบกับนิทานพื้นบ้านในตำบลคมจัดเป็นนิทานที่เล่าปากต่อปากยังไม่มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรจาก

ผู้สนใจมากนัก การนำนิทานพื้นบ้านไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนก็ยังไม่เป็นที่แพร่หลายเท่าที่ควร อีกทั้งเพื่อร่วมกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาทางภาษาของท้องถิ่น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะรวบรวมนิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นตำบลม จัดทำเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง นิทานพื้นบ้านตำบลม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์ เพื่อใช้เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และใช้เป็นสื่อประกอบในการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในนิทานพื้นบ้านตำบลม มีความเพลิดเพลินในการอ่านนิทาน ตระหนักถึงความสำคัญ เกิดความภาคภูมิใจ และเห็นคุณค่าในภูมิปัญญาทางภาษาของท้องถิ่น ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และการรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 2.1 เพื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง นิทานพื้นบ้านตำบลม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์
- 2.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหนังสือที่สร้างขึ้น

3. ขอบเขตของการศึกษา

3.1 ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องนิทานพื้นบ้าน ตำบลม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 14 เรื่อง ดังต่อไปนี้

- 3.1.1 อาควัก นึ่ง อาควั่น
- 3.1.2 เนียง ปัวร์ ดน็อบ
- 3.1.3 เนียงตรา นึ่ง เนียงโป้ว
- 3.1.4 เนียง คีฮุส ทม
- 3.1.5 คลา นึ่ง เนิก
- 3.1.6 กน็อร นึ่ง อังแกบ
- 3.1.7 อาเจย
- 3.1.8 อากจิล

3.1.9 เนียง กเคิบ โคง กเคิบชลา

3.1.10 ป๊วะ เก็งก๊อง

3.1.11 จแกคเมา

3.1.12 กำเนิด เนยะ บ็อน

3.1.13 เจา กช็อด

3.1.14 โคน คำเรียชอ

นิทานในแต่ละเรื่องจะมีภาพประกอบ กิจกรรมทำบทเรียน และมีคำอธิบายศัพท์
ท้องถิ่น

3.2 การตรวจสอบคุณภาพของหนังสือ

การตรวจสอบคุณภาพของหนังสือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ด้านการเขียน
หนังสืออ่านเพิ่มเติม ด้านนิทานพื้นบ้าน ด้านการใช้ภาษาไทย ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียน
การสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน ประเมิน โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง และให้นักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 10 คน ประเมินโดย
ใช้แบบสอบถามแบบมาตราประเมินค่า

4. นวัตกรรม

4.1 หนังสืออ่านเพิ่มเติม หมายถึง หนังสือที่มีสาระอิงหลักสูตร จัดทำขึ้น โดยมี
วัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านและการค้นคว้าด้วยตนเองสำหรับผู้เรียน หรือใช้
เป็นหนังสือประกอบการเรียนการสอนได้ ตามความเหมาะสมของวัยและความสามารถในการอ่าน
ของแต่ละคน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และมีนิสัยรักการอ่าน

4.2 นิทานพื้นบ้านตำบล หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาจากประชาชนใน
ตำบล อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยมีจุดมุ่งหมายมุ่งสนองความต้องการด้านจิตใจ เพื่อความ
เพลิดเพลินและแฝงข้อคิดเตือนใจให้แก่ผู้ฟัง เนื่องจากเป็นเรื่องที่เล่าสืบต่อกันมาเป็นเวลาช้านาน
เนื้อเรื่องเดียวกันจึงมีหลายสำนวนและผิดเพี้ยนกันไป

4.3 ภาษาลิ้น หมายถึง ภาษาเขมรถิ่นไทย ซึ่งเป็นภาษาที่ประชาชนส่วนใหญ่ในตำบล
คมใช้พูดติดต่อสื่อสารกันในชุมชน

4.4 ชื่อเรื่องในภาษาเขมรถิ่นไทย หมายถึง ชื่อเรื่องของนิทานพื้นบ้านที่ได้รับการบอก
เล่าจากประชาชนในตำบล ซึ่งเป็นชื่อเรื่องภาษาลิ้นที่ไม่ได้แปลเป็นภาษาไทย ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้
พยายามทับศัพท์ ให้ใกล้เคียงกับเสียงในภาษาเดิม โดยให้เป็นคำที่อ่านง่าย เหมาะสมกับ
ความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

5. กรอบแนวคิดในการสร้างหนังสือ

กรอบแนวคิดที่ใช้เป็นแนวทางในการเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องนิทานพื้นบ้าน ตำบลคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์ ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้คือ

5.1.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นลักษณะการแสดงพฤติกรรมในการสื่อความหมายอย่างหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งเป็นการสื่อสารระหว่างกันและกัน ความหมายของการอ่าน ได้มีผู้รู้แสดงความหมายไว้หลายท่าน เช่น

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 1) ได้บอกความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านคือ ความเข้าใจในสัญลักษณ์ เครื่องหมาย รูปภาพ ตัวอักษร คำและข้อความที่พิมพ์หรือเขียนขึ้นมา

ไพพรรณ อินทนิล (2546: 6) ได้บอกความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือการสื่อความหมายอีกประเภทหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ เป็นทักษะที่สืบเนื่องจากการฟังและการพูด และจัดว่าเป็นทักษะที่ยากที่สุดแก่การสอน

เสนีย์ วิลาวรรณ (2546: 129) ได้บอกความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือ การแปลความหมายจากตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และมีความเข้าใจเรื่องราวตรงตามที่คุณส่งสารต้องการถ่ายทอดออกมา แล้วจึงนำความรู้ความคิดหรือสิ่งที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ

ผกาศรี เย็นบุตร สุภัค มหาวรรการ และ นิธิอร พรอำไพสกุล (2551: 74) ได้บอกความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือ วิธีค้นหาความหมายจากตัวหนังสือหรือสัญลักษณ์ ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสบการณ์ของผู้อ่าน ผู้อ่านจะเข้าใจความหมายมากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างเช่น สติปัญญา อายุ ประสบการณ์ ความสามารถทางภาษา

จากความหมายของการอ่าน จึงสรุปได้ว่า การอ่านหมายถึงกระบวนการสื่อความหมาย โดยทำความเข้าใจในตัวอักษร สัญลักษณ์ รูปภาพ คำ หรือข้อความที่พิมพ์หรือเขียนขึ้นมา แล้วนำความคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

5.1.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และช่วยสนองความอยากรู้อยากเห็นอันเป็นธรรมชาติของมนุษย์ การอ่านเปรียบเสมือน

บุญแจกอกสำคัญที่จะไขไปสู่ความรู้และสร้างสติปัญญาให้เฉลียวฉลาด ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนที่กำลังเจริญเติบโต ทั้งนี้ต้องส่งเสริมให้มีการอ่านหนังสืออย่างกว้างขวาง โดยสอดคล้องกับค่านิยมและความต้องการของสังคม การศึกษาดำรงเอกสารต่าง ๆ ในห้องเรียนเป็นทางส่งเสริมสติปัญญาอันสำคัญ และการอ่านนอกห้องเรียนก็มีความสำคัญเท่าเทียมกัน นอกจากการอ่านจะช่วยให้อ่านมีความรอบรู้ยิ่งขึ้นแล้ว ก็ยังจะทำให้ผู้อ่านเป็นคนทันโลกทันเหตุการณ์และสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคนอื่น ๆ (2546: 57) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้คือ

1. การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้
2. การอ่านเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ
3. การอ่านเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรม
4. การอ่านเป็นวิธีการส่งเสริมให้คนมีความคิดอ่านและฉลาดรอบรู้
5. การอ่านเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินบันเทิงใจ
6. การอ่านเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต
7. การอ่านเป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาระบบการเมือง การปกครอง ศาสนาประวัติศาสตร์และสังคม
8. การอ่านเป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนาระบบการสื่อสารและการใช้เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้สรุปได้ดังนี้คือ

1. การอ่านช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต
2. การอ่านทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อชีวิต
3. การอ่านช่วยให้เป็นคนมีเหตุผลและมีความคิดที่กว้างไกล
4. การอ่านทำให้คลายทุกข์ได้

กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (กรมวิชาการ 2546: 89) ได้อธิบายถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้คือ การอ่านเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่านมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ผู้ใดมีความสามารถในการอ่านหนังสือเป็นพิเศษมักมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในอาชีพ โลกปัจจุบันเรียกได้ว่าเป็นโลกแห่งการอ่าน เพราะการอ่านจะแทรกอยู่ในกิจกรรมทุกประเภท ในการสื่อสารซึ่งกันและกันในชีวิตประจำวันจึงต้องอาศัยการอ่านเพื่อความเข้าใจ การอ่านจึงมีบทบาทสำคัญในชีวิตของมนุษย์

ไพพรรณ อินทนิล (2546: 7) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้คือ

1. การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน
2. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้
3. การอ่านเป็นสื่อสำคัญในการพัฒนาและแก้ปัญหาสังคม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549: 1) กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม ซึ่งมีความสำคัญคือ

1. สำคัญต่อชีวิตประจำวัน การอ่านเป็นสื่อกลางของการเรียนรู้ ผู้อ่านมากย่อมรู้มาก และถ้านำความรู้นั้นมาใช้ประโยชน์ต่อสังคม สังคมนั้นก็จะมีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว

2. สำคัญต่อการเรียน การอ่านเป็นหัวใจของการจัดกิจกรรมทั้งหลายในการเรียนการสอนและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จ การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งอันจะส่งผลต่อการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 (2550: 23) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่าเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับมนุษย์ใช้แสวงหาความรู้เพิ่มพูนทักษะประสบการณ์ด้านต่าง ๆ รวมถึงการถ่ายทอดความรู้ ทั้งด้านศิลปวัฒนธรรม ความรู้สึกนึกคิดของคนในแต่ละรุ่น เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาต่าง ๆ การอ่านทำให้เป็นผู้มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพ สุขภาพอนามัย พัฒนาสังคม พัฒนาประเทศชาติได้เป็นอย่างดี

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการแสวงหาความรู้ของมนุษย์ ทำให้ผู้อ่านเกิดสติปัญญา มีความรู้กว้างขวาง นำความรู้ที่อ่านไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันของตนเองและผู้อื่น ทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในโลกนี้ได้ด้วยความสุข

5.1.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นการรับข้อมูลข่าวสารที่เราจะต้องใช้ในสังคม เพราะมีการติดต่อสื่อสารกัน การอ่านจึงมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันไปตามความต้องการของผู้อ่าน จุดมุ่งหมายในการอ่านมีผู้เชี่ยวชาญกล่าวไว้ดังนี้ เช่น

ศรีรัตน์ เจริญจันทร์ (2544: 8) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านว่า นอกจากเพิ่มพูนความรู้ เกิดความคิดและเพื่อความบันเทิงแล้ว การอ่านยังมีจุดมุ่งหมาย เพื่อความจรรโลงใจ รวมทั้งเพื่อสนองความต้องการอื่น ๆ ของมนุษย์ เช่น ความต้องการทางสังคม การยอมรับจากคนอื่น เป็นต้น

วิพุธ โสภวงส์ และคนอื่น ๆ (2548: 8) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ในการอ่าน ดังนี้คือ

1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้
2. เพื่อให้เกิดความคิด
3. เพื่อความบันเทิง

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคนอื่น ๆ (2546: 59) กล่าวว่า การอ่านหนังสือของแต่ละคนมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันออกไปจำแนกได้กว้าง ๆ คือ

1. การอ่านหาความรู้ เช่น การอ่านหนังสือตำราประเภทวิชาการ สารคดีทางวิชาการ การวิจัยประเภทต่าง ๆ เป็นต้น
2. อ่านเพื่อความบันเทิง เช่น อ่านหนังสือประเภทสารคดีท่องเที่ยว นวนิยาย เรื่องสั้น การ์ตูน
3. อ่านเพื่อทราบข่าวสารความคิด เช่น การอ่านหนังสือประเภทบทความ ข่าว รายงานการประชุม
4. อ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะในแต่ละครั้ง เป็นการอ่านที่ไม่ได้เจาะจงแต่เป็นการอ่านเป็นครั้งคราวในเรื่องที่ตนสนใจ

ผกาศรี เข็นบุตร สุภัค มหาวรากร และ นิธิอร พรอำไพสกุล (2551: 75) กล่าวว่า iva การอ่านเป็นการรับรู้ข่าวสารที่เราต้องใช้ในสังคม เพราะมีการติดต่อสื่อสารกัน การอ่านจึงมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันไปตามความต้องการของผู้อ่าน ดังนี้

1. อ่านเพื่อทราบข่าวสารข้อเท็จจริง เช่น การอ่านข่าว ป้ายประกาศ
2. อ่านเพื่อแสวงหาความรู้ เป็นการเพิ่มพูนสติปัญญาและประสบการณ์ เช่น อ่านตำรา แบบเรียน
3. อ่านเพื่อสนองความต้องการทางธรรมชาติ เช่น ความรัก การเป็นที่ยอมรับในสังคม
4. อ่านเพื่อการพักผ่อนและความบันเทิงเป็นการผ่อนคลายสมองจากภารกิจประจำวัน เช่น นวนิยาย นิทาน

ดังนั้นการอ่านจึงมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันตามความต้องการของแต่ละคน ผู้ศึกษาจึงสรุปจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้ 3 ประเด็น คือ เพื่อต้องการความรู้ ความคิด เพื่อให้เกิดความบันเทิง และอ่านเพื่อจรรโลงใจ

5.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม

5.2.1 ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ได้มีหลายท่านให้คำจำกัดความของหนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ดังนี้

จักรภัทร พงศ์ภัทระ (2540: 1) ได้อธิบายว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมคือ หนังสือที่มีสาระอิงหลักสูตรสำหรับให้นักเรียนอ่านศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ตามความเหมาะสมของวัยและความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล

จันทรา ทองสมัคร (2541: 10) ได้อธิบายความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมว่าหมายถึง หนังสือที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรตอนใดตอนหนึ่ง เนื้อหาเจาะลึกในความรู้เฉพาะวิชา โดยเพิ่มเติมให้กว้างขวางและลึกซึ้งมากขึ้นกว่าเดิม ใช้ในการประกอบการเรียนการสอนสำหรับให้นักเรียนอ่านศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและเลือกอ่านได้ตามความสนใจ และตามกำลังสติปัญญาของตน

สุวิมล เหลือลมัย (2542: 8) ให้ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมว่า คือ หนังสือที่มีสาระอิงหลักสูตร สำหรับให้นักเรียนอ่าน เพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองตามความเหมาะสมของวัยและความสามารถในการอ่านของแต่ละคน สิ่งพิมพ์ประเภทนี้เคยเรียกว่า หนังสืออ่านประกอบ

จินตนา ไบกาชุย (2542: 6) ได้อธิบายความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ว่า คือหนังสือที่มีเนื้อหาสาระอิงหลักสูตรสำหรับให้นักเรียนอ่าน เพื่อศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองตามความเหมาะสมของวัยและความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล หนังสือประเภทนี้เคยเรียกว่าหนังสืออ่านประกอบ

อรทัย ศิลป์ประกอบ (2543: 32) ให้ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมว่า คือ หนังสือที่มีเนื้อหาสาระอิงหลักสูตร แต่มีรูปแบบในการนำเสนอเป็นสารคดีหรือบันเทิงคดี ที่มีความเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านแตกฉานและมีความรู้ควบคู่กับบันเทิงคดีอีกด้วย จึงสามารถนำมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีประโยชน์ได้เป็นอย่างดี

ปานรวี ยงยุทธวิชัย และคนอื่น ๆ (2548: 3) ได้อธิบายความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม ได้แก่ หนังสือที่มีสาระอิงหลักสูตรสำหรับให้นักเรียนอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองตามความเหมาะสมของวัยและความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล

สุวิทย์ มูลคำ (2550: 494) ให้ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมว่า คือ หนังสือที่มีสาระอิงหลักสูตรสำหรับให้นักเรียนอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ตาม

ความเหมาะสมของวัยและความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล หรือเรียกว่าหนังสืออ่านประกอบ ถวัลย์ มาศจรัส (ม.ป.ป.: 76) ให้ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมว่า เป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนใช้อ่านเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากหนังสือเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยมีเนื้อหาเสริมหรือเพิ่มให้สอดคล้องกับหลักสูตร

ดังนั้นหนังสืออ่านเพิ่มเติมจึงหมายถึง หนังสือที่มีสาระอิงหลักสูตร จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่าน และการค้นคว้าด้วยตนเองสำหรับผู้เรียน หรือใช้เป็นหนังสือประกอบการเรียนการสอนได้ ตามความเหมาะสมของวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และมีนิสัยรักการอ่าน

5.2.2 จุดมุ่งหมายของการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม

กัญญาพร นิตยะประภา (2534: 2) ได้อธิบายถึงจุดมุ่งหมายของการสร้างหนังสือสำหรับเด็กไว้ดังนี้

1. เพื่อเพิ่มการรับรู้ของเด็ก เพราะผู้สร้างหนังสือเด็กย่อมต้องการให้เด็กได้เรียนรู้หรือเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัย ซึ่งจะเป็นหนทางที่让孩子ได้รับความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น
2. เพื่อให้ความบันเทิง เมื่อเด็กได้อ่านหนังสือ ก็จะได้รับ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นการพักผ่อนทางจิตใจอย่างหนึ่ง ช่วยให้มีความผ่อนคลาย
3. เพื่อส่งเสริมการอ่านและความเข้าใจภาษา หมายความว่าถ้ามีหนังสือใหม่ ๆ ที่มีเนื้อเรื่องสนุกสนาน เด็กจะสนใจทำให้เกิดความชำนาญ อ่านหนังสือได้คล่องแคล่วเป็นวิธีหนึ่งที่สนับสนุนการเรียนภาษาของเด็ก ทั้งทางด้าน การพูด ฟัง อ่าน และเขียน
4. เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก การที่มีหนังสือสนุก ๆ ให้เด็กอ่าน เด็กจะอ่านหนังสือทุกวันจนเป็นนิสัย ทำให้เด็กรักการอ่านหนังสือ อันจะยังผลให้เด็กเป็นคนรอบรู้
5. เพื่อส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เด็กชอบวาดภาพพจน์ให้สัตว์หรือของเล่นพูดได้ และมีบทบาททำอะไรต่าง ๆ หนังสือเด็กจะมีเนื้อหาที่ใช้เวทมนต์คาถา บันดาลสิ่งต่าง ๆ เป็นการช่วยให้เด็กเกิดความคิด สามารถคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมาได้
6. เพื่อปลูกฝังทัศนคติและแนวทางคตินิยม ปลูกฝังให้เด็กเกิดความคิดที่สอดคล้องกับระบบการปกครองและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งคุณธรรมและค่านิยมที่จะยังประโยชน์ให้เขาอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
7. เพื่อช่วยพัฒนาด้านสติปัญญา อารมณ์ และจิตใจ เมื่อเด็กได้อ่านหนังสือดี ๆ ที่เหมาะกับวัยจะช่วยให้เด็กรอบรู้ในสิ่งต่าง ๆ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545: 3) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการจัดทำ
วรรณกรรมสำหรับเด็กไว้ดังต่อไปนี้คือ

1. เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน สนุกผ่อนคลายอารมณ์
2. เพื่อให้อ่านหนังสือได้คล่องแคล่วแตกฉาน
3. เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น
4. เพื่อเป็นการลับสมอง ส่งเสริมจินตนาการ ให้เกิดความคิดสร้างสรรค์
5. ให้ความรู้ สนองความอยากรู้อยากเห็นของเด็กให้เข้าใจสิ่งแวดล้อม
6. ปลุกฝังคุณธรรม
7. เพื่อให้เด็กรักการอ่าน
8. เพื่อให้เด็กรู้จักค้นคว้าเพิ่มเติมจากการเรียนในชั้นเรียน
9. เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดความมั่นใจ
10. เพื่อแก้ปัญหาให้กับเด็ก เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ทั้งปัญหาการเรียนและ

สังคม

11. ให้เด็กรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการอ่านหนังสือ
- สุนทรีย คุณจักร์ (ม.ป.ป.: 14) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการสร้างหนังสือ

สำหรับเด็กไว้ดังนี้

1. เพื่อให้เด็กได้มีหนังสืออ่านที่เหมาะสมกับวัย
2. เพื่อให้เด็กอ่านหนังสือได้คล่องแคล่วแตกฉาน ซึ่งช่วยพัฒนาการเรียนรู้

ด้านภาษาของเด็ก

- 3) เพื่อให้เด็กได้รับความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลินซึ่งสนองความ

ต้องการของวัยเด็ก

- 4) เพื่อให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักการอ่าน อ่านหนังสือเป็นและสามารถ

ใช้ประโยชน์จากการมีนิสัยรักการอ่านเพื่อตนเองได้ในอนาคต

- 5) เพื่อเสริมสร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก
- 6) เพื่อปลุกฝังคุณธรรม เจตคติ และแบบอย่างอันพึงปรารถนาให้เกิดแก่เด็ก
- 7) เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ ความคิดด้านสติปัญญา และส่งเสริมชาว

ปัญญาให้เกิดแก่เด็ก

- 8) เพื่อเป็นแหล่งรวมความรู้ในด้านต่าง ๆ ทั้งยังเป็นสิ่งสนองความอยากรู้อยากเห็นของเด็กได้โดยตรง

อยากรู้อยากเห็นของเด็กได้โดยตรง

- 9) เพื่อช่วยทดแทนความรู้สึกของเด็กที่ขาดหายไป

10) เพื่อให้มีความสามารถในการอ่านหนังสือในชั้นเรียนได้ดี
 ดังนั้นการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมจึงมีจุดมุ่งหมายหลายประการซึ่ง
 สามารถสรุปเป็นแนวทางได้ดังนี้คือ หนังสืออ่านเพิ่มเติมช่วยให้เด็กได้รับความรู้ ความบันเทิง ทำ
 ให้เด็กเกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กมีหนังสืออ่านที่เหมาะสมกับวัย ส่งเสริม
 ให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และมีนิสัยรักการอ่าน เป็นต้น

5.2.3 ประโยชน์ของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

กัญญาพร นิตยะประภา (2534: 2) ได้อธิบายถึงประโยชน์ของหนังสือ
 สำหรับเด็กไว้ดังนี้คือ

1. หนังสือเป็นเครื่องมือช่วยพัฒนาเด็ก เพราะการอ่านหนังสือจะทำให้เด็ก
 มีความรู้กว้างขวาง เกิดจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ ฉลาดรอบรู้ มีไหวพริบดี
2. หนังสือเป็นอาหารสมองที่สำคัญอย่างยิ่งต่อเด็ก เนื่องจากวัยเด็กเป็นวัยที่
 กำลังเจริญเติบโตทั้งทางร่างกาย จิตใจและสมอง การที่เด็กได้อ่านหนังสือที่เหมาะสมกับวัย จะ
 ช่วยให้เด็กพัฒนาด้านสติปัญญาและอารมณ์ได้อย่างดี
3. นอกจากนั้นหนังสือยังเป็นเพื่อนแก้เหงา ช่วยทดแทนสิ่งที่เด็กขาด เช่น
 ความรู้สึกว่าเหงา มีปมด้อย ทำให้เด็กเกิดความอบอุ่นทางใจ ผ่อนคลายความตึงเครียดและได้รับ
 ความสนุกสนานเพลิดเพลิน

จันทรา ทองสมักร (2541: 21) ได้สรุปประโยชน์ของหนังสืออ่านเพิ่มเติม
 ไว้ดังนี้คือ

1. ช่วยให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดและพัฒนาความคิดรวบยอดที่
 จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต
2. ช่วยให้เกิดนิสัยรักการอ่าน รู้จักแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้
 ต่าง ๆ ปลูกฝังให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
3. ช่วยให้นักเรียนมีอิสระในการเลือกอ่านหนังสือได้ตามความสามารถของตน
4. ช่วยให้ผู้รู้จักหาความเพลิดเพลินยามว่างด้วยการอ่านหนังสือซึ่งเป็นการ
 ใช้เวลาว่างให้มีคุณค่า เพิ่มพูนความรู้ด้วยตนเอง

จินตนา ไบกาซูยี (2542: 8-9) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของหนังสือเด็กดังนี้คือ

1. ช่วยให้เด็กได้รับความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลิน สนองความ
 ต้องการของวัยเด็ก
2. ช่วยสร้างความคิดคำนึงและความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก
3. ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้เจริญตามวัย

4. ช่วยปลูกฝังคุณธรรม เจตคติ และแบบอย่างอันน่าพึงปรารถนาให้บังเกิดแก่เด็ก

5. ช่วยให้เด็กรู้จักการอ่านหนังสือ อ่านหนังสือเป็น อ่านหนังสือเก่ง เกิดนิสัยรักการอ่าน

6. ช่วยทดแทนความรู้สึกที่เด็กขาดหายไป เช่น ขาดความรัก ความว่าหวั หนังสือเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้จะช่วยปลอบประโลมจิตใจของเด็กและเป็นเพื่อนกับเด็กได้ดี

7. ช่วยให้เด็กอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัย เป็นการป้องกันไม่ให้เด็กหันไปอ่านและสนใจเรื่องของผู้ใหญ่เร็วกว่าวัยกำหนด อันเป็นสิ่งชักนำให้เด็กประพฤติตนในสิ่งที่ไม่สมควร

ดังนั้นหนังสืออ่านเพิ่มเติมจึงเป็นหนังสือที่มีประโยชน์เป็นอาหารสมองที่ช่วยพัฒนาเด็กให้มีความรู้กว้างขวาง ส่งเสริมให้เกิดจินตนาการ เป็นเพื่อนแก้เหงา ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดและได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน

5.2.4 ลักษณะของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

ลักษณะของหนังสืออ่านเพิ่มเติมควรมีผู้เชี่ยวชาญอธิบายถึงลักษณะของหนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ดังนี้ เช่น

สมพร จารุณี (2540: 5-8) ได้เสนอลักษณะที่สำคัญของหนังสืออ่านเพิ่มเติมดังนี้

1. ส่งเสริมความรู้ หนังสืออ่านเพิ่มเติมควรมีเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับความรู้หรือทักษะ และหลักการหรือทฤษฎี ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านในการดำรงชีวิต การศึกษาหาความรู้ รวมทั้งก่อให้เกิดความเจริญงอกงามและพัฒนาการในด้านต่าง ๆ

2. ส่งเสริมสติปัญญา หนังสืออ่านเพิ่มเติมควรส่งเสริมหรือเปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้พัฒนาทักษะในการสังเกต ตีความ เปรียบเทียบ ใช้เหตุและผล จำแนกแจกแจงวิเคราะห์ประเมินค่า ตลอดจนสามารถนำความรู้และทักษะเหล่านั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ

3. ส่งเสริมเจตคติที่เหมาะสม หนังสืออ่านเพิ่มเติมนอกจากจะเสนอเนื้อหาสาระที่เป็นความรู้และส่งเสริมสติปัญญาแล้ว ยังสอดแทรกแนวความคิดที่ช่วยให้ผู้อ่านเกิดเจตคติที่เหมาะสมในการนำความรู้ไปใช้ตามแนวทางที่พึงประสงค์ เป็นประโยชน์แก่ตนและส่วนรวม

4. ส่งเสริมความเข้าใจ หนังสืออ่านเพิ่มเติมควรเสนอเนื้อหาสาระในลักษณะที่ส่งเสริมให้ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจเรื่องราวได้ กล่าวคือ มีการใช้ภาษาที่ถูกต้อง เหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ทางด้านการใช้ภาษาของผู้อ่าน เสนอเนื้อหาตามลำดับขั้นตอน และตาม

พัฒนาการทางสติปัญญาของผู้อ่าน ให้ตัวอย่างที่เหมาะสม ตลอดจนใช้เทคนิควิธีหรือเรื่องส่งเสริมความเข้าใจอื่น ๆ เช่น ภาพประกอบ แผนภูมิ ตาราง เป็นต้น

5. ส่งเสริมการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง หนังสืออ่านเพิ่มเติมควรมีลักษณะที่กระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสนใจและกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง กล่าวคือผู้เขียนควรพิจารณาเสนอเรื่องราวที่เด็กแต่ละวัยสนใจ เน้นให้ความสำคัญและประโยชน์ของเรื่องราวที่เสนอซึ่งสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้เรียน สอดแทรกคำถามช่วยต่าง ๆ ตลอดจนเสนอแนะหนังสืออื่น ๆ ที่ผู้อ่านอาจไปศึกษาให้กว้างขวางลึกซึ้งตามความสนใจ

จินตนา ไบกาซูยี (2542: 10-19) ได้อธิบายถึงลักษณะของหนังสืออ่านเพิ่มเติมสรุปได้ดังนี้

1. เนื้อหา มีวัตถุประสงค์และแก่นเรื่องบ่งบอกชัดเจน หนังสือสำหรับเด็กควรมีวัตถุประสงค์หรือแก่นของเรื่องที่ชัดเจนเพียงเรื่องเดียว ไม่ควรมีหลายเรื่องเพราะจะทำให้ผู้อ่านสับสนได้ง่าย
2. เนื้อหา ต้องมีความยากง่ายเหมาะกับวัย การเลือกเนื้อหาต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับวัย ความสามารถในการอ่าน และความสนใจในการอ่านของผู้อ่านตามระดับวัย เนื้อหาควรสนุกสนานเพลิดเพลิน ใช้ตัวละครที่เหมาะสม และมีบทสนทนาพอสมควร
3. แนวการเขียนเนื้อหาหรือเสนอเนื้อหา มีหลายประเภทเช่น นิยาย นิทาน นิทานพื้นเมือง ฯลฯ แนวการเขียนนี้ควรเลือกให้เหมาะสมกับประเภทของเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของหนังสือ เมื่อเลือกใช้ประเภทใด จะต้องใช้อย่างถูกต้องตามรูปแบบไม่ปะปนจนสับสนและควรกลมกลืนกัน
4. ภาพประกอบเป็นส่วนสำคัญของหนังสือสำหรับเด็ก จะต้องมีการประกอบเสมอสัดส่วนของภาพกับเนื้อเรื่อง ขึ้นอยู่กับวัยของผู้อ่าน เด็กอายุน้อยต้องมีภาพมาก เด็กอายุมากอาจมีภาพน้อยลง ประเภทของภาพมีความเหมาะสมกับเนื้อหา ภาพนั้นต้องชัดเจน ไม่มีคิ้ว หรือมีรายละเอียดมาก
5. ภาษาและสำนวนที่ใช้ ต้องใช้คำง่าย ใช้ประโยคสั้น ๆ หลีกเลี่ยงการใช้ศัพท์ยาก หรือคำศัพท์ทางวิชาการต่าง ๆ เลือกใช้คำให้เหมาะสมกับเนื้อหา สั้นกระชับได้ใจความใช้คำที่สามารถอ่านแล้วเข้าใจได้ทันที
6. ขนาดตัวอักษรและการเลือกใช้ตัวอักษร ชนิดและขนาดของตัวอักษร ไม่ควรใช้ตัวอักษรประดิษฐ์บรรจง ให้ใช้ตัวอักษรที่อ่านง่ายและชัดเจน การเลือกขนาดตัวอักษรขึ้นอยู่กับปริมาณเนื้อหาของเรื่อง ความยาวของเรื่อง หรือรูปเล่มหนังสือและวัยของผู้อ่าน

7. รูปเล่มของหนังสือ ควรมีขนาดกะทัดรัด ไม่ใหญ่กว้างยาวหรือเล็กเกินไป เพราะจะถืออ่านได้ไม่สะดวก การเย็บเล่มควรมีความแข็งแรงทนทาน ทั้งนี้ต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับจำนวนหน้า ชนิดกระดาษและปกของหนังสือ

สรุปได้ว่าลักษณะของหนังสืออ่านเพิ่มเติมนั้น ต้องมีเนื้อหาที่น่าสนใจ มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน เป็นหนังสือที่ส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ขนาดของหนังสือมีความเหมาะสม มีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ควรมีภาพประกอบเพื่อช่วยให้นักเรียนอ่านมากยิ่งขึ้น

5.2.5 ขั้นตอนการเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติม

การจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมมีขั้นตอนในการจัดทำ ได้มีผู้เชี่ยวชาญแนะนำไว้เช่น

จินตนา ไบกาซูชิ (2542: 48-53) ได้แนะนำขั้นตอนในการเขียนไว้ 3 ขั้นตอนสรุปได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ตั้งเป้าหมายในการเขียนให้ชัดเจนว่าจะเขียนในรูปแบบใด นิทาน นิยาย เรื่องสั้น ฯลฯ แนวคิดของเรื่องต้องกำหนดให้ชัดเจนและควรมีเพียงแนวคิดเดียวไม่ควรมีหลายแนวคิด เขียนโครงเรื่องไว้คร่าว ๆ ทบทวนดูว่าลงตัวหรือไม่ กำหนดความยาวของเรื่องว่าจะใช้กี่หน้า เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ลงมือเขียนตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างละเอียด แล้วตั้งชื่อเรื่อง พร้อมกับทบทวนชื่อเรื่องว่าเหมาะสมกับเนื้อเรื่องหรือไม่ เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้เก็บไว้สักระยะหนึ่งแล้วนำมาอ่านใหม่เพื่อหาข้อบกพร่อง ปรับปรุงจนพอใจอีกครั้ง

ขั้นที่ 3 ทบทวนเรื่องที่เขียนอีกครั้งเพื่อดูสำนวนภาษา ลงมือเขียนหรือพิมพ์ต้นฉบับ และอ่านทบทวนเป็นครั้งสุดท้ายเพื่อดูความถูกต้อง โดยเฉพาะตัวสะกด ก่อนส่งต้นฉบับให้บรรณาธิการเพื่อจัดทำภาพประกอบ

สุวรรณ รัตนธรรมเมธี (2550: 127-132) ได้สรุปขั้นตอนในการจัดทำหนังสือไว้ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ของการเขียน ระบุให้ชัดเจนว่าหนังสือนี้เขียนขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ใด ผู้อ่านจะได้อะไรจากหนังสือเล่มนี้บ้าง
2. กำหนดเนื้อหาให้ชัดเจนว่าจะเขียนเนื้อหาอะไร กลุ่มสาระการเรียนรู้ใด
3. กำหนดกลุ่มผู้อ่าน ผู้อ่านแต่ละวัยย่อมต้องการอ่านหนังสือที่มีลักษณะแตกต่างกัน การจัดทำหนังสือจึงต้องคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายเป็นสำคัญ

4. กำหนดองค์ประกอบในการเขียน เช่น กำหนดลักษณะของหนังสือ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของผู้อ่าน เป้าหมาย และเนื้อหา ศึกษารายละเอียดของเนื้อหา โดยรวบรวมจากแหล่งความรู้ในท้องถิ่นหรือแหล่งความรู้ต่าง ๆ ศึกษารูปแบบการเขียนว่าจะป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรอง

5. เลือกแนวการเขียน กลวิธีหรือท่วงทำนองการเขียน ซึ่งทำได้ทั้งในรูปแบบบันเทิงคดี วรรณกรรม จรรโลงใจและรูปแบบสารคดี ท่วงทำนองการเขียนของแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน บางคนชอบเขียนครั้นเคร่งตลกขบขัน บางคนเคร่งขรึม จริงจัง ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละคน

6. วางโครงเรื่องหรือจัดทำโครงสร้างหนังสือ โดยกำหนดแนวคิดหลักและเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกัน การวางโครงเรื่องเป็นเสมือนเข็มทิศที่ชี้นำให้เดินถูกทิศ

สรุปขั้นตอนการเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติมต้องมีการวางแผนอย่างรอบคอบ กำหนดรูปแบบการเขียนและประเภทของหนังสือให้ชัดเจน กำหนดวัยของผู้อ่านซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย วางโครงเรื่องและจัดทำโครงสร้างหนังสือ เลือกขนาดและตัวอักษรให้เหมาะสม การใช้ภาษาที่สละสลวยชัดเจนอ่านง่ายเหมาะกับวัยผู้อ่าน รวมทั้งจัดทำภาพประกอบให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

5.2.6 การจัดทำหน้าและรูปเล่มของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

การจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมนั้น ความสวยงามและเหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยดึงดูดความสนใจของเด็ก การผลิตหนังสือให้นำอ่านจึงต้องมีความประณีตในการออกแบบ การจัดทำหน้า และรูปเล่มของหนังสือ มีหลักการในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) การออกแบบปก

ภิญญาพร นิตยะประภา (2534: 70) ได้ให้ความเห็นว่า การออกแบบปกควรให้ทันสมัยดึงดูดความสนใจของเด็กด้วยสีและภาพที่ตรงกับเนื้อเรื่อง อาศัยหลักเกณฑ์ดังนี้คือ

- (1) เลือกเอาตอนที่นำเสนอใจที่สุด
- (2) ถ้าเป็นหนังสือชุดมีหลายเล่ม ภาพปกแต่ละเล่มไม่ควรออกแบบให้ซ้ำกันเพราะจะทำให้เด็กเบื่อ
- (3) สีปกควรเป็นสีฉูดฉาด เช่น เขียว แดง
- (4) บนปกควรเขียนชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่งและผู้วาดภาพประกอบใช้ตัวหนังสือโตสะกดุดากว่าเนื้อเรื่อง ไม่ควรใช้อักษรประดิษฐ์เพราะจะทำให้อ่านยาก
- (5) ปกหนังสือควรเป็นปกแข็งหรือปกอ่อนก็ได้

จินตนา ไบกาซูยี (2542: 19) ให้ความเห็นว่า ปกหนังสือต้องออกแบบให้สะดวกตาของผู้อ่านและมีชื่อเรื่องหนังสือที่ชัดเจนปรากฏอยู่ด้วย

นอกจากนั้น ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545: 43) ได้กล่าวว่า หน้าปกควรเลือกภาพที่เด่น ตรงต่อความเป็นจริงเพื่อดึงดูดความสนใจของเด็ก

2) การจัดภาพในหนังสือ

จินตนา ไบกาซูยี (2542 : 12-13) กล่าวถึงการจัดสัดส่วนของภาพกับเนื้อเรื่อง ขึ้นอยู่กับวัยของผู้อ่าน เด็กอายุน้อยต้องมีภาพมาก เด็กอายุมากภาพอาจมีน้อยลง สีของภาพมีความสำคัญ เด็กเล็กชอบสีสดใสมากกว่าภาพขาวดำ แต่เด็กโตชอบทั้งสองอย่าง ข้อสำคัญในการใช้ภาพประกอบ ภาพนั้นต้องชัดเจน ไม่มีดมัว เลือน หรือมีรายละเอียดมาก

สุนทรี คุณจักร์ (ม.ป.ป.: 59-60,149) ได้กล่าวถึงขนาดของภาพว่ามีอิทธิพลต่อการรับรู้ของเด็กเป็นอย่างมาก เด็กทั่วไปจะชอบภาพที่ชัดเจนมีขนาดใหญ่ เด็กเล็กจะชอบภาพที่แสดงลักษณะตัวละครอย่างเด่นชัด ฉากและส่วนประกอบอื่นมีความสำคัญรองลงไป แต่เด็กโตจะให้ความสนใจรายละเอียดของฉากเพิ่มขึ้น จำนวนภาพและขนาดของภาพก็อาจจะลดลง ขนาดของภาพอาจเป็น 3/4, 1/2, 1/4 ของหน้ากระดาษหรืออาจใช้ภาพเต็มหน้าก็ได้ ขึ้นอยู่กับระดับชั้นและวัยของผู้อ่าน โดยวัยรุ่นและก่อนวัยรุ่น สัดส่วนภาพอาจเล็กลงเหลือ 1/4 ของหน้ากระดาษ ภาพและเนื้อหาไม่ควรแยกออกจากกัน ในขณะเดียวกันก็ไม่ควรซ้ำกัน ภาพของเนื้อหาตอนใดควรอยู่ใกล้กับเนื้อหาตอนนั้น การจัดหน้าควรหลีกเลี่ยงการจัดหน้าที่เหมือนกันทุกหน้าควรสลับปรับเปลี่ยนเพื่อไม่ให้เกิดความน่าเบื่อ

สมพร จารุณี (2541: 114) ได้อธิบายถึงบทบาทของภาพประกอบหนังสือ ว่ามีความสำคัญในประเด็นต่อไปนี้

(1) ภาพช่วยเสริมเนื้อหาสาระของเรื่องราว หนังสือบันเทิงคดีแต่งขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน ถ้าเนื้อเรื่องมีแต่การบรรยายโดยใช้ภาษาหนังสือเพียงอย่างเดียวโดยไม่มีภาพประกอบเนื้อเรื่องที่แต่งขึ้น ก็อาจไม่น่าสนใจ แต่ถ้ามีภาพประกอบจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจในเนื้อเรื่องได้ชัดเจนขึ้น

(2) ภาพช่วยดึงดูดความสนใจ หนังสือที่ขาดภาพประกอบ นอกจากไม่ช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระแล้ว ยังไม่น่าสนใจอีกด้วย ดังนั้นบทบาทของภาพประกอบจึงมีส่วนช่วยเสริมเนื้อหาสาระของเรื่องราวและช่วยดึงดูดความสนใจ

(3) ช่วยเสริมสร้างจินตนาการ ภาพประกอบช่วยเสริมสร้างจินตนาการให้แก่ผู้อ่าน ภาพประกอบที่สวยงามหรือภาพที่แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่ผู้อ่านไม่มีโอกาสสัมผัสโดยตรงทำให้เกิดจินตนาการที่กว้างไกลขึ้น

(4) ภาพช่วยสนองจุดมุ่งหมายเฉพาะ นอกจากใช้ภาพในการเสริมเนื้อหาสาระ ช่วยให้หนังสือน่าสนใจและช่วยเสริมสร้างจินตนาการแล้ว ภาพประกอบยังใช้เพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะบางอย่างด้วย เช่น เพื่อล้อเลียน เสียดสี เปรียบเทียบ ทั้งนี้แล้วแต่จุดมุ่งหมายของผู้เขียนว่าต้องการให้เป็นไปในทางใด

3) การจัดหน้าหนังสือ

ภิญญาพร นิตยะประภา (2534: 71-72) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับหลักการจัดหน้าหนังสือมีหลักการดังนี้คือ ดุลยภาพ ความกลมกลืน เอกภาพ และมีจุดเด่นเร้าอารมณ์ ลักษณะการจัดวางหน้าหนังสือสำหรับเด็กมีรูปแบบคือ จัดให้ภาพกับตัวหนังสืออยู่ในหน้าเดียวกัน จัดให้ภาพกับตัวหนังสืออยู่คนละหน้า จัดภาพและตัวหนังสือควบสองหน้าและการจัดภาพมิติ

รัถพร ชังธาดา (2531: 146) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดหน้าหนังสือ ควรพิจารณาว่าหากเรื่องนั้นเป็นเรื่องสำหรับเด็กโต ส่วนที่เป็นเนื้อเรื่องจะมาก ส่วนที่เป็นภาพจะน้อย การจัดหน้าควรเริ่มที่หน้าขวามือและมีการเว้นที่ว่างส่วนบนของหน้าไว้เล็กน้อย เพื่อเป็นการเรียกความสนใจในการอ่าน การวางหน้าหนังสือ ต้องยึดหลักทางศิลปะที่สำคัญ 5 ประการ คือ หลักสมดุลย์ หลักเอกภาพ หลักการเน้นหรือศูนย์สนใจ หลักการเว้นช่องว่างขวา และหลักการนำสายตา การจัดวางหน้าต้องเว้นที่ว่างให้มาก ๆ เพื่อให้เด็กได้พักสายตา ตัวหนังสือและภาพไม่ควรวางซ้อนทับกัน การจัดวางหน้าในแต่ละหน้าไม่ควรให้เหมือนกันตลอดทั้งเล่ม ควรมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซากจำเจ

สุนทรี คุณจักร์ (ม.ป.ป.: 61) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดหน้าหนังสือ ควรมีความประณีต มีความสมดุลย์ ภาพรวมบนหน้ากระดาษหนังสือนั้นต้องเหมาะสมทั้งขนาดของภาพ ขนาดของตัวอักษร รวมไปถึงช่องว่างต่าง ๆ ที่ปรากฏแก่สายตาเด็ก ตัวหนังสือและภาพควรชัดเจนในทุกส่วน ไม่ควรวางซ้อนทับกันและอาจมีพื้นที่ว่างเพื่อให้เด็กได้พักสายตาในแต่ละหน้า การจัดภาพและเนื้อเรื่องทำได้หลายวิธี เช่น ให้ภาพและเนื้อเรื่องอยู่คนละหน้า หรือให้ภาพและเนื้อเรื่องอยู่หน้าเดียวกัน การจัดวางหน้าในแต่ละหน้าไม่จำเป็นต้องให้เหมือนกันทุกหน้าก็ได้ อาจมีการปรับเปลี่ยนเพื่อความน่าสนใจและไม่เกิดความซ้ำซากจำเจ

4) ขนาดของหนังสือสำหรับเด็ก

จินตนา ไบกาชุยิ (2542: 17) กล่าวถึงขนาดของหนังสือสำหรับเด็กว่า ควรมีขนาดกะทัดรัด ไม่ใหญ่กว้างหรือยาวเกินไป เช่นเดียวกับ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545: 43) กล่าวถึงขนาดรูปเล่มหนังสือต้องกะทัดรัด เหมาะกับการจับถือของเด็กแต่ละวัย ขนาดรูปเล่มของหนังสือสำหรับเด็กไม่แน่นอน แต่ไม่ควรเล็กหรือใหญ่จนเกินไป ถ้ารูปเล่มที่มีลักษณะแปลกแตกต่างออกไปเด็กจะชอบมาก เช่น เป็นรูปหุ่น รูปของเล่น มีเสียง มีกลิ่น เป็นต้น

กรมวิชาการ ศูนย์พัฒนาหนังสือ (2545: 42) กล่าวถึงขนาดรูปเล่มของหนังสือที่พบเห็นทั่วไปในปัจจุบันมีลักษณะแตกต่างกันไปและมีหลายขนาดดังนี้คือ

- (1) ขนาด 21 x 29.7 เซนติเมตร หรือขนาด 8 หน้ายกใหญ่
- (2) ขนาด 18.5 x 26 เซนติเมตร หรือขนาด 8 หน้ายก
- (3) ขนาด 14.8 x 21 เซนติเมตร หรือขนาด 16 หน้ายก
- (4) ขนาด 13 x 18.5 เซนติเมตร หรือขนาด 16 หน้ายกเล็ก

รัถพร ชังธาดา (2531: 45) กล่าวว่าขนาดรูปเล่มพอเหมาะกับเด็กคือเหมาะกับมือของเด็กที่จะหยิบยกเปิดอ่านหรือนำไปไหนมาไหนได้โดยสะดวก ขนาดของหนังสือสำหรับเด็กในเมืองไทยนิยมทำกันมากคือขนาด 8 หน้ายก และ 16 หน้ายก

5) วิธีเลือกใช้กระดาษ

มาลินี ผโลประการ (อ้างถึงใน นันทกาญจน์ อาจิณาจารย์ 2544: 14) กล่าวถึงกระดาษที่ใช้พิมพ์หนังสือ ควรพิจารณาใช้กระดาษที่มีคุณภาพพอสมควร เช่น กระดาษปอนด์ซึ่งเป็นกระดาษเนื้อขาวอย่างดี เก็บไว้ได้นานไม่กรอบง่าย และไม่เปลี่ยนสี แต่ราคาสูงกว่ากระดาษรีไซเคิล ซึ่งสีไม่ขาว เนื้อไม่เรียบหากเก็บนานเกิน 1 ปี กระดาษจะกรอบและเป็นสีแดง ส่วนกระดาษอาร์ต ผิวหน้าเรียบและมัน มีราคาแพง พิมพ์ภาพสีได้สวยงาม เป็นต้น

กรมวิชาการ ศูนย์พัฒนาหนังสือ (2545: 43) กล่าวถึงชนิดของกระดาษที่ใช้พิมพ์หนังสือ คือ กระดาษปอนด์ เนื้อกระดาษผลิตจากเยื่อไม้ป็น ใช้พิมพ์หนังสือราคาถูก กระดาษปอนด์ เนื้อกระดาษผลิตจากเนื้อเยื่อเคมี เนื้อละเอียดขาวมีคุณภาพสูง กระดาษอาร์ต เป็นกระดาษเนื้อละเอียดขาวเคลือบด้วยวัตถุเคมีให้ผิวเรียบเป็นมันมีคุณภาพสูง

6) ขนาดของตัวหนังสือ

ภิญญาพร นิตยะประภา (2534: 74) ได้กล่าวว่าขนาดของตัวหนังสือมีความสำคัญต่อการใช้สายตาของเด็กเป็นอย่างยิ่ง เด็กยิ่งเล็กต้องใช้อักษรตัวใหญ่ ถ้าเด็กโตใช้อักษรตัวเล็กลง ลักษณะตัวอักษรควรใช้สีดำ

จินตนา ไบกาชุย (2542 : 17) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการเลือกใช้อักษรไม่ควรใช้อักษรประดิษฐ์บรรจง ให้ใช้ตัวอักษรที่อ่านง่ายและชัดเจน การเลือกขนาดขึ้นอยู่กับปริมาณเนื้อหาของเรื่อง รูปเล่มและวัยของผู้อ่าน

กรมวิชาการ ศูนย์พัฒนาหนังสือ (2545: 43) ได้กล่าวถึง ขนาดของตัวอักษรที่ใช้ในหนังสือว่า ตัวอักษรจะมีขนาดใหญ่หรือเล็กควรมีความสัมพันธ์กับวัยของเด็กเช่น

- (1) ก่อนวัยเรียน ถึงชั้นประถมปีที่ 1 ขนาดตัวอักษรประมาณ 30 พอยท์
- (2) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ประมาณ 24 พอยท์

- (3) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 ประมาณ 18-20 พอยท์
- (4) ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประมาณ 16 พอยท์
- (5) ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่ต่ำกว่า 14 พอยท์

7) การเข้าเล่มหนังสือ

จินตนา ไบกาซูยี (2542 : 18-19) ได้ให้ความเห็นว่า การเข้าเล่มหนังสือควรแข็งแรงทนทานต่อการหยิบใช้ของเด็ก การเข้าเล่มมีหลายชนิด เช่น เย็บอก เย็บสัน เย็บกึ่ง เย็บไสสันทากาว เป็นต้น การเลือกเข้าเล่มพิจารณาจากจำนวนหน้าของหนังสือ ชนิดกระดาษและปกของหนังสือ

มาลินี ศโลประการ (อ้างถึงใน นันทกาญจน์ อาจิณาจารย์ 2544: 14)

กล่าวถึง การทำเล่มหนังสือปกอ่อนมีวิธีทำได้ 3 วิธี คือ

- (1) วิธีเย็บอกหรือเย็บกลาง ใช้สำหรับหนังสือที่หนาไม่เกิน 100 หน้า
- (2) วิธีเย็บสันหรือไสสันทากาว คือการนำหนังสือที่พิมพ์เป็นยก ๆ มาวางซ้อนกันเรียงลำดับให้ถูกต้อง แล้วนำมาใส่สันด้วยเครื่องซึ่งจะทากาวและปิดสันหนังสือไปในตัว วิธีนี้จะสามารถเปิดหนังสือแบะออกได้มากกว่าวิธีเย็บสัน
- (3) วิธีเย็บกึ่ง เป็นวิธีที่อยู่ยากกว่าวิธีอื่น ๆ เพราะต้องเย็บหนังสือแต่ละยกด้วยเชือก แล้วนำมาวางเรียงกันตามลำดับ อัดให้แน่นติดกันแล้วจึงปิดปก วิธีนี้จะได้น้ำหนักที่ประณีตสวยงาม แต่เสียเวลามากและราคาแพงกว่า

นอกจากนั้น สุนทรี คุณจักร์ (ม.ป.ป.: 160) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการเข้าเล่ม ควรทำหนังสือให้แข็งแรง อย่าใช้วิธีอัดกาวเพียงอย่างเดียว เพราะเมื่อเปิดหนังสืออ่านบ่อย ๆ ถ้ากาวไม่มีคุณภาพ หนังสือจะหลุดลุ่ย และแยกชั้นทำให้เสียหาย การเข้าเล่มควรเย็บต้นฉบับทั้งหมดเข้าด้วยกัน อาจใช้ลวด เชือกหรือด้ายเย็บก็ได้ ความแข็งแรงทนทานจะดีกว่าการใช้กาวเพียงอย่างเดียว

สรุปการจัดหน้าและรูปเล่มของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน เช่น การออกแบบปก การจัดภาพในหนังสือ ขนาดรูปเล่มหนังสือสำหรับเด็ก การเลือกใช้กระดาษ ฯลฯ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่านด้วย

ในการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม ผู้จัดทำต้องมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ขั้นตอนการจัดทำ รวมทั้งมีความเข้าใจในการจัดหน้าและรูปเล่มของหนังสือ จึงจะทำให้หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นมีคุณภาพและความเหมาะสม นอกจากนั้นแล้วการใช้ภาษาในการเขียนหนังสือก็มีความสำคัญดังที่ ทวีศักดิ์ ญาณประทีป (2537: 19-22) ได้อธิบายถึงการใช้ภาษาสำหรับการเขียนวรรณกรรมวัยรุ่น ควรตระหนักถึงสิ่งเหล่านี้ คือ

(1) ภาษาพูด ภาษาที่แปลกแหวกแนวไปจากวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ เป็นภาษาที่วัยรุ่นชอบใช้ ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงและนำมาใช้ เพื่อสื่อความเข้าใจและเพื่อให้เรื่องต่าง ๆ อยู่ในระดับเดียวกัน ถึงจะเป็นคำแสลงที่วัยรุ่นชอบใช้ก็ไม่ใช่เป็นเรื่องเสียหาย แต่คำดังกล่าวนี้ไม่ควรนำมาใช้ในเด็กเล็กเพราะเด็กไม่เข้าใจ

(2) ความกระชับ ความกระชับคือการใช้ถ้อยคำน้อยแต่ได้ใจความชัดเจนและมีน้ำหนัก เช่น การสรรคำใช้ ความถูกต้อง ความเหมาะสม และคำรูปธรรม

(3) ความสละสลวย ความสละสลวยหมายถึง การรู้จักสรรหาคำเรียบง่าย แต่มีเสียงราบรื่นไพเราะหู ความสละสลวยของการใช้ภาษาในวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่น มีดังนี้

ก. คำที่มีความหมายโดยตรงและคำที่มีความหมายโดยนัย คำที่ใช้สื่อความเข้าใจกันนั้น ไม่เพียงแต่จะมีความหมายโดยตรงตามตัวอักษรเท่านั้น ยังแสดงอารมณ์ความนึกคิดอีกด้วย ความหมายทั้งสองประการนี้ เรียกว่า ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย ซึ่งคำที่มีความหมายโดยนัยนี้ เด็กวัยรุ่นย่อมเข้าใจได้ดีแล้ว เพราะเด็กวัยรุ่นรู้จักวงศัพท์กว้างขวางและเริ่มเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ที่ได้รับประสบการณ์มากขึ้น

ข. สำนวน สำนวนคือคำหรือกลุ่มคำที่แสดงออกมาเป็นข้อความพิเศษเฉพาะภาษาหนึ่ง ๆ เป็นคำกล่าวที่มีชั้นเชิง ไม่ตรงไปตรงมา แต่มีความหมายในถ้อยคำนั้น ๆ

ค. ความตระการ ความตระการหมายถึง การใช้ถ้อยคำสร้างภาพลักษณะเช่นนี้ควรใช้คำแสดงอาการ เช่น ชบเซา โงกเงก ถลา ร่อน เคว้งคว้าง หรือคำแสดงภาพ เช่น แม่น้ำที่ไหลลดเลี้ยว ต้นไม้ที่แผ่กิ่งก้านสาขา คลื่นที่กำลังม้วนตัวเข้าหาฝั่ง

ในด้านการใช้ภาษาสำหรับวัยรุ่น นอกจากจะใช้ภาษาที่วัยรุ่นชอบคือภาษาพูดที่แปลก ๆ ออกไป ยังสามารถใช้ภาษาอย่างผู้ใหญ่ได้ด้วย เพราะวัยรุ่นได้เรียนรู้การใช้ภาษามากพอที่จะเข้าใจได้อย่างผู้ใหญ่

นอกจากนี้ สุวรรณ รัตนธรรมเมธิ (2550: 59-61) กล่าวถึงแนวการสร้างหนังสือให้นำอ่านไว้ดังนี้คือ

1. ใช้ภาษาสวย คือภาษาที่สื่อความหมายชัดเจน กล่าวคือใช้ภาษาง่าย เป็นคำที่คุ้นเคยใกล้ตัวผู้อ่าน ไม่ใช่ภาษาที่สูงเกินไป ใช้ภาษาที่สุภาพ ภาษาที่หยาบคายไม่ควรนำมาใช้แม้ว่าจะเป็นคำที่ใกล้ตัวก็ตาม

2. หารายละเอียดพอเพียง การเขียนเรื่องอะไรก็ตาม ควรให้ความกระชับให้รายละเอียดแก่ผู้อ่านให้ได้ อย่าคิดว่าผู้อ่านรู้เรื่องราวนั้นดีแล้วจนละเลยรายละเอียดบางอย่างไป

3. เขียนให้อ่านง่าย การเขียนให้อ่านง่ายคือการไม่ใช้ประโยคหรือข้อความยุ่งยากซับซ้อน คำเนินเรื่องไม่สับสนวุ่นวายไปมา ดังนั้นก่อนลงมือเขียนต้องพิจารณาเนื้อหาที่จะนำเสนอ เพื่อให้มีการดำเนินเรื่องอย่างมีขั้นตอน

4. คิดถึงผู้อ่านก่อนเขียน ก่อนลงมือเขียนควรคำนึงว่าต้องการเขียนให้ใครอ่าน ควรศึกษาให้เข้าใจว่าเด็กแต่ละวัยมีความต้องการในการอ่านแตกต่างกันอย่างไร

5. ใช้คำให้กระชับ สั้นแต่ได้ความกว้าง จะทำให้นั่งสื่อน่าอ่าน อ่านสนุก ไม่จำเป็นต้องใช้คำฟุ่มเฟือยมาก เพียงคำสั้น ๆ กระชับ แต่ได้ใจความกว้าง ชัดเจน

6. สื่อเรื่องให้ตรงประเด็น การเขียนเรื่องอะไรก็ตาม ต้องคำนึงถึงการเขียนให้ตรงประเด็น ไม่ว่าจะป็นชื่อเรื่อง เนื้อเรื่อง ควรให้มีความสอดคล้องกัน

7. ให้มีเว้นวรรคตอนให้เหมาะสม การเขียนหนังสือที่ดีต้องมีการเว้นวรรคตอนให้เหมาะสม เพราะการเว้นวรรคตอนจะช่วยให้มีการพักสายตาไปในตัว ช่วยให้ผู้อ่านเกิดความจำและเข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น

8. การย่อหน้าให้เหมาะสม คือมีความพอดีพอเหมาะพอควร และย่อหน้าอย่างมีความหมายด้วย การย่อหน้าแต่ละครั้งต้องมีประเด็นและความหมายเป็นเรื่องราวไม่ใช่ย่อหน้าขึ้นใหม่โดยไม่มีหลักการ

9. ปรับแก้สำนวนก่อนนำไปใช้ ไม่ว่าจะเขียนหนังสือเพื่อเด็ก หรือเพื่อใคร เมื่อเขียนหนังสือเสร็จแล้ว ต้องตรวจ พิจารณาปรับปรุง แก้ไขสำนวนครั้งแล้วครั้งเล่า โดยให้คนอื่นช่วยตรวจทาน ว่าสำนวนที่เขียนนั้นเหมาะสมหรือไม่

5.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทานพื้นบ้าน

5.3.1 ความหมายของนิทานพื้นบ้าน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546: 588) ให้ความหมายของนิทานไว้ว่า นิทาน หมายถึง เรื่องที่เล่าต่อกันมา เช่น นิทานชาดก นิทานอีสป

ชมรมภาษาไทย (2551: 123) ให้ความหมายของนิทานไว้ว่า นิทาน หมายถึง เรื่องที่เล่ากันมา, เรื่องเดิม

กิ่งแก้ว เพ็ชรราช (2542: 95) ให้ความหมายของนิทานไว้ว่า นิทานเป็นคำศัพท์ภาษาบาลี มีความหมายว่าคำเล่าเรื่อง ผู้เล่าอาจสอดแทรกอารมณ์และความคิดเห็นลงไปด้วย

เปลื้อง ณ นคร (2544: 250) ให้ความหมายของนิทานไว้ว่า นิทานหมายถึง เหตุ, เรื่องเดิม คำเล่าเรื่อง เรื่อง นิยาย

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 157) ให้ความหมายไว้ว่า นิทานเป็นเรื่องที่เล่าสืบต่อกันมาเป็นเวลาช้านานด้วยมุขปาฐะ คือการเล่าจากปากต่อปากเรื่อยมา ตั้งแต่ยังไม่มีการ

พิมพ์เกิดขึ้นจนกระทั่งมีการพิมพ์เกิดขึ้น จึงมีการบันทึกเป็นเรื่องราว เนื่องจากเป็นเรื่องที่เล่าสืบทอดกันมา เนื้อเรื่องเดียวกันจึงมีหลายสำนวน และผิดเพี้ยนกันไป

ภิญญาพร นิตยะประภา (2534: 32) ให้ความหมายของนิทานไว้ว่า นิทานคือเรื่องราวที่เล่าสืบทอดกันมา ที่มีได้เจาะจงแสดงประวัติความเป็นมาของเรื่อง จุดใหญ่เล่าเพื่อความสนุกสนานและความพอใจทั้งผู้เล่าและผู้ฟัง มุ่งสนองความต้องการด้านจิตใจของผู้ฟัง บางครั้งก็สอดแทรกคติเตือนใจไว้ด้วย

สุนทรี คุณจักร์ (ม.ป.ป.: 18) ให้ความหมายว่า นิทานพื้นบ้านเป็นเรื่องที่เล่าสืบทอดกันมาเป็นเวลาช้านาน เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี อันเป็นพื้นบ้านของแต่ละท้องถิ่น

แสงอรุณ ประสพกาญจน์ (2546: 18) ให้ความหมายของนิทานพื้นบ้านไว้ว่า หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบทอดกันมาช้านาน ต่อมาภายหลังเริ่มมีการจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร และใช้เป็นตัวอย่างในการสอนศีลธรรม

สรุปความหมายของนิทานพื้นบ้านหมายถึง เรื่องเล่าทุกชนิดที่เล่าสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน ทั้งที่มีลายลักษณ์อักษรและมุขปาฐะ ทั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสนองความต้องการด้านจิตใจของผู้ฟัง อาจสอดแทรกคติธรรมไว้ด้วย

5.3.2 ลักษณะของนิทาน

กุหลาบ มัลลิกะมาส (อ้างถึงใน วิเชียร เกษประทุม 2548: 2) ได้สรุปลักษณะของนิทานไว้ดังนี้คือ

1. เป็นเรื่องเล่าด้วยถ้อยคำธรรมดา เป็นภาษาร้อยแก้วไม่ใช่ร้อยกรอง
2. เล่ากันด้วยปากมาเป็นเวลาช้านาน แต่ต่อมาระยะหลังเมื่อการเขียนเจริญขึ้นก็อาจเขียนขึ้นตามเค้าเดิมที่เคยเล่าด้วยปาก
3. ไม่ปรากฏผู้เล่าดั้งเดิมเป็นใคร อ้างแต่ว่าเป็นของเก่า ฟังมาจากผู้เล่าซึ่งเป็นบุคคลสำคัญยิ่งในอดีตอีกต่อหนึ่ง

ฉวีวรรณ อุทานันท์ (2542: 175) ได้กล่าวถึงลักษณะของนิทานโดยทั่วไป ไม่ว่าของชนชาติใด มักเป็นเรื่องของมนุษย์และมีตัวละคร โดยตัวละครอาจเป็นคน สัตว์ เทวดา นางฟ้า นิทานนอกจากจะให้ความบันเทิงแล้วยังสอดแทรกคติสอนใจ คุณธรรมและจริยธรรม

ประคอง นิมมานเหมินท์ (2542: 7) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญที่สุดของนิทานพื้นบ้าน ต้องเป็นนิทานที่เล่าสืบทอดกันมาด้วยปาก และไม่ทราบว่าเป็นผู้แต่งเป็นการเล่าจากความจำที่ได้ฟังต่อ ๆ กันมา

วีระวัชร ปิ่นเขียน (2542: 16) ได้สรุปลักษณะของนิทานว่าเป็นเรื่องเก่าแก่ที่เล่าต่อ ๆ สืบกันมาจนถึงปัจจุบัน บางเรื่องแผ่กว้างไปทั่วโลก เมื่อตกไปยังท้องถิ่นใดก็มักปรับเนื้อเรื่องให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมของแถวนั้น ดังนั้นแม้ว่าจุดของเนื้อเรื่องจะเป็นอย่างเดียวกัน แต่ก็มีความแตกต่างกันบ้างในรายละเอียด

สรุปได้ว่าลักษณะของนิทานนั้น เป็นเรื่องเล่าที่เล่าสืบต่อกันมาด้วยปากต่อปาก โดยไม่ทราบว่ามีผู้เล่าดั้งเดิมเป็นใคร จำนวนที่เล่ามักเป็นร้อยแก้ว นิทานพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่นอาจมีลักษณะเนื้อหาคล้าย ๆ กัน แต่อาจแตกต่างกันบ้างในรายละเอียด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นนั้น

5.3.3 ประเภทของนิทาน

ทวีศักดิ์ ญาณประทีป (2537: 115-116) ได้แบ่งประเภทนิทานพื้นบ้านไว้ 8 ชนิดดังนี้

1. ประเภทเล่าซ้ำหรือนิทานไม่รู้จบ นิทานชนิดนี้มีเนื้อเรื่องและวิธีเล่าเป็นแบบเฉพาะ เช่น เรื่องตากะยายปลุกถั่วปลุกงาให้หลานเฝ้า
2. นิทานสัตว์พูดได้ นิทานชนิดนี้แสดงให้เห็นความฉลาด ความโง่งของสัตว์เหมือนอย่างมนุษย์ บางทีสัตว์พูดกับสัตว์ บางทีสัตว์พูดกับมนุษย์
3. นิทานตกลงขบขัน นิทานชนิดนี้สามารถแยกรายละเอียดได้อีก เช่น เกี่ยวกับคนโง่และคนฉลาด นิทานเกี่ยวกับสามภรรยา เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เช่น การทำนา การเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น
4. นิทานอธิบายเหตุ เป็นนิทานที่อธิบายเกี่ยวกับสัตว์ว่า ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น หรือเกี่ยวกับประเพณีของมนุษย์ เช่น ทำไมจระเข้ไม่มีลิ้น ทำไมต้องแห่นางแมวเมื่อฝนไม่ตก เป็นต้น
5. นิทานเกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนา เรื่องชนิดนี้เป็นเรื่องความเชื่อทางศาสนา เรื่องวิญญูณต่าง ๆ เรื่องเปรต เงือก นางไม้
6. นิทานรัก โศกผจญภัย เป็นนิทานที่มีเรื่องรักเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น นางเอกถูกสาปพระเอกไปช่วยแล้วได้แต่งงานกัน
7. นิทานเกี่ยวกับไสยศาสตร์เวทมนตร์ นิทานประเภทนี้เป็นนิทานที่แสดงถึงอำนาจเวทมนตร์คาถา การต่อสู้กับศัตรูที่มีฤทธิ์มาก การมีอาวุธวิเศษ การชุบชีวิตคน เช่น เรื่องปลาบู่ทอง โสนน้อยเรือนงาม
8. นิทานเรื่องสมจริง เป็นนิทานพื้นบ้านที่ให้ความสนุกสนานน่าสนใจ มีความเป็นไปได้ในชีวิตจริง เช่น เรื่องถนล่อ หรือพระล่อ นิทานประเภทนี้มีน้อยมาก

ประกอบ นิมมานเหมินท์ (2542: 89) ได้แบ่งประเภทนิทานพื้นบ้านของไทยไว้เป็น 11 ประเภทดังนี้

1. นิทานเทพปกรณัม
2. นิทานศาสนา
3. นิทานคติ
4. นิทานมหัศจรรย์
5. นิทานชีวิต
6. นิทานประจำถิ่น
7. นิทานอธิบายเหตุ
8. นิทานสัตว์
9. เรื่องผี
10. มุขตลกและเรื่องไม้
11. นิทานเข้าแบบ

จิระประภา บุญนิศย์ และคนอื่น ๆ (2551: 17-21) ได้แบ่งประเภทนิทานอย่างกว้าง ๆ ได้ 5 ประเภทดังนี้

1. นิทานปรัมปรา นิทานประเภทนี้มีที่เห็นได้ชัดคือ เป็นเรื่องก่อนข้างยาว เป็นเรื่องสมมติว่าเกิดขึ้นในที่ไหนที่หนึ่ง แต่สถานที่ไม่กำหนดชัดเจนว่าที่ไหน
2. นิทานท้องถิ่น นิทานชนิดนี้มีขนาดสั้นกว่านิทานปรัมปรา มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์เดียวและเกี่ยวกับความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี อันเป็นของพื้นบ้านเมืองนั้น
3. เทพนิยาย นิทานประเภทนี้เป็นนิทานที่มี เทวดา นางฟ้า เป็นตัวบุคคลในเรื่อง เช่น เมฆalarามสูตร ท้าวมหาสงครามต์
4. นิทานเรื่องสัตว์ ตัวเอกของนิทานประเภทนี้จะป็นสัตว์เสมอ ตัวละครแม้จะไม่ใช่มนุษย์ แต่สมมุติว่ามีความคิดและการกระทำต่าง ๆ ตลอดจนการพูดจาอย่างมนุษย์
5. นิทานตลกขบขัน นิทานประเภทนี้มักเป็นเรื่องสั้น ๆ ตัวเอกของเรื่องบางทีก็ไม่ใช่มนุษย์หรือมีความสามารถ อาจเป็นคนโง่ที่ทำเรื่องผิดพิสดารของมนุษย์ เช่น เรื่องศรีธนญชัย

5.3.4 คุณค่าของนิทานพื้นบ้าน

อารีย์ ทองแก้ว (2550: 7) ได้บอกถึงคุณค่าของนิทานพื้นบ้านไว้ดังนี้คือ

1. เป็นการสะท้อนความคิด จินตนาการของชาวบ้านตามสภาพวิถีชีวิตของ

ชุมชน

2. เป็นการถ่ายทอดความคิดบริสุทธิ์ของคนในชุมชนแต่ละท้องถิ่นทั้งการคิดการเขียน การถกทอและการประดิษฐ์

3. นิทานทำให้เห็นคุณค่าชีวิต ทั้งทางการเมือง สังคมและเศรษฐกิจ

4. นิทานสะท้อนภูมิปัญญาของผู้คิดสร้างสรรค์ และผู้สืบทอดนำมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิตตามยุคสมัย

วิเชียร เกษประทุม (2548 : 9) ได้อธิบายถึงคุณค่าของนิทานพื้นบ้านไว้ดังนี้คือ

1. นิทานให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นการผ่อนคลายความเครียดและช่วยให้เวลาผ่านไปอย่างไม่น่าเบื่อหน่าย

2. นิทานช่วยกระชับความสัมพันธ์ในครอบครัว การเล่านิทานช่วยให้เด็กและผู้ใหญ่ได้ใกล้ชิดกันมากขึ้น

3. นิทานให้การศึกษาและเสริมสร้างจินตนาการ ด้วยที่นิทานมีตัวละครซึ่งมีชีวิตจิตใจแบบมนุษย์ เมื่อเด็กได้ฟังนิทานเท่ากับว่ามีโอกาสได้เรียนรู้ลักษณะมนุษย์ เป็นการช่วยให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องของชีวิตมากขึ้น

4. นิทานให้ข้อคิดและคติเตือนใจ นิทานไม่ได้ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินเท่านั้น นิทานยังแฝงข้อคิด คติเตือนใจ ช่วยปลูกฝังคุณธรรมต่าง ๆ ให้แก่ผู้ฟังด้วย

5. นิทานช่วยสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมในอดีตหลาย ๆ ด้าน เช่น ลักษณะของสังคมวิถีชีวิตของประชาชนในสังคม ประเพณี ความเชื่อต่าง ๆ

สรุปได้ว่านิทานพื้นบ้านมีคุณค่าในด้านความบันเทิง เช่น ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ผ่อนคลายความตึงเครียด คุณค่าด้านสังคม เช่น สะท้อนแนวคิดค่านิยม วัฒนธรรมประเพณีของสังคม และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

5.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตำบลม

ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับตำบลม ซึ่งได้กล่าวถึงตำบลมไว้ดังนี้ (โรงเรียนเทพอุดมวิทยา สารสนเทศ 2552 : 45-47; องค์การบริหารส่วนตำบลม 2552: 3-4)

5.4.1 ประวัติความเป็นมาของตำบลม

ตำบลมแต่เดิมยังไม่ตั้งเป็นตำบล ขึ้นอยู่กับตำบลบ้านด่าน ต่อมาจึงแยกเป็นตำบลม โดยมีหมู่บ้านในปกครองทั้งสิ้น 18 หมู่บ้าน ประมาณปี พ.ศ. 2534 ได้มีการประชุมแยกตำบลมออกเป็น 2 ตำบล คือตำบลมและตำบลเทพรักษา ในครั้งนี้ตำบลมมีหมู่บ้านในปกครอง 9 หมู่บ้าน ต่อมาได้ตั้งหมู่บ้านขึ้นใหม่อีก 3 หมู่บ้าน คือ บ้านสันติสุขซึ่งแยกมาจากบ้าน

สนบ บ้านเทพอุดมซึ่งแยกมาจากบ้านคม และบ้านภูมิพัฒนาซึ่งแยกมาจากบ้านภูมิดี ปัจจุบันนี้ ตำบลคมจึงมีหมู่บ้านทั้งสิ้น 12 หมู่บ้าน

5.4.2 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลคม เป็น 1 ใน 12 ตำบล ของอำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอสังขะ ห่างจากตัวอำเภอประมาณ 9 กิโลเมตร และห่างจากอำเภอเมืองประมาณ 60 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 76.5 ตารางกิโลเมตร หรือ 47,860 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้คือ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านซบ
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลเทพรักษา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลบัวเชด
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลตาชุม , ตำบลจารย์

5.4.3 ลักษณะภูมิศาสตร์

สภาพโดยทั่วไปของตำบลคมเป็นที่ราบดอน พื้นที่ป่าละเมาะ เหมาะแก่การทำไร่ ทำนา ลักษณะภูมิอากาศในตำบลคม เป็นแบบร้อนชื้นมี 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว

5.4.4 การปกครอง

ตำบลคมแบ่งการปกครองออกเป็น 12 หมู่บ้าน โดยมีชื่อหมู่บ้านเรียงตามลำดับหมู่ดังต่อไปนี้ หมู่ที่ 1 บ้านคม หมู่ที่ 2 บ้านภูมิดี หมู่ที่ 3 บ้านสนบ หมู่ที่ 4 บ้านสดี หมู่ที่ 5 บ้านภูมิโปน หมู่ที่ 6 บ้านชีจรูญ หมู่ที่ 7 บ้านภูมิสวย หมู่ที่ 8 บ้านภูมิขุ่น หมู่ที่ 9 บ้านภูมิโพธิ์ หมู่ที่ 10 บ้านสันติสุข หมู่ที่ 11 บ้านเทพอุดม และ หมู่ที่ 12 บ้านภูมิพัฒนา

5.4.5 ประชากรและสภาพสังคม

ตำบลคมมีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 1,895 ครัวเรือน ประชากรทั้งสิ้น 7,880 คน แยกเป็นชาย 3,988 คน หญิง 3,892 คน ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีอาชีพหลักคือ การทำเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา ทำไร่ (ปัจจุบันประชากรบางส่วนหันมาให้ความสนใจในการทำสวนยาง) อาชีพรองคือการเลี้ยงสัตว์

ภาษาถิ่นที่ประชาชนในชุมชนใช้ส่วนมากมักใช้ภาษาเขมรถิ่นไทย และใช้ภาษาไทยเป็นภาษากลาง ขนบธรรมเนียมของชุมชน ประชาชนประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนา ประกอบพิธีกรรมตามวันสำคัญทางศาสนา ประเพณีที่ปฏิบัติและสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน เช่น การเกิด การบวช การแต่งงาน การตาย การบายศรีสู่ขวัญ การเซ่นไหว้บรรพบุรุษในวันสารท เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีประเพณีที่สำคัญเป็นเอกลักษณ์ของตำบลคม คือ ประเพณีสืบสานตำนานปราสาทภูมิโปนซึ่งจัดขึ้นในเดือนเมษายนของทุกปี

5.4.6 แหล่งท่องเที่ยว

ตำบลคม มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญคือ ปราสาทภูมิโปน ซึ่งตั้งอยู่ที่บ้านภูมิโปน ตำบลคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ระหว่างเส้นละติจูดที่ 14 32 47 และลองจิจูดที่ 103 52 44 ตะวันออก อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ไปทางทิศใต้ ตามทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 2124 สังขะ- บัวเชด โดยตรงไปบ้านคม และเลียบบ้านคมไปบ้านภูมิโปนอีกเล็กน้อย รวมระยะทางจากสังขะไปประมาณ 9 กิโลเมตร การเดินทางสะดวกเพราะเป็นทางลาดยางตลอดเส้นทาง ลักษณะของปราสาทภูมิโปน (อัญญาค์ ชมดี, บรรณธิการ 2549: 119-121) ปราสาทภูมิโปน เป็นศาสนสถานศิลปะขอมโบราณสมัยไพรกเมง ประกอบด้วย

1. ปราสาทก่ออิฐองค์ใหญ่ ก่อด้วยอิฐไม่สอปูน แผนผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสไม่ย่อมุม เรือนธาตุทรงสี่เหลี่ยม มีประตูทางเข้าออกทางด้านทิศตะวันออกเพียงด้านเดียว ส่วนยอดก่อเป็นชั้นหลังคาซ้อนลดหลั่นกันขึ้นเป็นชั้น ๆ ใต้หน้าบันของประตูทางเข้า- ออก มีลวดลายจำหลักเป็นรูปใบไม้มีวน แบบศิลปะอินเดียนสมัยหลังคุปตะ นอกจากนั้นยังพบจารึก 1 หลัก จารึกด้วยอักษรปัลลวะภาษาสันสกฤต อายุราวพุทธศตวรรษที่ 12-13

2. ปราสาทก่ออิฐองค์เล็กทางทิศเหนือ (ปัจจุบันเหลือเพียงฐานกรอบประตูและผนังเพียงบางส่วน) แผนผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสไม่ย่อมุม มีประตูทางเข้าด้านทิศตะวันออก ประตูเดียวเหมือนปราสาทองค์ใหญ่ พบทับหลังรูปสัตว์ครึ่งสิงห์ครึ่งนก ซึ่งเป็นศิลปะขอมโบราณแบบไพรกเมง อายุราวพุทธศตวรรษที่ 12-13

3. ปราสาทก่ออิฐเล็กตรงกลาง ทับหลังและเสากรอบประตูทำด้วยหินทราย ด้านหน้าของปราสาทพบหินทรายแกะสลักเป็นรูปวัวหมอบ

4. ฐานปราสาทศิลาแลง อยู่ด้านทิศใต้ ปัจจุบันเหลือเพียงฐานศิลาแลง ปราสาทภูมิโปน มีการก่อสร้าง 2 สมัย ปราสาทก่ออิฐใหญ่และปราสาทก่ออิฐองค์เล็กทางทิศเหนือสร้างราวพุทธศตวรรษที่ 12 ส่วนปราสาทก่ออิฐองค์เล็กตรงกลางและฐานปราสาทศิลาแลงด้านทิศใต้สร้างในสมัยหลังต่อมา

สภาพโดยทั่วไป ปราสาทภูมิโปนตั้งอยู่บนเนินสูงกลางหมู่บ้าน ซึ่งเป็นชุมชนโบราณ ที่มีคูเมืองกำแพงเมืองล้อมรอบ มีสระน้ำโบราณขนาดใหญ่ที่ออกแบบซับซ้อนหลายสระ ด้านหน้าปราสาท ทางทิศตะวันออก เริ่มตั้งแต่สระลำเจียก สระตา สระกนาล สระตราว สระปรือ

นอกจากนั้นยังมีตำนานปราสาทภูมิโปน ซึ่งเป็นเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา เนื้อเรื่องอาจมีรายละเอียดและความสั้นยาวแตกต่างกัน มีการต่อเติมเสริมแต่งตามผู้เล่าแต่ละคน แต่โครงสร้างหลัก ๆ มีเนื้อหาคล้ายกัน กล่าวโดยย่อ ดังนี้คือ เมืองภูมิโปนคือเมืองที่กษัตริย์เขมรเป็นผู้สร้างไว้เพื่อการหลบซ่อนในยามสงคราม โดยครั้งหนึ่งกษัตริย์เขมรได้ส่งพระราชธิดาหนีภัย

สงครามมาหลบซ่อนอยู่ที่ภูมิลโปน พระนางมีชื่อว่า ศรีจันทร์ แต่คนทั่วไปเรียกว่า “เนียง คีอูสม” แปลว่า พระนางนมใหญ่

5.4.7 ลักษณะของนิทานพื้นบ้านในตำบลคม

นิทานพื้นบ้านในตำบลคมมีลักษณะดังนี้

- 1) เป็นเรื่องที่เล่าโดยใช้ภาษาร้อยแก้วง่าย ๆ ใช้คำได้ตรงความหมายที่ต้องการบางครั้งอาจเป็นคำที่ไม่สุภาพ
- 2) ใช้ภาษาถิ่นในการเล่า
- 3) เรื่องเล่าไม่ปรากฏว่าผู้เล่าดั้งเดิมคือใคร
- 4) โครงเรื่องของนิทานบางเรื่องอาจมีความคล้ายคลึงกับนิทานของท้องถิ่นอื่น แต่ในรายละเอียดบางอย่างมีความแตกต่างกัน
- 5) ตัวละครจะมีทั้งคนและสัตว์มาเกี่ยวข้องกัน
- 6) เนื้อเรื่องในนิทานจะแฝงข้อคิดและคติเตือนใจ
- 7) เนื้อเรื่องจะกล่าวถึงปาฏิหาริย์และผู้มีบุญวาสนา

5.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม ซึ่งได้มีผู้วิจัยไว้หลายท่านดังนี้ เช่น

แสงอรุณ ประสพกาญจน์ (2546: บทคัดย่อ) ได้สร้างและทดลองใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง นิทานพื้นบ้านกาญจนบุรี สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 นักเรียนที่เรียนจากหนังสืออ่านเพิ่มเติมนิทานพื้นบ้านกาญจนบุรีมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดวงจันทร์ โพธิสม (2549: บทคัดย่อ) ได้สร้างและทดลองใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องยามเขื่อนเขาสวนกวาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.46/85.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการอ่านหนังสือเพิ่มเติม สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุวิมล เหลือลมัย (2542: บทคัดย่อ) ได้สร้างและทดลองใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง นกกางัง ผลการวิจัยพบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม สูงกว่าคะแนนก่อนการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หนังสืออ่านเพิ่มเติมได้รับการประเมินคุณภาพจากครูผู้สอนในระดับมากที่สุด และนักเรียนประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

บรรยวีสถ์ ฝ่ายคำ (2547: บทคัดย่อ) ได้สร้างและทดลองใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรชั้นปีที่ 1 เรื่อง หลักสายกลางในการดำเนินชีวิต ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพด้านเนื้อหาสาระ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคิดเป็นร้อยละ 100 ด้านประสิทธิภาพที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหนังสือมีระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี นักเรียนมีความคิดเห็นต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี

จันทร์ ทงสมัคร (2541: บทคัดย่อ) ได้สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ประเพณีท้องถิ่นนครศรีธรรมราช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเรา และนักเรียนที่เรียนวิชาท้องถิ่นของเรา ที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักเรียนมีความคิดเห็นด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับอยู่ระดับเห็นด้วยมากที่สุด ส่วนด้านเนื้อเรื่อง ด้านการใช้ภาษา ด้านภาพ ประกอบ อาจารย์และนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก นักเรียนมีความคิดเห็นด้านรูปเล่มและการพิมพ์อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด แต่อาจารย์มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการอ่าน และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้น รวมทั้งหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นเป็นหนังสือที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดีมีความเหมาะสมในการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ หนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นสื่อการอ่าน ซึ่งสามารถจัดทำขึ้นในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้นเรียน จึงควรสร้างให้ตรงกับความสนใจ ความเหมาะสมกับระดับสติปัญญาของผู้อ่าน

6. แนวทางการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม

การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง นิทานพื้นบ้านตำบลคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์ ผู้ศึกษาดำเนินการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

6.1 การกำหนดลักษณะและโครงสร้างของหนังสือ

หนังสือที่สร้างขึ้น คือ หนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีลักษณะที่ส่งเสริมทักษะการอ่าน ให้ความรู้ในนิทานพื้นบ้านตำบลคม และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน โดยกำหนดลักษณะและโครงสร้างหนังสือ ดังนี้

6.1.1 ลักษณะหนังสือ

ผู้ศึกษาได้กำหนดลักษณะหนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ ดังนี้

- 1) กลุ่มผู้อ่านหนังสือ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- 2) แหล่งที่มาของหัวข้อเรื่องที่ใช้เป็นแนวทางในการเขียน คือ สภาพสังคม วัฒนธรรมประเพณี ในท้องถิ่น โดยเลือกเรื่องนิทานพื้นบ้านในตำบลคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ มาสร้างหนังสือให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปี ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- 3) กำหนดชื่อเรื่อง ให้สอดคล้องกับหัวข้อเรื่องว่า นิทานพื้นบ้านตำบลคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์
- 4) แนวการเขียน เป็นบันเทิงคดี คือ เนื้อหาที่มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน มีกิจกรรมท้ายบทเรียนที่สอดคล้องกับเนื้อหา ส่งเสริมการคิดและจินตนาการแก่ผู้อ่าน
- 5) รูปเล่มหนังสือ ใช้รูปเล่มมาตรฐานทั่วไปขนาด 18.5x26 เซนติเมตร หรือขนาด 8 หน้ายก
- 6) เนื้อหาหนังสือประกอบด้วยนิทานพื้นบ้านตำบลคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นเรื่องที่คุณตาคุณยายในตำบลคมเป็นคนเล่า จำนวน 14 เรื่อง

6.1.2 โครงสร้างเนื้อหาหนังสือ

โครงสร้างเนื้อหา การเขียนเนื้อหานิทานพื้นบ้านแต่ละเรื่องจะมีโครงสร้างประกอบด้วยเนื้อหา คำอธิบายศัพท์ท้องถิ่น กิจกรรมท้ายเรื่อง และภาพประกอบ มีรายละเอียดดังนี้

1) เนื้อหา

เนื้อหาเป็นการนำนิทานพื้นบ้าน ที่เล่าโดยชาวบ้านในตำบลคม มาเรียบเรียงให้เป็นเนื้อหาโดยใช้ภาษาที่สละสลวย เข้าใจง่าย แต่ยังคงรักษาสำนวนเดิมไว้ ลักษณะของนิทานพื้นบ้านที่เลือกมาจะมีเนื้อหาที่น่าสนใจ สนุกสนานเพลิดเพลิน เหมาะกับวัย และมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน แหล่งข้อมูลของเนื้อหาได้มาโดยการสัมภาษณ์และสอบถามชาวบ้านในท้องถิ่นตำบลคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

2) คำอธิบายศัพท์ท้องถิ่น

คำอธิบายศัพท์ในเรื่อง เป็นการอธิบายศัพท์ท้องถิ่นซึ่งเป็นภาษาเขมรถิ่นไทย เพื่ออธิบายให้นักเรียนที่ไม่ได้พูดภาษาล้านได้เข้าใจความหมายของเรื่องราวที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น แหล่งที่มาของการอธิบายความหมายของภาษาเขมรถิ่นไทย ได้มาจากหนังสือ พจนานุกรมภาษาไทย – เขมรถิ่นไทย – เขมรกำพูชา – อังกฤษ ของนายทองเหลือง บุญพร้อม และได้มาด้วยความเข้าใจในภาษาเขมรถิ่นไทยซึ่งเป็นภาษาล้านของผู้ศึกษา รวมทั้งได้สอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ

3) กิจกรรมท้ายเรื่อง

กิจกรรมท้ายเรื่อง เป็นการสร้างกิจกรรมเพื่อประเมินผลจากการอ่านนิทานพื้นบ้านซึ่งสอดคล้องกับสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปี

4) ภาพประกอบ

เป็นภาพวาดและภาพถ่าย ภาพประกอบมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เพื่อส่งเสริมให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น และช่วยให้นักเรียนมีความเพลิดเพลินในการอ่านหนังสือ

6.2 แนวทางการสร้างและพัฒนาหนังสือ

การสร้างและพัฒนาหนังสือมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นการสร้างหนังสือ ขั้นการปรับปรุงคุณภาพโดยอาศัยความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และขั้นการตรวจสอบคุณภาพ โดยการนำหนังสือที่ปรับปรุงแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน และให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างอ่านแล้วประเมินแสดงความคิดเห็นต่อหนังสือ ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอน ดังต่อไปนี้

6.2.1 การสร้างหนังสือ

1) ศึกษาหลักสูตร การศึกษาหลักสูตรได้พิจารณาสาระตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้ววิเคราะห์ความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี เนื้อหาหนังสือ และกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัยของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือ

2) ศึกษาข้อมูลนิทานพื้นบ้าน โดยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากการสัมภาษณ์ชาวบ้านในตำบลที่สามารถเล่านิทานได้ คัดเลือกนิทานพื้นบ้านที่มีคุณค่า เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรนำมาใช้ในการสร้างหนังสือ

3) ศึกษาเอกสาร แนวทางในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือให้มีคุณภาพ

4) กำหนดโครงสร้างของหนังสือ นำผลการศึกษารายละเอียดของหลักสูตร มาเป็นแนวทางในการกำหนดวัตถุประสงค์ของหนังสือดังต่อไปนี้

- (1) เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของนิทานพื้นบ้านตำบลม
- (2) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสรุปใจความสำคัญและบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่าน
- (3) เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน

5) นำนิทานพื้นบ้านมาสร้างหนังสือ และจัดทำภาพประกอบ จากการวิเคราะห์เนื้อหาสาระข้างต้น ได้นำนิทานพื้นบ้านมาสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม จำนวน 14 เรื่อง ดังนี้คือ

- (1) อาควัก นิง อาควีน
- (2) เนียง ปีร คนีอุบ
- (3) เนียงตรา นิง เนียงโป้ว
- (4) เนียง คีฮุท ทม
- (5) คลา นิง เนิก
- (6) กนีอร นิง อังแกบ
- (7) อาเจย
- (8) อา กจิต
- (9) เนียงกเคิบโดง กเคิบชลา
- (10) ปัวะเก็งก้อง
- (11) จแก คเมา
- (12) กำเนิดเนยะบ็อน
- (13) เจากซ็ฮุด
- (14) โคนตำเรียชอ

ผู้ศึกษาได้เรียบเรียงนิทานให้เป็นภาษาที่สละสลวยเข้าใจง่าย จัดทำภาพประกอบนิทานที่สอดคล้องกับเนื้อหา เพื่อส่งเสริมให้เข้าใจในเนื้อหาและสร้างความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน มีการอธิบายศัพท์ท้องถิ่นเพื่อให้เกิดความเข้าใจในคำศัพท์โดยใช้คำตามเอกสารที่มีผู้เชี่ยวชาญได้บันทึกไว้

การตั้งชื่อเรื่องนิทานในเนื้อหา ใช้ชื่อเรื่องซึ่งชาวบ้านเล่าบอกเป็นชื่อเรื่องในภาษาเขมรถิ่นไทย ทั้ง 14 เรื่อง ผู้ศึกษาไม่ได้แปลเป็นภาษาไทย ทั้งนี้เพื่อต้องการคงชื่อเดิมตามที่คุณตาคุณยายบอกเล่ามาและเพื่อความเป็นเอกลักษณ์ของตำบลม ซึ่งในการเขียนสะกดคำนั้น ได้ยึดตามหลักการเขียน จาก พจนานุกรมภาษาไทย – เขมรถิ่นไทย – เขมรกำพูชา – อังกฤษ

โดย ทองเหลือง บุญพร้อม ซึ่งได้กำหนดคำต่าง ๆ ไว้แล้ว แต่เนื่องจากหนังสือนิทานพื้นบ้านตำบล
คมที่สร้างขึ้น เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชื่อเรื่องในบางเรื่องเป็น
ศัพท์ที่ยากเกินไป ผู้ศึกษาจึงได้ สะกดคำให้มีเสียงใกล้เคียงกับคำเดิมให้มากที่สุดเพื่อให้เป็นคำอ่าน
ง่ายเหมาะกับนักเรียน ซึ่งมี 2 เรื่อง ดังนี้คือ

(1) ในเรื่อง เนียงตรา นึ่ง เนียงโป้ว คำว่า โป้ว หมายถึง สูดท้อง ใน
เรื่องนี้หมายถึงชื่อคนซึ่งเป็นตัวละครในเรื่อง ในภาษาเขมรถิ่นไทยตามเอกสารที่มีผู้บันทึกไว้จะ
เขียนดังนี้ คือ “เปิว , ปูวี” ซึ่งนักเรียนบอกว่าอ่านยาก ผู้ศึกษาจึงใช้ คำว่า “โป้ว” ซึ่งชาวบ้านใน
ท้องถิ่นนี้ก็ออกเสียงคล้าย ๆ เสียงนี้แทน

(2) ในเรื่อง ป๊วะเก็งก้อง หรือในภาษาไทยว่า งูเก็งก้อง คำว่า งู ในภาษา
เขมรถิ่นไทยตามเอกสารที่มีผู้บันทึกไว้จะเขียนดังนี้ คือ “ปวส” ซึ่งนักเรียนอ่านไม่ได้ ผู้ศึกษาจึงใช้
คำว่า “ป๊วะ” ซึ่งออกเสียงใกล้เคียงกับคำนี้แทน

6) สร้างกิจกรรมท้ายเรื่องของนิทาน เรื่องละ 2 ตอน เพื่อวัดความรู้ความ
เข้าใจ และแนวคิดจากนิทาน คำถามที่สร้างส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิดและจินตนาการของ
นักเรียน รวมทั้งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

7) สร้างแบบประเมินคุณค่าของหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยครอบคลุม 5 ด้าน
ดังนี้

- (1) ด้านรูปเล่มและการพิมพ์
- (2) ด้านภาพประกอบ
- (3) ด้านการใช้ภาษา
- (4) ด้านเนื้อหา
- (5) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

6.2.2 การปรับปรุงคุณภาพของหนังสือ

การปรับปรุงหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้น มีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

1) การสร้างแบบประเมินคุณภาพของหนังสือ

ดำเนินการโดยศึกษาเอกสารการเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติม ในเรื่องเกณฑ์
การประเมินหนังสือของผู้เชี่ยวชาญหลายท่าน (ปานรวี ยงยุทธวิชัย และคนอื่น ๆ 2548 : 164-175;
ชุติมา สัจจามันท์ และคนอื่น ๆ 2543: 115-116) นำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมิน
หนังสือ โดยจัดทำแบบประเมินเป็น 2 ชุด

ชุดที่ 1 สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน เพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความ
สอดคล้อง

- ชุดที่ 2 สำหรับนักเรียนเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประเมินค่า
- 2) การตรวจสอบคุณภาพหนังสือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีขั้นตอนการจัดทำ

ดังนี้คือ

(1) นำหนังสืออ่านเพิ่มเติมเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทย ด้านเนื้อหาบทนิพนธ์ที่บ้าน จำนวน 3 คน พิจารณาประเมินคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

เกณฑ์การประเมินคุณค่าหนังสือที่สร้างขึ้น ได้กำหนดการประเมินออกเป็น 3 ระดับ คือ

+1	หมายถึง	เหมาะสม
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
-1	หมายถึง	ไม่เหมาะสม

โดยคะแนนที่ได้นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (พัชรา ภูพันธ์ 2550: 56) ดังนี้

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมิน

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

(2) ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ได้ประเมินหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องนิทานพื้นบ้านตำบลมอ อำเภอสงขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 สรุปผลได้ดังนี้

ก. ด้านรูปเล่มและการพิมพ์

ด้านรูปเล่มและการพิมพ์ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านมีความเห็นว่าทุกรายการประเมินอยู่ในระดับที่เหมาะสม ได้แก่ รูปเล่มและปกแข็งแรงทนทาน ขนาดของเล่มเหมาะกับวัยของผู้อ่าน การออกแบบปกหนังสือเหมาะสมกับเนื้อหา จำนวนหน้าของหนังสือเหมาะสมกับวัยผู้อ่าน และขนาดของตัวอักษรเหมาะสมกับวัยผู้อ่าน

ข. ด้านภาพประกอบ

ด้านภาพประกอบมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 - 1.00 โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านมีความเห็นว่าทุกรายการประเมินอยู่ในระดับที่เหมาะสม ได้แก่ ภาพประกอบสวยงามน่าสนใจ ภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา ภาพประกอบส่งเสริม

จินตนาการของผู้อ่าน ภาพประกอบส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา การจัดวางภาพประกอบ และตัวอักษรเหมาะสม และปริมาณภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา

ค. ด้านภาษา

ด้านภาษามีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 3 ท่าน มีความเห็นว่าทุกรายการประเมินอยู่ในระดับที่เหมาะสม ได้แก่ ภาษาชัดเจนเข้าใจง่าย ภาษาเหมาะกับวัยของผู้อ่าน และการเลือกใช้คำเหมาะสมส่งเสริมภูมิปัญญาทางภาษาของท้องถิ่น

ง. ด้านเนื้อหา

ด้านเนื้อหามีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 3 ท่านมีความเห็นว่าทุกรายการประเมินอยู่ในระดับที่เหมาะสม ได้แก่ เนื้อหาเหมาะกับวัยของผู้อ่าน เนื้อหาส่งเสริมจินตนาการ เนื้อหาสนุกสนานเพลิดเพลิน ความยาวของเนื้อหามีความเหมาะสม กิจกรรมท้ายบทเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาและส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิด และการอธิบายศัพท์ มีความชัดเจน

จ. ประโยชน์ที่ได้รับ

ด้านประโยชน์ที่ได้รับมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านมีความเห็นว่าทุกรายการประเมินอยู่ในระดับที่เหมาะสม ได้แก่ ส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่าน ส่งเสริมให้เห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน หนังสือใช้ป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนได้ นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านนิทาน และส่งเสริมให้นักเรียนภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง

ฉ. ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยรวม

จากผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือทุกด้าน สามารถสรุปคุณภาพของหนังสือโดยรวมได้ว่า หนังสือมีคุณภาพและความเหมาะสม โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00

(3) สำหรับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมนั้น ผู้คุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

ก. ปกนอกการเขียนชื่อเรื่อง ชื่อประเภทหนังสือ ควรมีขนาดใหญ่กว่าเดิม เพื่อมองเห็นได้ชัดเจนและดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน

ข. การพิมพ์มีการฉีกทำให้ปรับปรุงแก้ไข

ค. ปรับปรุงข้อความที่พิมพ์ซ้ำ การใช้คำฟุ่มเฟือย

ง. การใช้ภาพประกอบไม่เป็นไปในทางเดียวกันในบางหน้าควรรีใช้ภาพที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องมาประกอบ

จ. การใช้คำภาษาท้องถิ่นสะกดให้ถูกต้องตามคำอ่านในท้องถิ่นนั้น ๆ

- จ. หัวข้อในเนื้อหาควรมีขนาดใหญ่กว่าเนื้อหาทั่วไป
 ช. ในส่วนที่เป็นตัวเลขควรใช้เลขไทย
 ซ. ควรมีการเขียนคำอ่านของคำศัพท์แต่ละคำเพื่อให้อ่านออกเสียงได้

ถูกต้อง

ฉ. ควรใช้ชื่อที่เป็นภาษาเขมรถิ่นไทยทั้ง 14 เรื่อง

(4) นักเรียนจำนวน 10 คน อ่านหนังสือและประเมินตามเกณฑ์ที่สร้างขึ้น โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือการหาค่าเฉลี่ย (Mean) จากสูตร และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังนี้

การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนของนักเรียนทุกคน

N แทน จำนวนนักเรียน

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยโดยใช้มาตรประมาณค่า ผู้ศึกษาได้กำหนดไว้ ดังนี้ (นันทกาญจน์ อัจฉาจารย์ 2544: 35)

4.50-5.00	เท่ากับ มากที่สุด
3.50-4.49	เท่ากับ มาก
2.50-3.49	เท่ากับ ปานกลาง
1.50-2.49	เท่ากับ น้อย
1.00-1.49	เท่ากับ น้อยที่สุด

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้สูตรดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อกำลังสอง

$(\sum X^2)$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน ข้อมูลทั้งหมด

(5) การตรวจสอบคุณภาพของหนังสือโดยนักเรียน 10 คน สรุปได้ดังนี้

ก. ด้านรูปเล่มและการพิมพ์

ด้านรูปเล่มและการพิมพ์นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่าเหมาะสมมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ รายการที่นักเรียนเห็นว่ามีเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ รูปเล่มและปกแข็งแรงทนทาน ขนาดของหนังสือเหมาะสม จำนวนหน้าของหนังสือมีความเหมาะสม และขนาดของตัวอักษรเหมาะสมกับวัยของนักเรียน รายการที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ การออกแบบปกหนังสือเหมาะสมกับเนื้อหา

ข. ด้านภาพประกอบ

ด้านภาพประกอบนักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่าเหมาะสมมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ รายการที่นักเรียนเห็นว่ามีเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ ภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการ และภาพประกอบส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา รายการที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ ภาพประกอบสวยงามน่าสนใจ การจัดวางภาพประกอบและตัวอักษรเหมาะสม และปริมาณภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา

ค. ด้านการใช้ภาษา

ด้านการใช้ภาษา นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่าเหมาะสมมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ รายการที่นักเรียนเห็นว่ามีเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ ภาษาที่ใช้เหมาะกับวัยของนักเรียน และการเลือกใช้คำเหมาะสมส่งเสริมภูมิปัญญาทางภาษาของท้องถิ่น รายการที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ ภาษาชัดเจนเข้าใจง่าย

ง. ด้านเนื้อหา

ด้านเนื้อหานักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่าเหมาะสมมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ รายการที่นักเรียนเห็นว่ามีเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาเหมาะกับวัยของนักเรียน เนื้อหาของหนังสือส่งเสริมจินตนาการ เนื้อหาสนุกสนานเพลิดเพลิน กิจกรรมทำขบทเรียนสอดคล้องกับเนื้อหา และการอธิบายศัพท์มีความชัดเจน รายการที่นักเรียนมีความเห็นว่ามีเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ ความยาวของเนื้อหามีความเหมาะสม

จ. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

ด้านประโยชน์ที่ได้รับนักเรียนมีความเห็นในภาพรวมว่าเหมาะสมมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 ซึ่งนักเรียนประเมินว่าทุกรายการเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ ส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่าน ส่งเสริมให้เห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน หนังสือใช้เป็นสื่อ

ประกอบการเรียนการสอนได้ นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านนิทาน และส่งเสริมให้นักเรียนภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง

ฉ. ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยรวม

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยรวม นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือในด้านรูปเล่มและการพิมพ์ ด้านภาพประกอบ ด้านการใช้ภาษา ด้านเนื้อหาและด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยจากแบบสอบถามเท่ากับ 4.61

(6) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียน คือ

ก. ควรทำปกหนังสือให้อ่อนกว่านี้ เพราะเปิดอ่านแล้วปกงอไม่สวยงามและเปิดอ่านยาก

ข. หน้ากิจกรรมไม่ควรใส่รูปภาพ

ค. ปกหนังสือควรหนาและทนทาน

ง. การออกแบบปก ชื่อเรื่องและตัวหนังสือหน้าปกไม่ควรใช้สีดำ ควรให้มีสีสันมากกว่านี้ เพราะจะช่วยดึงดูดความสนใจในการอ่าน

(7) นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและนักเรียนมาปรับปรุงหนังสืออ่านเพิ่มเติมดังนี้

ก. เขียนชื่อเรื่องและชื่อประเภทของหนังสือให้ใหญ่กว่าเดิม

ข. ปรับขนาดของตัวพิมพ์ที่เป็นขอบทชื่อเรื่องให้ใหญ่กว่าเนื้อหาทั่วไป

ค. ปรับปรุงการพิมพ์คำไม่ให้มีการฉีกคำ และเขียนประโยคให้มีความสละสลวยไม่ฟุ่มเฟือย

ง. จัดทำภาพประกอบในบางเรื่องให้สวยงามและเหมาะสมกับเนื้อหา

จ. ปรับปรุงคำท้องถิ่นที่สะกดผิดให้ถูกต้อง

ฉ. ปรับปรุงปกหนังสือให้เหมาะสม ทนทาน ไม่แข็งจนเกินไป

ช. ออกแบบหน้าปกใหม่ให้สวยงามและมีสีสันมากกว่าเดิม ชื่อเรื่องเปลี่ยนจากตัวหนังสือสีดำเป็นสีน้ำเงิน ชื่อประเภทหนังสือใช้ตัวหนังสือสีเขียว และชื่อผู้แต่งใช้ตัวหนังสือสีแดงเลือดหมู

ซ. หน้ากิจกรรมบางเรื่องนำภาพประกอบออก แต่บางเรื่องผู้ศึกษายังคงไว้เพราะเนื้อหาของกระดาษจะได้ไม่ว่างมากเกินไป

ฅ. ใช้เลขไทยในส่วนที่เป็นตัวเลข

ซ. เขียนคำอ่านของคำศัพท์ที่อ่านยาก เพื่อให้อ่านออกเสียงได้ถูกต้อง

ฉ. ใช้ชื่อเรื่องที่เป็นภาษาเขมรถิ่นไทยทั้ง 14 เรื่อง

(8) จัดทำรายงานสรุปผลการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องนิทานพื้นบ้าน ตำบลคม สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 สถานศึกษามีหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง นิทานพื้นบ้านตำบลคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์ ที่มีคุณภาพใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

7.2 นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านและนิสัยรักการอ่าน มีความรู้เกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นและเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น

7.3 ครูผู้สอนได้แนวทางในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

บทที่ 2

หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องนิทานพื้นบ้านตำบล สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องนิทานพื้นบ้านตำบล อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์ ที่สร้างขึ้นผ่านการตรวจสอบคุณภาพหนังสือจากผู้ทรงคุณวุฒิ และพัฒนาปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ได้จัดพิมพ์รูปเล่มที่สมบูรณ์ ขนาดรูปเล่ม 8 หน้ายกหรือขนาด 18.5 x 26 เซนติเมตร ความยาว 75 หน้า มีส่วนประกอบรูปเล่มดังนี้

1. ปกหน้า มีชื่อเรื่องใช้ตัวหนังสือสีน้ำเงิน ชื่อประเภทหนังสือใช้สีเขียวและชื่อผู้เรียบเรียงให้ตัวหนังสือสีแดงเลือดหมู ภาพบนปก เป็นภาพที่คัดเลือกจากนิทานในเนื้อเรื่องบางเรื่อง โดยทำเป็นภาพขนาดเล็ก ตัดภาพเป็นวงกลม จัดวางรอบข้างภาพปราสาทภูมิโปน ซึ่งเป็นสัญลักษณ์การท่องเที่ยวของตำบล ภาพดังกล่าวจัดพิมพ์เป็นภาพสี
 2. หน้าปกใน ในหน้านี้มีชื่อหนังสือ ประเภทของหนังสือ ชื่อผู้เรียบเรียง และปีที่จัดทำหนังสือ
 3. หน้าคำนำ มีข้อความแสดงจุดประสงค์หรือสารประโยชน์ของหนังสือ แสดงความขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
 4. หน้าสารบัญ
 5. เนื้อหาพร้อมภาพประกอบเป็นภาพสี
 6. บรรณานุกรม
 7. ปกหลัง เป็นภาพปราสาทภูมิโปน ซึ่งพิมพ์เป็นภาพสี
- ลักษณะรูปเล่มหนังสืออ่านเพิ่มเติมนำเสนอได้ดังนี้

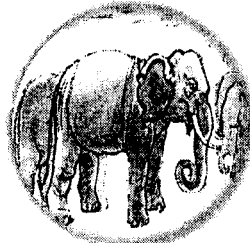
นิทานพื้นบ้านตำบลดม

อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

หนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จิตภา ปัดภัย

นิทานพื้นบ้านตำบลม
อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

หนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ผู้เรียบเรียง

จิตาภา ปัดภัย

๒๕๕๒

คำนำ

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง “นิทานพื้นบ้านตำบลม” เล่มนี้มีความมุ่งหมายใช้เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เนื้อหาภายในหนังสือประกอบด้วยนิทานพื้นบ้านที่เล่าโดยชาวบ้านในตำบลม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ส่วนคำอธิบายศัพท์ท้องถิ่นและกิจกรรมทำบทเรียนเป็นข้อความที่ผู้เรียบเรียงได้จัดทำเพิ่มเติม โดยมุ่งให้ความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน ซึ่งนับวันจะขาดหายไปจากวิถีชีวิตของสังคมในหมู่บ้าน นิทานแต่ละเรื่องมีแนวคิด คติเตือนใจ สภาพความเป็นอยู่ ความเชื่อต่าง ๆ อันเป็นสิ่งที่คนรุ่นหลังควรศึกษา และร่วมกันอนุรักษ์ สืบทอดให้คงอยู่กับตำบลมต่อไป

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเล่มนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีโดยได้รับความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ชนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงการใช้สำนวนภาษา และคำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการสร้างหนังสือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ อาจารย์อติภรณ์ ลิขสิทธิ์ คุณครูกิ่งกาญจน์ หยี่เรืองโรจน์ และคุณครูปัญจรัตน์ เรืองไชยวุฒิ ที่ได้ตรวจสอบหนังสือ ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้หนังสือมีความถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น คุณตาคุณยายในท้องถิ่นตำบลม ที่ได้กรุณาเล่านิทานพื้นบ้านให้ใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำหนังสือ รวมทั้งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์ ที่ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำหนังสือเล่มนี้

ผู้เขียนหวังว่าหนังสือเล่มนี้ คงเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในการเรียนรู้ เกิดความเข้าใจในนิทานพื้นบ้าน ฝึกการอ่านและสร้างนิสัยรักการอ่าน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เห็นคุณค่าและเกิดความภาคภูมิใจในนิทานพื้นบ้านซึ่งเป็นภูมิปัญญาของบรรพบุรุษให้มากยิ่งขึ้น

จิตภา ปัดภัย

กรกฎาคม ๒๕๕๒

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทนำ	๑
อาควัก นิ่ง อาควีน	๕
เนียง ปี่ร ตระนีอุบ	๘
เนียงตรา นิ่ง เนียงโป้ว	๑๔
เนียง คีอุส ทม	๑๗
คลา นิ่ง เนิก	๒๔
กนีอร นิ่ง อังแกบ	๒๗
อาเจย	๓๑
อา กจิล	๓๕
เนียงกเคิบ โคง กเคิบคลา	๓๘
ปัวะ เก็งก็อง	๔๕
จแก คมา	๔๘
กำเนิด เนียะ ปีอน	๕๒
เจา กซึ่ฮุด	๕๕
โกน ตำเวีย ซอ	๖๑
บรรณานุกรม	๖๑

บทนำ

นิทานพื้นบ้านตำบลม

นิทานพื้นบ้านตำบลม เป็นนิทานที่ชาวบ้านในตำบลมเล่าสืบทอดกันมาตามช่วงอายุ จากรุ่นปู่ย่าตายายจนถึงลูกหลาน ซึ่งอาจจะคลาดเคลื่อนตามกาลเวลา หรืออาจมีเนื้อหาที่แตกต่าง กันไปบ้าง ในสมัยปัจจุบันเป็นยุคแห่งเทคโนโลยี สารสนเทศที่หลากหลาย ล้วนมีผลทำให้การ ดำเนินชีวิตของชาวบ้านเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จึงทำให้การเล่านิทานพื้นบ้านในครอบครัวขาด หายไป ลูกหลานคนรุ่นใหม่แทบจะไม่รู้จักนิทานพื้นบ้าน เพราะพ่อแม่ไม่เคยเล่าให้ฟัง ใน ขณะเดียวกันพ่อแม่หรือปู่ย่าตายายที่เคยเล่านิทานได้หรือเคยได้ฟังนิทานมาบ้าง ก็กลับหลงลืม นิทานพื้นบ้านไป เนื่องจากไม่มีการถ่ายทอดสู่ลูกหลาน หากคนรุ่นหลังไม่ร่วมกันอนุรักษ์และ สืบสาน ก็อาจจะทำให้นิทานพื้นบ้านในตำบลมสูญหายไปตามกาลเวลา ดังนั้นนักเรียนซึ่งเป็น อนุชนรุ่นหลังควรจะช่วยกันอนุรักษ์และสืบสานให้นิทานพื้นบ้านคงอยู่คู่ท้องถิ่นตำบลมต่อไป

ประวัติความเป็นมาของตำบลม

ตำบลมแต่เดิมยังไม่ตั้งเป็นตำบล ขึ้นอยู่กับตำบลบ้านด่าน ต่อมาจึงแยกเป็นตำบลม โดยมีหมู่บ้านในปกครองทั้งสิ้น ๑๘ หมู่บ้าน ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้มีการประชุมแยก ตำบลมออกเป็น ๒ ตำบล คือ ตำบลมและตำบลเทพรักษา ในครั้งนี้ตำบลมมีหมู่บ้านใน ปกครอง ๕ หมู่บ้าน ต่อมาได้ตั้งหมู่บ้านขึ้นใหม่อีก ๓ หมู่บ้าน คือ บ้านสันติสุขซึ่งแยกมาจาก บ้านสนบ บ้านเทพอุดมซึ่งแยกมาจากบ้านคม และบ้านภูมิพัฒนาซึ่งแยกมาจากบ้านภูมิดดี ปัจจุบันนี้ ตำบลมจึงมีหมู่บ้านทั้งสิ้น ๑๒ หมู่บ้าน

ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลม เป็น ๑ ใน ๑๒ ตำบล ของอำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของ อำเภอสังขะ ห่างจากตัวอำเภอประมาณ ๕ กิโลเมตร และห่างจากอำเภอเมืองประมาณ ๖๐ กิโลเมตร มีเนื้อที่ ๗๖.๕ ตารางกิโลเมตร หรือ ๔๗,๘๖๐ ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้คือ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านซบ
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลเทพรักษา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลบัวเชด
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลตาตุม , ตำบลจารย์

ลักษณะภูมิศาสตร์

สภาพโดยทั่วไปของตำบลคมเป็นที่ราบลอน พื้นที่ป่าละเมาะ เหมาะแก่การทำไร่ ทำนา ลักษณะภูมิอากาศในตำบลคม เป็นแบบร้อนชื้นมี ๓ ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว

การปกครอง

ตำบลคมแบ่งการปกครองออกเป็น ๑๒ หมู่บ้าน โดยมีชื่อหมู่บ้านเรียงตามลำดับหมู่ ดังต่อไปนี้ หมู่ที่ ๑ บ้านคม หมู่ที่ ๒ บ้านภูมิคิ หมู่ที่ ๓ บ้านสนบ หมู่ที่ ๔ บ้านสตั้ง หมู่ที่ ๕ บ้านภูมิโปน หมู่ที่ ๖ บ้านซิจรุก หมู่ที่ ๗ บ้านภูมิสวย หมู่ที่ ๘ บ้านภูมิขนุน หมู่ที่ ๙ บ้านภูมิโพธิ์ หมู่ที่ ๑๐ บ้านสันติสุข หมู่ที่ ๑๑ บ้านเทพอุดม และ หมู่ที่ ๑๒ บ้านภูมิพัฒนา

ประชากรและสภาพสังคม

ตำบลคมมีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๑,๘๕๕ ครัวเรือน ประชากรทั้งสิ้น ๗,๘๘๐ คน แยกเป็นชาย ๓,๘๘๘ คน หญิง ๓,๘๙๒ คน ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีอาชีพหลักคือการทำเกษตรกรรมได้แก่ การทำนา ทำไร่ (ในปัจจุบันประชากรบางส่วนหันมาให้ความสนใจในการทำสวนยาง) อาชีพรองคือการเลี้ยงสัตว์

ภาษาถิ่นที่ประชาชนในชุมชนใช้ส่วนมากมักใช้ภาษาเขมรถิ่นไทย และใช้ภาษาไทยเป็นภาษากลาง ขนบธรรมเนียมของชุมชน ประชาชนประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนา ประกอบพิธีกรรมตามวันสำคัญทางศาสนา ประเพณีที่ปฏิบัติและสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน เช่น การเกิด การบวช การแต่งงาน การตาย การบาศรีสู่ขวัญ การเซ่นไหว้บรรพบุรุษในวันสารท เป็นต้น นอกจากนี้มีประเพณีที่สำคัญเป็นเอกลักษณ์ของตำบลคม คือประเพณีสืบสานตำนานปราสาทภูมิโปนซึ่งจัดขึ้นในเดือนเมษายนของทุกปี

แหล่งท่องเที่ยว

ตำบลคม มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญคือ ปราสาทภูมิโปน ซึ่งตั้งอยู่ที่บ้านภูมิโปน ตำบลคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ตำแหน่งปราสาทอยู่ระหว่างเส้นละติจูดที่ ๑๔ ๓๒ ๔๗ และลองจิจูดที่ ๑๐๓ ๕๒ ๔๔ ตะวันออก อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ไปทางทิศใต้ ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๒๔ สังขะ- บัวเชด โดยตรงไปบ้านคมและเลข บ้านคมไปบ้านภูมิโปนอีกเล็กน้อย รวมระยะทางจากสังขะไปประมาณ ๕ กิโลเมตร การเดินทางสะดวกเพราะเป็นทางลาดยางตลอดเส้นทาง

ปราสาทภูมิโปนเป็นปราสาทศิลปะแบบเขมรที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย มีอายุราวประมาณ พุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๓ นับอายุได้ประมาณ ๑,๒๐๐ ปีมาแล้ว

ปราสาทภูมิโปนตั้งอยู่บนเนินสูงกลางหมู่บ้าน ซึ่งเป็นชุมชนโบราณ ที่มีคูเมืองกำแพงเมืองล้อมรอบ มีสระน้ำโบราณขนาดใหญ่ที่ออกแบบซับซ้อนหลายสระ ด้านหน้าปราสาท ทางทิศตะวันออก เริ่มตั้งแต่สระลำเจียก สระตา สระกนาล สระตราว สระปรือ

นอกจากนี้ยังมีตำนานปราสาทภูมิโปน ซึ่งเป็นเรื่องเล่าที่เล่าสืบต่อกันมา ซึ่งอาจมีความแตกต่างในรายละเอียด และความสั้นยาวของเนื้อเรื่อง มีการต่อเติมเสริมแต่งบ้างตามผู้เล่าแต่ละคน แต่โครงสร้างหลัก ๆ มีเนื้อหาคล้ายกัน กล่าวโดยย่อดังนี้ คือ เมืองภูมิโปนคือเมืองที่กษัตริย์เขมรเป็นผู้สร้างขึ้นไว้เพื่อการหลบซ่อนในยามศึกสงคราม โดยครั้งหนึ่งกษัตริย์เขมรได้

ส่งพระราชธิดาหนีภัยมาหลบตัวอยู่ที่ภูมิลำเนา พระนางมีชื่อว่า ศรีจันทร์ แต่คนทั่วไปเรียกว่า “เนียง คีฮุช ทม” แปลว่า พระนางนมใหญ่

ลักษณะของนิทานพื้นบ้านในตำบลม

นิทานพื้นบ้านในตำบลมมีลักษณะดังนี้

๑. เป็นเรื่องที่เล่าโดยใช้ภาษาร้อยแก้วง่าย ๆ ใช้คำได้ตรงความหมายที่ต้องการบางครั้งอาจเป็นคำที่ไม่สุภาพ
๒. ใช้ภาษาถิ่นในการเล่า
๓. เรื่องเล่าไม่ปรากฏว่าผู้เล่าดั้งเดิมคือใคร
๔. โครงเรื่องของนิทานบางเรื่องอาจมีความคล้ายคลึงกับนิทานของท้องถิ่นอื่น แต่ในรายละเอียดบางอย่างมีความแตกต่างกัน
๕. ตัวละครจะมีทั้งคนและสัตว์มาเกี่ยวข้องกัน
๖. เนื้อเรื่องในนิทานจะแฝงข้อคิดและคติเตือนใจ
๗. เนื้อเรื่องจะกล่าวถึงปาฏิหาริย์และผู้มีบุญวาสนา

ภาพ สระปรือ

เรื่อง อากวก นิ่ง อากเวิน

เล่าเรื่องโดย นางอ่าน ยิ่งสุด
ภาพวาดโดย นุรฉัตร บัวกิ่ง

ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีชายคนหนึ่งตาบอดทั้งสองข้าง ชาวบ้านเรียกว่า อากวก เขามีฐานะยากจน อาศัยหากินอยู่ตามหมู่บ้าน วันหนึ่งเขาพายเรือล่องไปตามแม่น้ำ พายไปเรื่อย ๆ ทั้งที่มองไม่เห็นทาง โดยมีความหวังว่าอาจพบคนใจบุญ ขณะพายเรือไปได้สักพัก ระหว่างนั้นก็ได้ยินเสียงชายคนหนึ่ง (ชายหาพิการชาวบ้านเรียกว่า อากเวิน) ถามว่า

“ท่านจะพายเรือไปไหนหรือ”

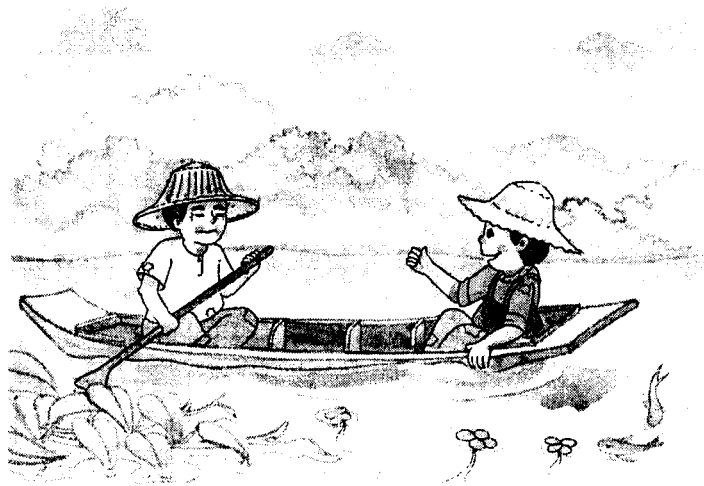
“ข้าจะพายไปเรื่อย ๆ เผื่อเจอคนใจบุญจะได้ช่วยเหลือข้าบ้าง” อากวกตอบ

“ถ้าเช่นนั้นข้าขออาศัยท่านไปด้วยซิ ข้าเองก็ขาเป๋ไปไหนมาไหนก็ลำบาก ถ้าข้าได้ไปกับท่านข้าก็อาจช่วยบอกทางท่านได้บ้าง” ชายขาเป๋หรืออากเวินอ่อนวอน

อากวกยอมให้อากเวินลงเรือเดินทางไปด้วยกัน และทั้งสองก็ได้เป็นเพื่อนกัน ระหว่างพายเรือไปทั้งคู่ก็พูดคุยกันถึงเรื่องความลำบาก ความอดอยากที่ได้รับ จึงคิดปรึกษากันว่าทำอย่างไรจะร่ำรวยเหมือนคนอื่นเขาบ้าง

ทันใดนั้น อากเวินก็

เหลือบไปเห็นไข่จระเข้ ทั้งคู่วางแผนโดยเอาไข่จระเข้ไปไว้บนต้นไม้ เพื่อจะได้พนักกับคนที่ผ่านไปผ่านมาว่าเป็นไข่อะไร

ในขณะนั้นเองมีเศรษฐีคนหนึ่งได้นั่งเรือผ่านมา เห็นอาควักกับอาควีนกำลังจ้องมองไข่ที่อยู่บนต้นไม้

“นั่นไข่อะไรอยู่บนต้นไม้”

อาควักถามเศรษฐี

“อาควักเอ๋ย ไข่นั้น จะเป็นไข่อะไรเล่าถ้าไม่ใช่ไข่นก” เศรษฐีตอบอย่างมั่นใจ

“ไม่ใช่หรอกะท่าน น่าจะเป็นไข่จระเข้มากกว่า” อาควีนรีบเอ่ยปาก

เมื่ออาควีนพูดดังนั้นทำให้เศรษฐีไม่พอใจที่มีคนไม่เชื่อในสิ่งที่ตนเองพูด และหาว่าอาควีนคิดจะลงดีกับตน

“ถ้าไข่ใบนั้นเป็นไข่จระเข้จริง ข้าจะยกเงินที่ได้จากการค้าขายในวันนี้ให้ท่านทั้งหมด” เศรษฐีทำ

“ แต่ถ้าไข่ใบนั้นเป็นไข่นก เจ้าทั้งสองคนต้องเป็นทาสรับใช้ของข้าตลอดไป” เศรษฐีบอกเงื่อนไขต่อ

“ตกลงเลยท่าน” อาควักและอาควีนตอบพร้อมกัน

เมื่อตกลงกันทั้งสองฝ่ายเรียบร้อยดีแล้ว เศรษฐีจึงให้คนพายเรือปั่นต้นไม้ นำไข่ลงมาตีให้แตกก็เห็นเป็นลูกจระเข้ขู่ข้างใน เศรษฐีแพ้พนันกับชายทั้งสอง จึงยินดียกเงินทั้งหมดที่ได้จากการค้าขายให้ชายตาบอดและชายขาเป๋ ตามที่สัญญาไว้ เมื่อได้เงินมาแล้วทั้งสองคนก็นำเงินมาแบ่งกันได้ดั่งกะสัง โดยอาควีนเป็นคนแบ่ง ด้วยที่คิดว่าอาควักมองไม่เห็นก็แบ่งเงินไว้ให้ข้างของตนเองมากกว่า

“อาควักเจ้าจะเอาเงินข้างไหน” อาควีนถาม

“เอาข้างท่านนั่นแหละ” อาควักตอบ

เมื่อได้ยีนดั่งนั้นอาควีนเห็นไม่เป็นดังที่ตนคิดไว้ จึงนำเงินมาแบ่งใหม่ คราวนี้แบ่งให้
ข้างอาควักมากกว่า

“เจ้าจะเอาเงินข้างไหน” อาควีนถาม

“เอาข้างข้างนี้แหละ” อาควักตอบ

เมื่อแบ่งอย่างไรก็ได้ไม่ได้ตามที่ตนเอง

วางแผนไว้ ทำให้อาควีนโมโหอาควักมาก ฝ่าย
อาควักก็รู้ว่าทำไมไม่แบ่งเงินให้ลงตัวสักที
ขณะนั้นเองถูกกะสังได้ตกลงใส่หัวอาควีน
ด้วยความโมโหอาควีนเข้าใจว่าอาควักคบหัว
ตน จึงชกตาของอาควัก ทันใดนั้นเองอาควัก

เกิดมองเห็นขึ้นมาและเห็นว่าอาควีนแบ่งเงินให้ไม่เท่ากัน จึงลุกและเตะขาที่พิการของอาควีน
ทำให้อาควีนหายดีเป็นปกติ เมื่อเกิดเหตุการณ์อัศจรรย์ขึ้นทั้งสองก็ดีใจถึงความ โกรธที่มีต่อกัน
และมาแบ่งเงินที่ได้จากเศรษฐกิจใหม่ให้ได้เท่า ๆ กัน

ทั้งสองคนจึงกลายเป็นเศรษฐกิจ เมื่อทั้งสองต่างช่วยเหลือตนเองได้แล้วจึงแยกย้ายกันไป
ทำมาหากิน และยังคงเป็นเพื่อนกันตลอดไป ต่อมาทั้งคู่ต่างมีคู่ครอง และใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับ
คู่ครองอย่างมีความสุข

คำอธิบายศัพท์ท้องถิ่น

ภาษาเขมรถิ่นไทย

อา

ควัก (ควัก)

ควีน (ควีน)

นึ่ง

คำแปลหรือความหมายในภาษาไทย

คำนำหน้าเพศชาย หมายถึง คำว่า “นาย”

คาบอด

พิการ (ในที่นี้คือ ขาเป้)

และ

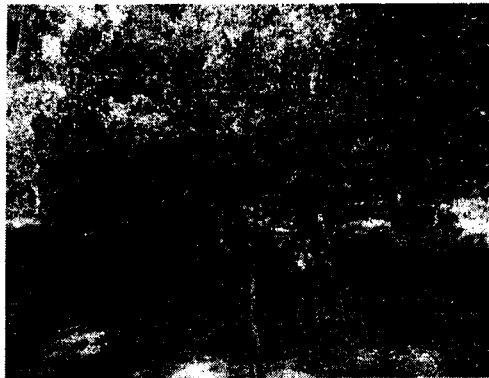
กิจกรรม

ตอนที่ ๑ กิจกรรมตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

๑. นักเรียนได้ข้อคิดจากการอ่านนิทานเรื่องนี้หรือไม่อย่างไร จงอธิบาย
๒. พฤติกรรมใดของอาควักและอาควีนที่น่าจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันจงอธิบาย พร้อมยกตัวอย่างประกอบ
๓. พฤติกรรมใดของอาควักและอาควีนที่ไม่ควรนำมาใช้ จงอธิบาย พร้อมยกตัวอย่างประกอบ
๔. เศรษฐีในเรื่องมีลักษณะนิสัยอย่างไร นักเรียนคิดว่าควรเอาอย่างเศรษฐีหรือไม่ เพราะเหตุใด
๕. ถ้าอาควีนต่อขอาควักแล้วแต่อาควักยังไม่หายจากอาการตาบอด นักเรียนคิดว่าเหตุการณ์ในเรื่องจะเป็นอย่างไร ให้นักเรียนแต่งเรื่องตามจินตนาการของตนเอง

ตอนที่ ๒ กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความเหมาะสมเพื่อแสดงบทบาทสมมติ
๒. นักเรียนหาสำนวน สุภาษิต หรือคำพังเพย ที่มีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง

ภาพต้นกะสัง

ภาพใบกะสัง

ต้นกะสัง คือชื่อไม้ต้นชนิดหนึ่ง กิ่งมีหนาม ใบคล้ายใบมะขวิดแต่ผลเล็กกว่า รสเปรี้ยว อีสานเรียก กะสังหรือ มะสัง (ราชบัณฑิตยสถาน 2546:)

เรื่อง เนียงปรี ตน์อุบ

เล่าเรื่องโดย นางเมืก ชื่นใจ

ภาพวาดโดย นุรฉัตร บัวกิ่ง

ครอบครัวหนึ่ง มีลูกสาวทั้งหมดสิบสองคน อายุไล่เลี่ยกัน ครอบครัวนี้มีฐานะยากจนมาก แม้กระทั่งข้าวก็ไม่มีจะกิน ต้องหาเผือกมันมากินแทนข้าวทุกวัน ซึ่งแต่ละวันหาอาหารมาได้ไม่พอเพียงกับจำนวนคน ทำให้การกินอาหารต้องอดมื้อกินมื้อ บ่อยครั้งที่พ่อแม่ต้องอดเพื่อให้ลูกได้กิน

วันหนึ่งสามีภรรยาคุ่นี้ก็หาเผือกมันมาต้มกินตามเคย แต่แอบกินหลังจากที่ลูกๆ ทุกคนนอนแล้ว ในขณะที่ทั้งสองคนกำลังจะตัดเผือกกินกันนั้น ผู้เป็นสามีมองหาทัพพีเพื่อตัดเผือกนำมาใส่จาน

“นี่เธอเห็นทัพพีบ้างไหม”

สามีภรรยาถามภรรยา

“อยู่ที่นี่จะพ่อ” ลูกคนเล็ก

ตะโกนบอก

จึงทำให้สามีภรรยาคุ่นี้ไม่ได้กินเผือกอีกตามเคยเพราะลูกคนเล็กตื่นขึ้นมาเห็น แล้วเรียกพี่ ๆ มากินด้วยจนหมดเกลี้ยง

นับวันก็ยิ่งทำมาหากินลำบาก

ขึ้นเรื่อย ๆ เผือกมันที่เคยหาได้ก็ร่อยหรอลงไปทุกทีเนื่องจากลูกซุกมากินทุกวัน สามีภรรยาเลยปรึกษากันว่าจะนำลูกทั้ง ๑๒ คนไปทิ้งเพราะเลี้ยงไม่ไหวจริง ๆ เมื่อตกลงพร้อมใจกันแล้ว ก็นำใบตองมาห่อซี่ไก่อี ๑๒ ห่อ หลอกลูกว่าเป็นข้าวกลางวัน

“ลูก ๆ จ๊ะ วันนี้พ่อกับแม่จะพาเจ้าไปหาผลไม้ในป่าใหญ่นะ” พ่อบอกลูก

“ลูก ๆ จะได้ข้าวห่อคนละ ๑ ห่อ แต่เก็บเอาไว้กินตอนกลางวันนะ อย่าแอบกินก่อน” พ่อ
สั่ง

“จ๊ะ พ่อ” ลูก ๆ ตอบพร้อมกัน

เมื่อได้กำข้าวห่อ ๆ แล้ว สามภรรยาที่พา ลูก ๆ เดินทางไปโดยมุ่งสู่ป่าลึกห่างไกลที่อยู่
อาศัย เพื่อให้ลูก ๆ งามทางกลับบ้านได้

“ป่าแห่งนี้ลูก ๆ เคยมาไหม” พ่อถาม

“เคยมาจ๊ะ พ่อพามาเมื่อวันที่แล้ว” ลูกคนหนึ่งตอบ

พ่อได้ยินดังนั้นจึงคิดว่าป่าแห่งนี้ลูกเคยมาแล้ว ถ้าปล่อยไว้ที่นี้ลูกคงงามทางกลับบ้านได้
ดังนั้นพ่อจึงพา ลูก ๆ เดินทางต่อไปอีก

“ป่าแห่งนี้ลูก ๆ เคยมาไหม” พ่อ

ถามอีก

“เคยมาจ๊ะ พ่อพามาเมื่อสาม
วันที่แล้ว” ลูกคนหนึ่งตอบ

เมื่อเป็นเช่นนั้นพ่อจึงต้องพา ลูก
เดินทางไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งเจอป่าใหญ่
ที่ลูกไม่เคยมา จึงพากันหยุดพักก่อน

“ลูก ๆ เข้าขึ้นต้นไม้ใหญ่ที่นั่น
รอพ่อบนต้นไม้ นะ เคียวพ่อกับแม่จะไป
หาผลไม้ก่อน อย่าลงจากต้นไม้จนกว่า
พ่อจะมานะลูก” เมื่อสั่งเสียเสร็จ สาม
ภรรยาที่เดินจากลูก ๆ ไป

ฝ่ายลูก ๆ ทั้งสิบสองคน อยู่บน
ต้นไม้ก็คุยกันบ้าง เล่นกันบ้าง บ้างก็

นอนรอ แต่ก็รอแล้วรอเล่าก็ไม่เห็นพ่อแม่มาสักที เวลาจวนจะเย็นแล้ว ทุกคนต่างก็หิว พี่คนโตจึง
เปิดห่อข้าวออกมากิน และชวนน้อง ๆ เปิดกินพร้อม ๆ กัน เมื่อเปิดออกดูก็เห็นเป็นข้าวไก่ จึงรู้ว่า
พ่อแม่เอาพวกตนมาปล่อยไว้ จึงกระโดดลงจากต้นไม้ โดยพี่คนโตกระโดดลงมาก่อน

“ดู๊บบ” เสียงพี่คนโตกระโดดแต่ก็พลาดตกจากต้นไม้เสียก่อน

“เจ็บไหมพี่” น้องสาวคนถัดมา ถาม

“ไม่เจ็บหรอก” พี่สาวทนเจ็บ แต่ก็ต้องฝืนใจพูดเพื่อให้คนอื่นกล้ากระโดดลงมา

ในที่สุดทั้งสิบสองคนก็กระโดดลงจากต้นไม้ และออกเดินทางตามหาพ่อแม่ โดยเดินทางไปเรื่อย ๆ จนเหนื่อยล้า ก็ไม่เห็นพ่อแม่สักที ทุกคนต่างก็หิวแต่ก็ไม่มีอะไรจะกิน จนกระทั่งเดินหลงเข้ามาขังเมืองหนึ่งซึ่งเป็นเมืองยักษ์ ขณะนั้นมียักษ์ตนหนึ่งได้เอาข้าวเหนียวมาปั้นทำคันทนา เมื่อยักษ์เดินออกไปลับตา ด้วยความหิวนางทั้งสิบสองคนจึงเข้าไปขโมยกินข้าวเหนียวนั้นจนอิ่ม แล้วจึงหลบซ่อนตัวอยู่ใกล้ ๆ แลวนั้น คอยขโมยกินข้าวเหนียวที่นางยักษ์ปั้นทำคันทนาทุกครั้งที่นางยักษ์ไม่อยู่

ต่อมานางยักษ์สังเกตเห็นว่า ข้าวเหนียวที่ตนนำมาปั้นเป็นคันทนานั้นพร่องลงไปมาก ผิดปกติ วันหนึ่งนางยักษ์จึงแอบดู และได้เห็นนางทั้งสิบสองคนแอบมากินข้าวเหนียวที่ตนทำไว้ จึงได้จับพวกนางไปขังไว้ในถ้ำ หวังจะกินดับ แต่ด้วยที่นางทั้งสิบสองคนยังเด็กนัก จึงขังไว้เลี้ยงให้โตก่อนจึงจะควักดับมากิน ทุก ๆ วัน ก่อนที่นางจะไปทำคันทนา นางก็จะถามว่า

“ดับพวกเจ้าใหญ่หรือยัง”

“ยังจ๊ะ” นางทั้งสิบสองคนตอบ ยักษ์จึงไม่จับกิน และทุก ๆ วันนางยักษ์ก็จะถามอย่างนี้เสมอมาเป็นเวลาเกือบเดือนแล้ว

วันหนึ่งมีหนูตัวหนึ่งมาหากินในถ้ำของนางยักษ์ เมื่อหนูเห็นนางทั้งสิบสองคนถูกขังจึงรู้สึกสงสาร และหาทางช่วยเหลือ จึงตั้งว่า เวลาหุงข้าวขอให้เขื่อน้ำข้าวลงในดินตรงนี้ให้มาก ๆ และทำทุกวัน ดินตรงนี้จะได้เปียกขึ้น

พวกนางทำตามที่หนูสั่ง สามวันต่อมา หนูตัวนี้มาหาพวกนาง เห็นพวกนางทำตามที่ตนสั่งเรียบร้อยแล้ว หนูจึงคุ้ยดินตรงบริเวณที่เขื่อน้ำข้าว แล้วให้พวกนางล่อครุนี้เพื่อออกไปนอกถ้ำ

หนูพานางทั้งสิบสองคนหนีออกจากถ้ำได้แล้ว จึงคิดว่าอย่างไรเสียตนคงพานางหนีไปได้ไม่ไกลนัก จึงพาพวกนางไปหลบอยู่ที่แห่งหนึ่ง ระหว่างที่เดินทางไป เจอวัวตัวหนึ่งกำลังกินหญ้า หนูจึงสั่งวัวว่า ถ้านางยักษ์ถามหานางสิบสองคนให้บอกว่าจะไม่รู้ไม่เห็น วัวก็ตอบตกลงตามนั้น และผ่านมาสักครู่ก็เจอควาย หนูก็สั่งควายตามที่เคยสั่งวัวไว้ ควายก็ตอบตกลงตามนั้น ในที่สุดหนูก็พานางทั้งสิบสองคนไปซ่อนตัวอยู่ที่โพรงไม้

เมื่อนางยักษ์กลับมาไม่เห็นพวกนาง จึงโมโหและแค้นใจที่ตนไม่ได้กินตับพวกนางตา จึงออกเดินทางเพื่อหานางทั้งสิบสองคน ระหว่างทางไปเจอวัวกำลังกินหญ้าจึงถามว่า

“เจ้าวัว เจ้าเห็นนางสิบสองคนเดินทางนี้หรือไม่”

“ข้าไม่รู้ไม่เห็น” วัวตอบ

นางยักษ์จึงเดินทางต่อไป และพบควายกำลังเคี้ยวหญ้า จึงถามว่า

“เจ้าควาย เจ้าเห็นนางสิบสองคนเดินทางนี้หรือไม่”

“ข้าไม่รู้ไม่เห็น” ควายตอบ

นางยักษ์โมโหที่ควายตอบอย่างนั้น จึงเตะควายตัวนั้น ควายทั้งเจ็บและโมโहनางยักษ์ จึงรวบรวมกำลังวิ่งมาขวิดยักษ์ตนนั้น ทำให้นางตายทันที

เมื่อนางยักษ์ตาย หนูจึงพานางทั้งสิบสองคนออกจากโพรงไม้ และพากันออกเดินทางหาพ่อแม่ต่อไป

คำอธิบายศัพท์ท้องถิ่น

ภาษาเขมรถิ่นไทย	คำแปลหรือความหมายในภาษาไทย
เนียง	เป็นสรรพนามเรียกผู้หญิง เช่นเดียวกับคำว่า นาง ,ฉัน (เป็นคำสุภาพ)
ปี่ร ตน์อือบ (ปี่ร-ตะ-นือบ)	สิบสอง

กิจกรรม

ตอนที่ ๑ กิจกรรมตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

๑. นิทานเรื่องนี้มีเนื้อหาคล้ายนิทานพื้นบ้านของไทยเรื่องใด จงอธิบาย
๒. การที่คนในสมัยโบราณมีลูกมาก มีข้อดีและข้อเสียอย่างไร จงอธิบาย พร้อมยกตัวอย่าง
๓. ถ้านักเรียนเป็นสามีภรรยา ในนิทานเรื่องนี้ นักเรียนจะนำลูกทั้ง ๑๒ คน ไปทิ้งในป่าหรือไม่ เพราะเหตุใด จงอธิบาย
๔. ในเรื่องนี้กล่าวถึงบทบาทสำคัญของสัตว์อะไรบ้าง จงอธิบายและยกตัวอย่างประกอบ
๕. ให้นักเรียนเขียนตามจินตนาการของตนเองถ้าหนูนางทั้งสิบสองคน กลับมาส่งให้พ่อแม่แล้ว เหตุการณ์ต่อไปจะเป็นเช่นไร
๖. หากนักเรียนเกิดมาในครอบครัวที่มีลูกมากและมีฐานะยากจน นักเรียนจะมีแนวทางดำเนินชีวิตอย่างไรเพื่อให้มีชีวิตรอดจากความยากจนนั้น จงบอกแนวทางปฏิบัติหรือวิธีแก้ไข ปัญหา

ตอนที่ ๒ กิจกรรมเสนอแนะ

๑. จัดกิจกรรมการพูดแสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “มีลูกมากจะยากจนจริงหรือไม่” หรืออาจตั้งหัวข้อใหม่ตามความเหมาะสม
๒. เขียนคำขวัญ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนครอบครัว คนละ ๑ ส่วนวน

เรื่อง เนียงตรา นิ่ง เนียงโป้ว

เล่าเรื่องโดย นางอ่าน ยิ่งสุด
ภาพวาดโดย บุรฉัตร บัวกิ่ง

ครอบครัวหนึ่ง อาศัยอยู่ด้วยกัน ๓ คน คือแม่และลูกสาว ๒ คน ส่วนพ่อมันเสียชีวิตไปนานแล้ว ลูกสาวคนโตชื่อ ตรา ลูกสาวคนเล็กชื่อ โป้ว ครอบครัวนี้อาศัยอยู่ด้วยความยากลำบาก เพราะมีฐานะยากจน

อยู่มาวันหนึ่ง แม่ของนางสั่งให้นางทั้งสองออกไปขุดมันในป่าเพื่อมาประกอบอาหารเย็น ส่วนแม่จะอยู่เฝ้าถ่านที่บ้าน พี่น้องทั้งสองคนออกเดินทางโดยขุดมันไปตามรายนทาง ต่อมาได้หยุดอยู่ ณ ป่าแห่งหนึ่ง ฝ่ายน้องสาวนั้นขุดมันด้วยความขยันขันแข็ง ในขณะที่พี่สาวไม่ได้ช่วยน้องสาวเลยสักนิด เพราะมัวเล่นกับลิงในป่า

“พี่ตรา มาช่วยขุดมันซิจ๊ะ อย่างมัวแต่เล่นกับลิง” น้องสาวเรียกพี่ให้มาช่วย
“โ๊ย๊ ไม่ขุดหรอก ร้อนก็ร้อน” พี่สาวตอบด้วยความโมโห

ฝ่ายน้องสาวเมื่อพี่สาวตอบอย่างนั้นก็ไม่ว่าอะไร ยังคงขุดมันเรื่อยไปจนเย็น เมื่อได้มันมากพอกินแล้ว จึงชวนพี่สาวกลับบ้าน เมื่อมาถึงบ้านนางตราก็มาฟ้องแม่โดยให้ร้ายน้องสาวว่าไม่ได้ช่วยขุดมันเลยสักนิดแต่กลับไปเล่นกับลิงในป่า

แม่สั่งให้นางตราเอามันไปต้มกิน ขณะเดียวกันนางตรายังขู่ว่าอย่าให้มันแก่น้องกิน เพราะน้องไม่ได้ช่วยขุดเลย

แม่เชื่อถ้อยคำของนางตรา ทำให้นางโป้วไม่ได้กินมันที่ตนเองขุดมา ซ้ำยังถูกแม่ดุอีกทั้งแม่และพี่สาวกินมันอย่างเอร็ดอร่อยจนหมด เหลือแต่เปลือกมัน นางตราจึงเอาเปลือกไปที่คอกวัว เพื่อให้วัวกินเป็นอาหาร น้องคนเล็กเห็นดังนั้นด้วยความทิว จึงเก็บเปลือกมันที่พี่สาวนำมาให้วัวกินเพื่อประทังชีวิต

นางตรายังไม่หยุดแกล้งน้องสาว วันรุ่งเช้านางตราก็ขู่ว่าแม่ไล่ นางโป้วออกจากบ้านไปอยู่ในป่า นางโป้วจึงต้องจำใจจากไปเพราะแม่ไล่ นางเดินทางไปเรื่อย ๆ เมื่อถึงป่าลึกจึงตัดสินใจอยู่ ณ ป่าแห่งนี้ และไปตัดไม้มาเพื่อสร้างกระท่อมอยู่

อยู่มาวันหนึ่ง นายพรานซึ่งเป็นข้าของพระราชารักษาสัตว์ แต่หาอย่างไรก็ไม่พบสัตว์สักตัว จนกระทั่งมาถึงป่าที่นางโป้วมาอาศัยอยู่ เหลือบไปเห็นกระท่อมซึ่งเป็นที่อาศัยของนาง

และเห็นนางโป้วซึ่งมีรูปโฉมสวยงาม นายพรานจึงกลับไปทูลพระราชาว่าตนไม่ได้สัตว์มาแม้แต่ตัวเดียว แต่ตนได้พบหญิงสาวคนหนึ่งสวยงามมาก

“ข้าพระพุทธเจ้า เจอหญิงสาวนางหนึ่งอยู่ในป่าลึกคนเดียวพระเจ้าข้า ”

เมื่อพระราชาทรงทราบจึงให้นายพราน เหล่าเสนาอำมาตย์และทหารไปนำตัวนางมา เมื่อพวคนายพรานมาถึง ก็ช่วยกันผูกเกลี้ยกล่อมนางโป้วให้ไปอยู่กับพระราชาวัง แต่นางก็ไม่ยอมไป ส่วนนางคราทราบข่าวว่าพวคนายพรานจะพาน้องสาวไปอยู่ที่วังก็อิจฉาน้องสาว จึงขอเข้าไปอยู่ในวังและเสนอตัวเป็นพระมเหสีของพระราชาคด้วย ในที่สุดนางโป้วทนการเกลี้ยกล่อมของพวคนายพรานไม่ได้จึงยอมไป

เมื่อนางทั้งสองเข้ามาในวัง พระราชาแปลกใจว่าตอนนายพรานมาบอกนั้นมีผู้หญิงแค่คนเดียว แต่ทำไมจึงได้นำมาให้ถึงสองคน พระราชาต้องการคู่ครองที่ดี มีจิตใจงดงามและมีความเป็นกุลสตรี จึงคิดทดสอบนางทั้งสองคน

“ใครทอผ้าได้สวยงามและถูกใจ ข้าจะรับเป็นพระมเหสี” พระราชากล่าว

นางคราได้ยินดังนั้น ก็ไปทอผ้าก่อน แต่ทออย่างไรก็ได้ไม่ได้ และไม่เสร็จสักที พระราชาจึงให้นางโป้วทดลองทอดูบ้าง ปรากฏว่านางโป้วสามารถทอผ้าได้ และทอได้สวยงามประณีต พระราชาจึงรับนางเป็นพระมเหสี ส่วนนางครานั้นให้เป็นทาสรับใช้ของพระราชาลดไป

คำอธิบายศัพท์ท้องถิ่น

ภาษาเขมรถิ่นไทย

คำแปลหรือความหมายในภาษาไทย

เนียง

เป็นคำสรรพนามใช้เรียกผู้หญิง เช่นเดียวกับคำว่า นาง ,ฉัน (เป็นคำสุภาพ)

โป้ว (โป้ว)

สุดท้อง (ในที่นี้คือชื่อคน)

(ทองเหลือง บุญพร้อม (2533: 222) เขียน ปู๊ว , เป๊ว)

กิจกรรม

ตอนที่ ๑ กิจกรรมตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

๑. ระหว่างนางศรากับนางโป้ว นักเรียนจะเลือกประพจน์แบบใคร เพราะเหตุใด
๒. แม่ในเรื่องนี้ขาดคุณธรรมในข้อใดบ้าง จงอธิบาย
๓. การที่พระราชาทดสอบนางทั้งสองก่อนเลือกเป็นมเหสี แสดงว่าพระราชามีคุณสมบัติที่ดีอย่างไร
๔. ใครน่าจะเป็นต้นเหตุสำคัญที่ทำให้นางโป้วได้เป็นพระมเหสี จงอธิบายพร้อมทั้งให้เหตุผล
๕. เรื่องนี้ให้ข้อคิดแก่นักเรียนอย่างไรบ้าง จงอธิบาย

ตอนที่ ๒ กิจกรรมเสนอแนะ

๑. ศึกษาหรือทำโครงการเรื่องการทอผ้า ของชาวบ้านในตำบลม
๒. สืบค้นหานิทานเรื่องอื่น ๆ ที่มีเนื้อหาคล้ายกับเรื่องนี้ โดยอาจสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต แล้วนำมารวมเป็นเล่ม

เรื่อง เนียง ค้อฮ ทม

เล่าเรื่องโดย นายฉาย รอบคอบ

ภาพวาดโดยวรรณมา แอกลง และ จรัสศรี มีบุญ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว กษัตริย์เมืองขอมพระองค์หนึ่งได้มาสร้างปราสาทไว้ในป่าลึก เพื่อหลบภัยยามศึกสงคราม ปราสาทแห่งนี้ถูกเรียกว่าปราสาทภูมิโปน

ต่อมาในเมืองขอมเกิดสงครามแย่งชิงอาณาจักร กษัตริย์ขอมทรงส่งพระธิดาชื่อ นางศรีจันทร์ นางสนมชื่อนวลและจันทร์ พร้อมมอครักษ์บุญจันทร์ และไพร่พลหลายคนมาหลบภัยที่ปราสาทภูมิโปนแห่งนี้

ด้วยที่พระธิดาศรีจันทร์เป็นหญิงสาวที่งดงามและมีหน้าอกอันอวบงาม จึงมีอีกชื่อหนึ่งว่า เนียง ค้อฮ ทม ทุก ๆ เช้าวัน นางจะลงมาเล่นน้ำในสระลำเจียก ซึ่งเป็นสระอยู่ด้านหน้าปราสาท พร้อมกับเหล่านางกำนัลเสมอ ๆ

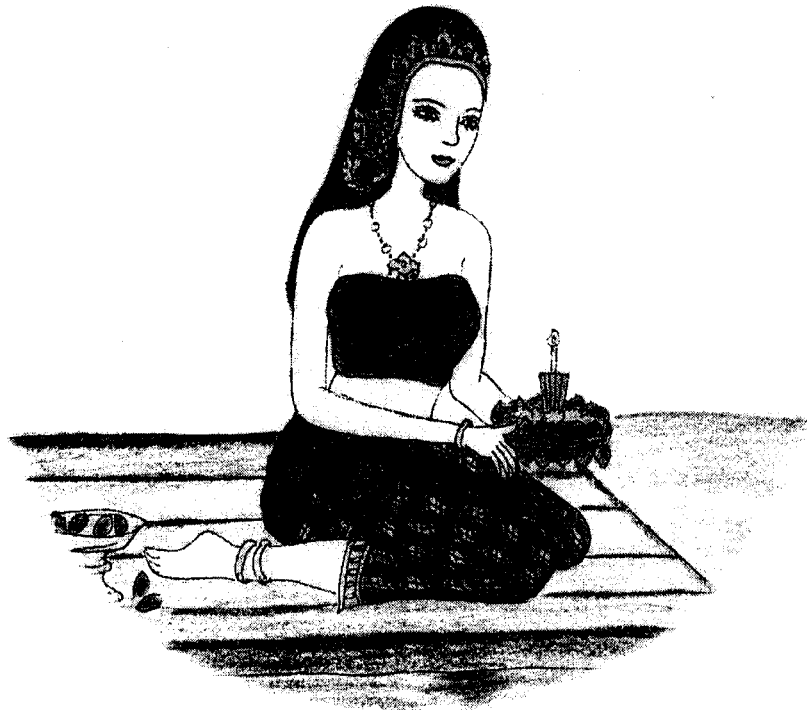
วันหนึ่งพระราชาแห่งเมืองพรานไพรได้ส่งพรานเจ็ดคนมาล่าสัตว์ป่า และจับนกที่สวยงามไปเลี้ยงไว้ที่อุทยาน ขณะที่พรานทั้งเจ็ดเดินเข้าไปในป่าก็พบปราสาทอยู่กลางป่า สอบถามจากทหารยามก็รู้ว่าเป็นปราสาทของพระธิดาศรีจันทร์ จึงอยากเห็นโฉมของนางเพื่อเป็นบุญตา

“ พระนางได้สร่งน้ำเมื่อห้าวันก่อนแล้ว อีกสองวัน นางจะลงมาสร่งน้ำอีก” ทหารยามบอกนายพราน

เมื่อรอครบกำหนดสองวัน นายพรานทั้งเจ็ดเฝ้าแอบดูพระนางศรีจันทร์ พบว่านางมีหน้าตาอันสวยงามราวกับนางฟ้าจากสวรรค์ จึงรีบนำความไปบอกพระราชอาแห่งเมืองพรานไพโร โดยเร่งเดินทางทั้งกลางวันและกลางคืน

คืนวันหนึ่งนางศรีจันทร์ฝันร้าย จึงให้โหรหลวงทำนาย โหรหลวงให้นางเลี้ยงทายกระทงเพื่อหาคุ้มครองมาช่วยดูแลบ้านเมือง โดยให้ช่างวาดรูปนาง เขียนสาส์นแจ้งความประสงค์ พร้อมด้วยเส้นผมของนาง ๘ เส้นใส่ผอบเครื่องหอมและนำไปใส่ลงในกระทง นางยกกระทงขึ้นอธิษฐาน แล้วปล่อยกระทงให้ลอยไปตามน้ำ จากนั้นกระทงก็หายไปในพริบตา

กล่าวถึงเจ้าชายเมืองโฮลมาน เสด็จประพาสอุทยานทรงพบกระทงของพระนางศรีจันทร์ จึงรำเวทมนต์กำบังกายไปค้นหานางจนพบ แล้วเสด็จกลับไปยังเมืองเพื่อเตรียมจะมาสว่ขอพระนางตามประเพณี

ต่อมาไม่นานนักเจ้าชายเมืองโซลมานจึงมาสู่ขอนาง เมื่อเจ้าชายมาถึงหน้าปราสาท พระนางศรีจันทร์ไม่ยอมเปิดประตูให้แต่เมื่อเจ้าชายนำกระทงออกมายื่นชั้น นางจึงเปิดประตูออกไปพบ แต่นางก็ต้องตกตะลึงเมื่อชายที่นำกระทงมามีรูปร่างหน้าตาอันอัปลักษณ์

ด้วยความรักและความเห็นใจที่มีต่อนางเจ้าชายโซลมานจึงไม่ได้บังคับใจนางแต่กลับช่วยเหลือนาง โดยการสร้างระบบชลประทานเพื่อป้องกันข้าศึกให้กับนาง และเป็นอนุสรณ์สถานความรักที่มีให้ต่อนางอย่างจริงใจ พร้อมกันนั้นได้ให้กลองชัยกับนาง

“หากนางมีเหตุอันใดให้หม่อมฉันช่วยเหลือ ก็ขอให้ตีกลองใบนี้ เมื่อได้ยินเสียงกลองหม่อมฉันจะรีบมาทันที” เจ้าชายรับสั่ง

“แต่ถ้าไม่มีอะไร อย่าได้ตีกลองนี้เป็นอันขาด มิฉะนั้นอันตรายจะมาถึงตัว” เจ้าชายกำชับ และหายตัวไปทันที

อยู่มาวันหนึ่ง บุญจันทร์ ซึ่งเป็นองครักษ์คนสนิทของพระนางศรีจันทร์ซึ่งแอบหลงรักนางมานานแล้ว เห็นว่ากลองชัยใบนี้ตั้งไว้นานแล้วยังไม่เคยมีใคร ได้ตีเลย จึงอ้อนวอนขอตีกลองพระนางศรีจันทร์ไม่เห็นด้วย แต่ในที่สุดนางก็ทนคำอ้อนวอนไม่ได้จึงยอมให้ตี ทันทีที่เสียงกลองหยุดดัง เจ้าชายโซลมานก็ปรากฏตัวออกมา

“ พระนางมีเรื่องเคียดแค้นอันใคร่ ” เจ้าชายถามด้วยความเป็นห่วง
พระนางศรีจันทร์ตอบตามความจริงว่าบุญจันทร์อยากลองตีกลอง นางจึงให้ตี

“ ข้านี้แหละเป็นคนตีกลอง ” บุญจันทร์กล่าว

“ สัญญาที่ให้ไว้ว่าถ้าตีกลองเมื่อใดจะมาช่วย บัดนี้สัญญาได้หมดสิ้นแล้ว ” เจ้าชายตรัส
แล้วก็ลากลับ

กล่าวถึงพรานไพรเจ็ดคน ที่เคยพบนางได้กลับไปทูลพระราชารถึงความมั่งคั่งของพระ
นาง พระองค์จึงจัดกองทัพไปสู่ขอ โดยจัดกองทัพออกเป็นสองพวกคือทัพหน้าและทัพหลัง เมื่อ
เดินทางมาถึงหมู่บ้านแห่งหนึ่งทัพทั้งสองเกิดพลัดหลงและแยกทางกัน ภายหลังในสวนนี้
ชาวบ้านจึงเรียกชื่อหมู่บ้านว่า เตียบัดจ (แปลว่าทัพขาด) ปัจจุบันคือหมู่บ้านทัพตัด (อยู่ในเขต
อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์) กองทัพทั้งสองจึง ไม่ได้เดินทางไปพร้อมกัน

ทัพหน้าได้เดินทางไปถึงเมืองและได้สู่ขอนางศรีจันทร์ แต่นางก็ไม่ยินดีกับการแต่งงาน
ที่จะเกิดขึ้นนี้เลย เพราะไม่ยอมจากปราสาทภูมิโปนนางยอมตายดีกว่ายอมจากไป

พระราชารแห่งเมืองพรานไพรวางแผนกับเหล่าทหารทั้งหลายว่า จะยิงปืนเข้าไปทาง
ประตูปราสาท แต่ก่อนจะยิงให้ฟังเสียงนาง ถ้าได้ยินทางทิศเหนือให้ยิงไปทางทิศใต้และถ้าได้
ยินทางทิศใต้ให้ยิงไปทางทิศเหนือ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ถูกตัวนาง แต่พระนางแอบได้ยินความลับนี้มา
ก่อน ดังนั้นถ้าเจ้าชายเรียก พระนางศรีจันทร์ก็จะขานทางทิศใต้แต่วิ่งไปทางทิศเหนือ ทำให้นาง
ถูกกระสุนเข้าที่แขนขวาและรอยบวมซ้ำ ที่หน้าอกด้านซ้าย

พระราชารักนางศรีจันทร์ด้วยคาถาอาคมที่ขลัง เมื่อพระนางหายเป็นปกติ พระราชา
ทรงอ่อนน้อมให้ไปอยู่กับพระองค์ ในที่สุดพระนางก็ยินยอมไปด้วยความจำใจ

ก่อนที่พระนางศรีจันทร์จะจากเมืองภูมิโปนไปได้ อธิษฐานที่สระลำเจียกหน้าปราสาทว่า ถ้ามีโอกาสกลับภูมิโปนอีกขอให้คืนลำเจียกirimสระนี้ออกดอก ถ้าไม่ได้กลับขออย่าให้ออกดอกอีกเลย นับแต่นั้นเป็นต้นมาคืนลำเจียกนี้ก็ไม่เคยออกดอกอีกเลยดังคำอธิษฐานของพระนางศรีจันทร์

หลังจากนั้นพระราชแห่งเมืองพรานไพรได้นำองค์หญิงแห่งปราสาทภูมิโปนเสด็จกลับเมืองมุงหน้าไปทางทิศตะวันตก เมื่อพักทัพมีการฆ่าหมูกินอย่างเอร็ดอร่อย ภายหลังหมู่บ้านนี้มีชื่อว่า ซี จรุก (แปลว่า กินหมู) ส่วนทัพหลังที่เคยคลาดกันกับทัพหน้านั้น เมื่อทราบวาทัพพหน้าได้ติดต่อกันและรับพระนางแห่งภูมิโปนกลับไปแล้ว จึงรีบเดินทางลัดตามทัพหลวงไปทันกันที่หมู่บ้านแห่งหนึ่ง ภายหลังบ้านนี้จึงถูกเรียกว่า บ้านทัพทัน จากนั้นจึงเดินทางต่อไปถึงบ้านลำควน และพักผ่อนที่นี้ โดยในค่ำคืนมีการเลี้ยงฉลอง เหล่าไพร่พลทหารต่างรื่นเริงในงานเลี้ยงเพื่อนรำกันอย่างสนุกสนานครื้นเครง บางคนเพื่อนรำไป ล้มลงไป แต่ด้วยความสนุกสนานจึงลุกขึ้นมาเพื่อนรำต่อ เป็นอย่างนี้เรื่อย ๆ จึงให้ชื่อสถานที่นี้ว่า เรือมคูล เป็นบ้านลำควนในปัจจุบัน

อธิบายศัพท์ท้องถิ่น

ภาษาเขมรถิ่นไทย	คำแปลหรือความหมายในภาษาไทย
เนียง	เป็นคำสรรพนามใช้เรียกผู้หญิง เช่นเดียวกับคำว่า นาง ,ฉัน (เป็นคำสุภาพ)
ค็ย (เคาะ)	นม
ทม	ใหญ่
ภูมิโปน (พุม-โปน)	ที่หลบซ่อน
เต็บคัจ (เต็บ-คัจ)	กองทัพขาด
ซีจรุก (ซี-จรุก)	กินหมู
เรียม (เรียม)	รำ , ร่ายรำ
คูล (คูล)	ล้ม

กิจกรรม

ตอนที่ ๑ กิจกรรมตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

๑. ปราสาทภูมิโปนสร้างขึ้นโดยมีจุดประสงค์ใด
๒. การที่เจ้าชายโฮลมานไม่ได้บังคับให้พระนางศรีจันทร์แต่งงานด้วยแสดงว่าเจ้าชายมีลักษณะเป็นเช่นไร
๓. จงอธิบายความแตกต่างของเจ้าชายโฮลมาน เจ้าชายแห่งพรานไพร และองครักษ์บุญจันทร์
๔. ถ้านักเรียนเป็นพระนางศรีจันทร์ นักเรียนจะเลือกแต่งงานกับใคร เพราะเหตุใด จงอธิบาย
๕. ความรักของพระนางศรีจันทร์ ตรงกับสำนวนสุภาษิตใดบ้าง จงยกตัวอย่าง

ตอนที่ ๒ กิจกรรมเสนอแนะ

๑. ให้นักเรียนทำรายงานเกี่ยวกับประวัติโดยทั่วไปของปราสาทภูมิโปน โดยสัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลจากชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในตำบลคม
๒. ทำโครงการนิทานหรือตำนานที่เกี่ยวข้องกับปราสาทต่าง ๆ ในท้องถิ่นที่ใกล้เคียง
๓. ฝึกพูด โดยให้พูดเชิญชวนให้ร่วมกันอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น
๔. ค้นหาคำราชาศัพท์ที่ปรากฏในเรื่อง หรืออาจสืบค้นจากสิ่งพิมพ์และหนังสือเล่มอื่น ๆ เพื่อนำมาจัดแสดงให้ความรู้

เรื่อง กลา นิง เนิก

เล่าเรื่องโดยนางจันทร์ ปัญญาดี

ภาพวาดโดยบุรฉัตร บัวกิ่ง

ณ ป่าใหญ่แห่งหนึ่ง มีเสือตัวหนึ่งอาศัยอยู่ วันหนึ่งเสือมาเจอเต่า ด้วยความที่เสือถือตัวเองเป็นผู้มีอำนาจ จึงอยากแสดงอำนาจให้เต่าเกิดความเกรงกลัว

“นี่เจ้าเต่า เจ้าอาศัยอยู่ในป่านี้ วัน ๆ เข้ากินอะไรเข้าไปบ้าง” เสือถาม

ฝ่ายเต่ารู้ว่าเสือต้องการอวดอำนาจ จึงตอบว่า

“ข้ากินแต่สัตว์ ที่มีงา มีมือ ทั้งนั้นแหละ” เต่าพูด โดยไม่เกรงกลัวแม้แต่นิด

คำตอบของเต่าทำให้เสือแปลกใจเพราะรู้ว่าเต่าต้องกินแต่พืชเท่านั้น ภายในใจก็นึกหวั่น ๆ อยู่บ้างแต่ก็วางท่าทางอย่างเดิม

“แล้วเจ้าจะกินอะไรบ้าง” เต่า

เป็นฝ่ายถามบ้าง

“อ้อ ฉันกินแต่พวกสัตว์ใหญ่ เช่นพวก ช้าง ม้า วัว ควาย เท่านั้นแหละ สัตว์เล็ก ๆ ฉันไม่กินหรอก” เสือตอบ ด้วยหวังจะให้เต่ากลัวตนเองบ้าง

เมื่อได้ยินดังนั้น เต่าจึงนึกในใจว่า เสือเป็นสัตว์ที่มีอำนาจแต่ชอบอวดอ้างอำนาจและรังแกสัตว์อื่น ๆ จึงอยากคิดค้นแผนเสือเสียบ้าง จึงพูดตอบว่า

“ฉันไม่เชื่อหรอก ว่าเจ้าจะกินแต่พวกสัตว์ใหญ่ ๆ เท่านั้น เรามาพิสูจน์กันใหม่ล่ะ”

“จะพิสูจน์กันอย่างไรเล่า” เสือถาม

“เอาอย่างนี้ดีไหม พวกเราเอาเจียนออกมาชี้ว่า ในท้องของพวกเรามีสิ่งที่ได้พูดหรือไม่”

เต่าออกความเห็น

“ตกลง” เสือรับคำ

เมื่อตกลงกันได้แล้ว เสือจึงเอาเจียนออกมา ก็เห็นแต่เศษกระดูก เศษของหนังสือตัว ถึงคราวเจ้าเต่าเอาเจียนออกมาบ้าง ก็กลายเป็นเศษพืชชนิดหนึ่ง คล้าย ๆ นอแรด

“นี่อะไร” เสือเห็นดังนั้นจึงถามด้วยความสงสัย

“นี่แหละคือนอแรด” เต่าตอบ

เสือนึกห้วนใจว่าทำไมเต่าจึงกินเรดได้ แล้วเต่าก็เอาเจียนออกมาอีก เห็นเป็นเมล็ดพืชสีแดง ๆ คำ ๆ

“นี่อะไร” เสือถาม

“นี่แหละลูกตาของแม่เจ้า” เต่าตอบอย่างมั่นใจ

เมื่อได้ยินเช่นนั้น เสือเกิดความกลัว จึงรีบวิ่งหนีเข้าป่าไป เสือวิ่งชนต้นไม้แล้วก็ขึ้นต้นไม้ไปจนถึงยอดต้นไม้ เต่าก็คลานตามไป เมื่อไปถึงต้นไม้มันก็เอาตัวอุ้งมือขึ้นต้นไม้ไปมาอยู่ด้านล่าง แล้วขู่เสื่อว่า

“เจ้าเสือลงมาเดี๋ยวนี้จะไม่อย่างนั้นข้าจะชนต้นไม้ให้ล้มลงมา”

ในขณะที่นั้นเกิดลมพัดมาอย่างหนัก ทำให้ใบไม้สั่นสะเทือนไปตามแรงลม เสือเข้าใจผิดคิดว่าเต่าเป็นผู้ทำ จึงยิ่งกลัวเกรงอำนาจของเต่ามากขึ้นไปอีก เสือจึงกระโดดลงจากต้นไม้แล้ววิ่งอย่างสุดกำลังเพื่อหนีเต่า ส่วนเต่ามองตามด้วยความสนใจ

เจ้าเสือวิ่งหนีเต่ามาเรื่อย ๆ จนไปเจอช่างตีเหล็กคนหนึ่ง ช่างตีเหล็กเมื่อเห็นเสือวิ่งมาอย่างหน้าตาตื่น จึงถามเสื่อว่า “เจ้าเสือเจ้าวิ่งหนีอะไรมาหน้าตาตื่นขนาดนั้น”

“ข้าวิ่งหนีเต่ามา เต่าตัวนี้มันเก่งมากเลย มันกินช้างและแรด รวมทั้งกินพ่อแม่ของข้าด้วย” เสือบอกอย่างรีบร้อน

“ข้าไม่เชื่อหรอก ไหนเต่าอยู่ไหนข้าจะจับมาทำที่นั้งให้เองดู” ช่างตีเหล็กทำทนาย

พอดิเต้เดินทางมาถึงพอดิ ช่างตีเหล็กก็คว้าเต้มาแล้วนั่งทับกระดองเต้ ฝ่ายเต้เมื่อช่างตีเหล็กจับมานั่งก็หดหัวและตัวเข้าไปในกระดอง รอดูท่าทีก่อน ฝ่ายช่างตีเหล็กนั่งบนกระดองเต้แล้วก็วางท่าทางอย่างผู้ชนะ

“นี่ไงสัตว์ที่เจ้ากลัวจับได้แล้ว เห็นไหมมันอยู่ได้กับฉันแล้ว” ช่างตีเหล็กอวดเสียยังไม่ทันขาดคำ เต้ซึ่งรอท่าทีมานาน ก็โผล่หัวออกมาแล้วก็ก๊าดไปตรงบริเวณใกล้ ๆ กันของชายช่างตีเหล็ก จนชายช่างตีเหล็กหน้าเขียว และรีบลุกขึ้นวิ่งหนีไปอีกคน ปากก็ร้องลั่นด้วยความเจ็บปวด

อธิบายศัพท์ท้องถิ่น

ภาษาเขมรถิ่นไทย

คำแปลหรือความหมายในภาษาไทย

นึ่ง

และ

คลา (กุลลา)

เสื่อ

เนิก (เนิก)

เต้

กิจกรรม

ตอนที่ ๑ กิจกรรมตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

๑. เสือและชายช่างตีเหล็ก มีลักษณะนิสัยคล้ายกันอย่างไร จงอธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ
๒. เต่ามีลักษณะนิสัยอย่างไร จงอธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ
๓. การที่เสือกลัวเต่า แสดงว่าเสือขาดคุณสมบัติใด จงอธิบาย
๔. นักเรียนชอบตัวละครใ้คนมากที่สุด เพราะเหตุใด
๕. เรื่องนี้ให้ข้อคิดใดกับนักเรียนบ้าง จงอธิบายมาเป็นข้อ ๆ

ตอนที่ ๒ กิจกรรมเสนอแนะ

๑. จัดป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับสัตว์ชนิดต่าง ๆ
๒. ให้นักเรียนย่อเรื่องเสือกับเต่า
๓. ฝึกแต่งคำประพันธ์โดยแต่งนิทานเรื่องนี้เป็นกาพย์ยานี ๑๑
๔. แต่งเรื่องราวต่อไป โดยใช้จินตนาการของนักเรียน

เรื่อง กบ หนึ่ง อังแกบ

เล่าเรื่องโดยนางจันทร์ ปัญญาดี
ภาพวาดโดยบุรฉัตร บัวกิ่ง

หนูและกบเป็นเพื่อนรักกัน ทุก ๆ วันสัตว์สองตัวนี้จะออกมาเล่นด้วยกันเสมอ กล่าวคือ กบจะกระโดดขึ้นบกเพื่อมาเล่นกับหนู บางวันทั้งคู่ก็เดินทางไปเล่นในป่าใหญ่ไกลที่อยู่อาศัย บางวันก็เล่นแถว ๆ ที่คนอาศัยอยู่

วันหนึ่งสัตว์ทั้งสองตัวนึกกันว่าจะไปป่าใหญ่อีก เพราะมีอาหารอุดมสมบูรณ์ สัตว์ทั้งสองออกเดินทางไปสักพัก ในการเดินทางจะพบว่าสัตว์ทั้งสองตัวไม่สามารถไปพร้อม ๆ กันได้ เพราะกบกระโดดครั้งหนึ่งก็เป็นระยะทางไกลกว่าหนู แต่พอหนูวิ่งตามบ้างก็ไปได้ไกลกว่ากบ อีกหลายเท่า จึงไม่มีโอกาสเดินพร้อมกันสักที

“ทำอย่างไรนะ เราสองตัวจึงจะเดินทางไปพร้อม ๆ กัน” หนูพูดขึ้นมา

“นั่นนะสิ ฉันเองก็อยากเดินไปพร้อม ๆ กับท่าน ไม่ใช่ต่างคนต่างไปอย่างนี้” กบตอบ
ครู่หนึ่งทั้งคู่ก็มีความเห็นตรงกัน

“งั้นเราเอาเชือกมาผูกตัวกันไว้ ถ้าท่านกระโดดเราก็จะติดไปกับท่านด้วย” หนูแสดง

ความเห็น

“ถ้าท่านวังเราก็จะติดตัวท่านไปด้วย” กบสนับสนุน

สัตว์ทั้งคู่ทำตามที่ได้ตกลงแล้วออกเดินทางอีกครั้งเป็นระยะทางไกลพอสมควร ทั้งสองรู้สึกร้อนและเหนื่อยมากแต่ก็สนุกตามประสาสัตว์ ครั้นเดินทางผ่านสระน้ำใหญ่ ประกอบกับความร้อนและเหนื่อย กบซึ่งเป็นสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ จึงกระโดดลงน้ำโดยลืมคิดไปว่ามีหนูติดตัวไปด้วย จึงเป็นเหตุให้หนูซึ่งเป็นสัตว์บกสำคัญน้ำตายในที่สุด

ฝ่ายกบก็กระโดดบนผิวน้ำไปเรื่อย ๆ โดยไม่รู้ตัวว่าหนูซึ่งเป็นเพื่อนรักได้ตายแล้ว และตัวก็ยังคิดกันอยู่เหมือนเดิม ในขณะนั้นเองพญาเหยี่ยวซึ่งบินอยู่บนท้องฟ้าเห็นหนูนอนตายอยู่บนผิวน้ำ จึงบินลงมาโฉบเอาหนูไปกิน ทำให้กบถูกโฉบเอาไปด้วย ในที่สุดทั้งคู่จึงต้องถูกพญาเหยี่ยวกินเป็นอาหาร

อธิบายศัพท์ท้องถิ่น

ภาษาเขมรถิ่นไทย

นึ่ง

กน็อร (กะ-น็อร)

อ้งแกบ (อ้ง-แกบ)

คำแปลหรือความหมายในภาษาไทย

และ

หนู

กบ

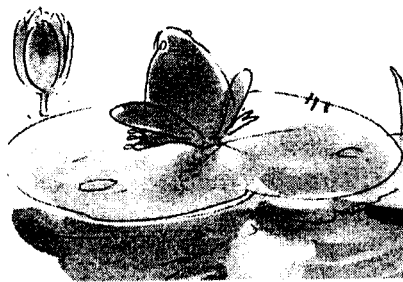
กิจกรรม

ตอนที่ ๑ กิจกรรมตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

๑. เพราะเหตุใดกบและหนูจึงผูกตัวติดกัน
๒. ถ้านักเรียนเป็นตัวละครในนิทานเรื่องนี้ นักเรียนมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้ตนเองกับเพื่อนเดินทางไปด้วยกัน
๓. การที่หนูต้องตาย นักเรียนคิดว่าควรจะทำอย่างไร เพราะเหตุใดจงอธิบาย
๔. นักเรียนคิดว่าต้นเหตุที่ทำให้สัตว์ทั้งคู่ตายคืออะไร จงอธิบาย พร้อมให้เหตุผล
๕. พฤติกรรมตอนใดในเรื่องที่แสดงถึงความสามัคคีปรองดอง จงยกตัวอย่างและอธิบายให้เหตุผล

ตอนที่ ๒ กิจกรรมเสนอแนะ

๑. หานิทานอีสปที่มีเรื่องราวคล้ายกับนิทานเรื่องนี้แล้วนำมาเล่าสู่กันฟังในห้องเรียน พร้อมกับช่วยกันวิจารณ์ข้อแตกต่างของเนื้อหา
๒. นำเรื่องนี้ไปทำเป็นหนังสือเล่มเล็กโดยออกแบบรูปเล่มและวาดรูปประกอบให้สวยงาม สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
๓. ให้นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน แล้วช่วยกันแต่งนิทานเกี่ยวกับอะไรก็ได้กลุ่มละ ๑ เรื่อง แล้วส่งตัวแทนมาเล่าเรื่องหน้าชั้นเรียน

เรื่อง อาเจย

เล่าเรื่องโดยนางจันทร์ ปัญญาดี

ภาพวาดโดยบรรณัตร บัวกิ่ง

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีครอบครัวซึ่งอาศัยอยู่มานานแล้ว ครอบครัวนี้มีลูกสาวอยู่ ๑ คน ต่อมาลูกสาวได้แต่งงานกับชายคนหนึ่งชื่ออาเจย อยู่มาได้ไม่นาน พ่อตาเห็นว่ากระท่อมที่อยู่ในปัจจุบันมันคับแคบ จึงอยากให้ลูกเขยกับลูกสาวแยกบ้านออกไปจึงได้บอกลูกเขยว่าให้สร้างกระท่อมอยู่กันสองคนเท่ากระท่อมปู่ก็พอ ฝ่ายอาเจยได้ยินดังนั้นก็คิดว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยตนเองสามารถทำได้สบาย จึงไปเอาปูนมาแล้วฉีกเอาแต่กระท่อมปู่ ตั้งไว้บนพื้นดิน

ต่อมาพ่อตาอยากรู้ว่าลูกเขยสร้างกระท่อมเสร็จหรือยัง จึงไปดูด้วยตนเอง

“ไหนกระท่อมเท่ากระท่อมปู่ที่ข้าสั่งให้สร้าง” พ่อตาถาม

ฝ่ายอาเจยลูกเขยกระหึ่มยิ้มในใจว่าพ่อตาต้องชมตนเองแน่นอนเพราะตนเองทำตามที พ่อบอกทุกประการ จึงตอบพ่อตาว่า “นี่ไงละ กระท่อมเท่ากระท่อมปู่ อยู่ข้างหลังท่านนั่นไง”

ฝ่ายพ่อตานั่นมองไม่เห็น ก็ถอยหลังหวังจะหันหน้าไปดู จึงเหยียบกระท่อมปู่ที่อาเจยได้ทำไว้

“ไหนล่ะข้ามองไม่เห็นเลย” พ่อตาถามอีก

“นั่นไง ท่านเหยียบติดดินแล้ว” อาเจยตอบพร้อมชี้ให้ดู

ฝ่ายพ่อตาโกรธมากแต่ไม่ได้ทำอะไร ในใจคิดจะแก้เผ็ดลูกเขยคนนี้อยู่เหมือนกัน

วันหนึ่งพ่อตาอยากได้ควายเพื่อนำมาไถนา จึงสั่งให้อาเจยไปหากควายมา แต่ไม่ต้องการควายตัวใหญ่มากนัก

“อาเจย เข้าไปหากควายมาไว้ใช้ไถนาหน่อย เอาตัวไม่ใหญ่มากนักเท่าหนูก็พอแล้ว”

พ่อตากำชับ

ฝ่ายอาเจยได้ยินดังนั้น เขาไม่เข้าใจว่าพ่อต้องการใช้คำเปรียบเทียบกับควายที่ให้ปลูกกระท่อม พ่อคงต้องการควายตัวใหญ่มากเนื่องจากอาจจะมียาคาแพง เหมือนกับคราวที่ให้ปลูกกระท่อม พ่อคงต้องการ

“เดี๋ยวพ่อกลับบ้านก่อนนะ เจ้าแบกตะกร้านี้ก็กลับบ้านไปด้วย”

ฝ่ายพ่อตาเมื่อบอกคังนั้นแล้วก็รีบหลบไปเพื่อรอเวลาแอบมานั่งลงในตะกร้าให้อาเจยแบกตนเองกลับบ้านด้วย ฝ่ายอาเจยไม่รู้แผนการของพ่อตา จึงรีบเดินไปเก็บใบไม้ที่กองไว้มาใส่ตะกร้าให้เต็มเพราะยังมีใบไม้ที่หาได้แต่ยังไม่ได้นำมาใส่ตะกร้าอีกหลายกอง ฝ่ายพ่อตาเห็นได้โอกาสเหมาะจึงข่องเข้าไปนั่งในตะกร้า เมื่ออาเจยกลับมาถึงก็ยกตะกร้าขึ้นแบกกลับบ้าน ระหว่างทางเขารู้สึกแปลกใจว่าทำไมตะกร้าจึงหนักกว่าเดิม แต่ไม่คิดอะไรมาก

ต่อมาไม่นานพ่อตาก็ชวนอาเจยมาเก็บใบไม้ไปทำหลังคาเกวียนอีก และพ่อทำเช่นเดิมอีก คราวนี้อาเจยสังเกตเห็นเข้าพอดี แต่ไม่ได้ว่าอะไร ยังคงทนแบกตะกร้ามาเรื่อย ๆ จนถึงตลิ่งน้ำ แล้วจึงวางตะกร้าลง

“ช่วยด้วยข้างกำลังจะเหยียบตะกร้าของข้า ” อาเจยตะโกนร้องหลังจากวางตะกร้าแล้ว

ฝ่ายพ่อตาซึ่งอยู่ในตะกร้าได้ยินคังนั้น จึงพยายามที่จะออกมาจากตะกร้าแต่ถูกอาเจยผูกมัดปิดทางออกแล้ว จึงต้องคั้นอยู่อย่างนั้นจนในที่สุดตะกร้าก็ตกลงน้ำไป พ่อตาจึงหลุดออกมานอกตะกร้าได้ ฝ่ายอาเจยก็ได้แต่หัวเราะ แล้วทั้งคู่ก็กลับบ้านไป

อธิบายศัพท์ท้องถิ่น

ภาษาเขมรถิ่นไทย

คำแปลหรือความหมายในภาษาไทย

อา

คำนำหน้าเพศชาย หมายถึง คำว่า “นาย”

อาเจย

เรียกผู้ชายชื่อ เจย

กิจกรรม

ตอนที่ ๑ กิจกรรมตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

๑. นักเรียนคิดว่าอาเจยมีบุคลิกลักษณะนิสัยอย่างไร จงอธิบายและยกตัวอย่างประกอบ
๒. นักเรียนเห็นว่าควรเอาอย่างอาเจยหรือไม่เพราะเหตุใด
๓. ถ้ามีคนอย่างอาเจยอยู่ในสังคมเป็นจำนวนมาก นักเรียนคิดว่าสังคมนั้นจะเป็นอย่างไร จงอธิบาย
๔. นักเรียนคิดว่าความสัมพันธ์ของพ่อตากับลูกเขยในเรื่องนี้ จะมียู่ในสังคมปัจจุบันหรือไม่ จงอธิบายพร้อมยกตัวอย่าง
๕. การกระทำของอาเจยตรงกับสำนวนสุภาษิตใดบ้าง จงยกตัวอย่าง

ตอนที่ ๒ กิจกรรมเสนอแนะ

๑. ฝึกให้มีลักษณะนิสัยรักการอ่าน โดยการอ่านเรื่องศรีธนญชัย แล้วเขียนย่อความมาคนละหนึ่งตอน
๒. แบ่งกลุ่มแสดงบทบาทสมมุติ โดยให้นักเรียนในห้องเป็นคณะกรรมการตัดสิน อาจมีการให้รางวัลสำหรับกลุ่มที่แสดงได้สมบทบาทที่สุด

พระราชานุญาต ไม่รู้ว่าจะให้ใครมาเป็นพ่อของหลาน เพราะกษัตริย์แต่ละเมืองก็ได้มาให้นางและลูกเลือกจนหมดแล้ว จึงบอกทหารว่า ยังมีชายใดหลงเหลืออยู่อีกหรือไม่ ให้พามาให้หมดไม่ว่าจะยากดีมีเงินประการใด

ฝ่ายทหารก็เที่ยวป่าวประกาศตามหาจนสุดความสามารถ ไปเจอชายชู้เกียจกำลังนอนหลับอยู่ จึงจับตัวไปให้พระธิดาและพระโอรสเลือก ปรากฏว่าเมื่อพระโอรสเห็นดังนั้นก็วิ่งเข้าไปกอดคอและให้ชายชู้เกียจอุ้ม พระราชาไม่พอใจที่มีลูกเขยเป็นคนชู้เกียจ จึงจับไล่ชายชู้เกียจพร้อมพระธิดาและพระนัดดาออกจากเมือง

ชายชู้เกียจพาพระธิดาและพระโอรสไปพักที่กระท่อมกลางป่า ด้วยความผูกพันกันในชาติปางก่อน ชายชู้เกียจกลับตัวเป็นคนใหม่ที่มีความขยันขันแข็ง

เข้าวันหนึ่งชายคนนี้เข้าไปกลางป่าเพื่อปลูกผักไว้กิน แต่ก็ยังกลางป่าไม่เสร็จจึงกลับไปบ้านก่อน วันรุ่งขึ้นจึงมาถางป่าต่อ แต่กลับพบว่าต้นไม้ที่ตัดออกกลับฟื้นขึ้นมาดังเดิม ในเวลาอีกคืนหนึ่งจึงคอยแอบสังเกตการณ์ ปรากฏว่ามีลิงตัวหนึ่งนำกลองมาตีทำให้ต้นไม้ฟื้นขึ้นมา จึงออกมาสอบถามลิง ลิงบอกว่ากลองนี้เป็นกลองวิเศษเมื่อตีกลองจะนี่อะไรก็ได้ดังนั้น ชายชู้เกียจจึงขอกกลองจากลิง ลิงเห็นว่ากลองอยู่กับตนเองก็ไม่มีประโยชน์อะไร จึงมอบกลองวิเศษให้ชายชู้เกียจ

ชายจี๋เกียจู้สึกซาบซึ้งใจที่ลิงมอบกลองวิเศษให้ จึงได้บอกลิงว่าหากมีเรื่องใดให้ตนช่วยเหลือก็ขอให้มาหาตนทางทิศเหนือตนจะช่วยเหลือเต็มที่ จากนั้นลิงก็หายตัวไป ชายจี๋เกียจจึงนำกลองวิเศษกลับกระท่อมและนำเรื่องนี้ไปบอกกับพระธิดาและพระโอรส และได้ตีกลองเพื่อให้มีทรัพย์สินสมบัติเงินทอง เสื้อผ้า อาหาร ทำให้ทั้งสามคนอยู่อย่างสุขสบาย

เรื่องนี้ถ้าสื่อไปจนถึงเมืองของพระราชินี พระราชินีเห็นว่าชายจี๋เกียจกลับเนื้อกลับตัวเป็นคนดีและขยันขันแข็งประกอบกับมีฐานะร่ำรวยและสามารถเลี้ยงดูพระธิดาได้ จึงยกโทษให้และตกลงรับชายจี๋เกียจคนนี้เป็นลูกเขยพร้อมทั้งให้จัดพิธีอภิเษกสมรส และยกเมืองให้ปกครองสืบต่อมา

อธิบายศัพท์ท้องถิ่น

ภาษาเขมรถิ่นไทย

อา

กจิด (กะ-จิด)

คำแปลหรือความหมายในภาษาไทย

คำนำหน้าเพศชาย หมายถึง คำว่า “นาย”

ลักษณะของผู้มีนิสัยเกียจคร้าน

กิจกรรม

ตอนที่ ๑ กิจกรรมตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

๑. เพราะเหตุใดพระธิดาจึงตั้งครรภ
๒. ชายชู้เกียจมีลักษณะนิสัยอย่างไร นักเรียนควรเอาเป็นตัวอย่างหรือไม่ เพราะเหตุใด
๓. สิ่งใดน่าจะเป็นสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้ชายชู้เกียจได้เป็นลูกเขยของกษัตริย์ เพราะเหตุใดจงอธิบาย
๔. นักเรียนคิดว่าถ้ามีคนอย่างชายชู้เกียจอยู่ในสังคมปัจจุบัน ชีวิตเขาจะเป็นเช่นไรจงแสดงความคิดเห็น
๕. ถ้าพระราชินีไม่ยอมรับชายชู้เกียจเป็นลูกเขย นักเรียนคิดว่าเหตุการณ์จะเป็นเช่นไร จงเขียนแสดงจินตนาการตามความคิดเห็นของนักเรียน

ตอนที่ ๒ กิจกรรมเสนอแนะ

๑. สืบค้นนิทานที่มีเรื่องคล้ายกับนิทานเรื่องนี้ แล้วนำมาจัดป้ายนิเทศส่งเสริมความรู้ในห้องเรียน
๒. รวบรวมสำนวน สุภาษิต หรือคำพังเพย ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะพฤติกรรมของคน เช่น ความขยัน ความเกียจคร้าน เป็นต้น แล้วนำมารวบรวมเป็นเล่ม

เรื่อง เนียง กเดิบโดง กเดิบชลา

เล่าเรื่อง โดย นางอ่าน ยิ่งสุด

ภาพวาด โดย อรณูช คงหลัก

มีครอบครัวหนึ่ง อาศัยอยู่ด้วยกันสี่คน คือแม่ ลูกสาวสองคน และลูกเขยหนึ่งคน ลูกสาวผู้พี่ชื่อ กเดิบโดง มีสามีแล้ว ส่วนน้องชื่อ กเดิบชลา วันหนึ่งแม่ได้ไปหาที่ มาทอผ้า จึงบอกให้ลูกสาวเฝ้าบ้าน และดูแลกันเองให้ดี แม่ไปไม่นานก็จะกลับมา

เมื่อแม่ออกไปได้สักพัก กเดิบโดง ผู้พี่ซึ่งไม่ค่อยชอบน้องสาวสักเท่าไร จึงจับน้องสาวมาขังไว้ในห้องและผูกเชือกมัดไว้ไม่ให้ออกไปไหน

หลายวันต่อมาแม่ของนางได้แบกที่ทอผ้ากลับมาบ้าน เมื่อมาถึงหน้าประตูบ้านก็เคาะเรียกลูกให้มาเปิดประตูให้ “ลูกจ๋าเปิดประตูออกมารับแม่หน่อย แม่แบกที่ทอผ้ามาที่บ้านแล้วหนักแสนหนัก ลูกจ๋ารีบเปิดประตูที” แม่ร้องเรียกด้วยความเหนื่อย

ฝ่ายลูกสาวผู้น้องถูกขังในห้อง ก็กระเสือกกระสนคิดนจะออกมาเปิดประตูให้แม่ แต่ออกมาไม่ได้เพราะตัวเองถูกขังไว้ในห้อง และผูกเชือกไว้อย่างแน่นหนา

“แม่จ๋า ลูกอยากออกไปรับแม่แต่ลูกไปไม่ได้ไหว เนื่องจากมันติดแน่นไปหมด ทั้งแขนขาและประตู” ลูกร้องตอบด้วยความทรมาน

ฝ่ายแม่ก็ร้องเรียกลูกอยู่อย่างนั้น จนปลวกสร้างรังขึ้นถมร่างตนเอง เกือบท่วมหัวแล้ว ลูกก็ยังไม่ออกมารับตนสักที

ด้วยความที่สงสารแม่เนื่องจากแม่ร้องเรียกมานานแล้ว นางจึงรวบรวมกำลังที่มีอยู่ดึงเชือกที่ผูกตัวไว้แล้วก็ผลักประตูออกเต็มแรง ประตูก็เปิดออก นางเห็นแต่จอมปลวกซึ่งอยู่ท่วมร่างแม่ของตน จึงวิ่งมาหวังจะฉุดแม่ไว้ แต่นางฉุดได้แค่เส้นผมแม่เท่านั้น นางจึงนำเส้นผมของแม่ไปลอยน้ำ

ครั้นต่อมาเส้นผมของแม่ได้กลายเป็นปลาตัวหนึ่ง นางกเดิบชลา รู้ว่าเป็นแม่ของตนเอง จึงนำอาหารไปให้แม่กินทุกวัน

“แม่จ๋าถูกเอาข้าวมาให้แม่จ๊ะ ออกมากินได้แล้ว” นางร้องเรียกทุกวัน ก่อนจากไปทุกครั้งนางได้สั่งกำชับแม่ว่าอย่าออกมาหากินแถวน้ำตื้นเพราะจะมีคนใจร้ายมาจับไปกิน แม่ก็รับทำตามที่ถูกสั่ง

ปลาซึ่งเป็นแม่ของนางกเคิบชลาโตวัน โตคืน เพราะนางเอาข้าวมาให้กินทุกวัน ๆ วันหนึ่งนางกเคิบโคงสังเกตเห็นว่า น้องตนเองไปทำอะไรที่สระน้ำทุกวัน จึงรู้ว่านางเลี้ยงปลาไว้นั่นเอง

นางกเคิบโคงจึงสังเกตวิธีการเรียกหาปลาของนางกเคิบชลาจนจำได้ทุกคำพูด และบอกสามีของนางให้ไปจับปลาмаกิน สามีได้ทำสุ่มเพื่อไปจับปลา โดยนำไม้ไผ่มาทำ แล้วนำสุ่มไปครอบปลา แต่ปลาก็แหวกและทำลายสุ่มซึ่งทำด้วยไม้ไผ่จนพัง

ต่อมาสามีของนางกเคิบ โคงได้ทำสุ่มปลาใหม่ ครั้งนี้ทำด้วยเหล็กที่แข็งแรง จึงทำให้จับปลามาได้ แล้วจึงเอามาแกงกินกันสองคู่เมีย

เมื่อถึงเวลาให้อาหารปลานางกเคิบชลา ก็ไปร้องเรียกแม่ให้ออกมากินอาหาร เรียกอย่างไรแม่ก็ไม่ออกมา จึงไปถามพี่สาว ฝ่ายพี่สาวก็ตอบว่าไม่เห็นอะไรทั้งนั้น นางคิดในใจว่าแม่ต้องมีอันตรายแน่ ๆ จึงเดินดูรอบ ๆ คราว ก็เหลือบไปเห็นเกล็ดปลาคืออยู่บนเขียง นางเห็นเกล็ดปลาก็รู้ว่า เป็นแม่ของตน จึงร้องให้เสียใจ ต่อจากนั้นจึงนำเกล็ดปลาไปฝังดินไว้

ต่อมาเกล็ดปลาที่นางกเคิบชลา นำไปฝัง กลายเป็นต้นมะเขือ นางดีใจเป็นอย่างยิ่ง ฝึารคน้ำพรวนดิน ดูแลเป็นอย่างดี จนต้นมะเขือออกดอกออกผลเต็มต้น

นางกเคิบโคงสืบรู้ว่าน้องสาวได้ปลูกต้นมะเขือ และบัดนี้ต้นมะเขือได้ออกผลเต็มต้น น่ากินมาก จึงแอบไปเก็บมะเขือมาจนหมดต้นแล้วถอนต้นมะเขือนั้นทิ้ง เมื่อนางกเคิบชลามารดน้ำและมาดูแลต้นมะเขือเช่นที่เคยทำ ก็ไม่เห็นต้นมะเขือนั้นอีกเลย จึงไปตามพี่สาว

“พี่จ๋า เห็นต้นมะเขือของน้องไหม”

“ข้าไม่รู้ไม่เห็น” พี่สาวตอบด้วยความ

รำคาญ

นางกเคิบคลาเสียดใจมากที่ไม่พบแม่ของตนเอง จึงเดินดูรอบ ๆ ครัวก็เลื้อยไปเห็นเม็คมะเขือติดอยู่กับเสา นางจึงเอามาเม็คมะเขือนั้นไปปลูกไว้ริมบ่อน้ำ เม็คมะเขือได้กลายเป็นต้นโพธิ์ นางจึงมาเล่นมานอนอยู่ใต้ต้นโพธิ์ทุกวัน

หลายปีต่อมานางกเคิบโคงได้ไปเป็นนาง

รับใช้ในวังของพระราชองค์หนึ่ง วันหนึ่งนางถูกใช้ให้มาหาบน้ำเพื่อไว้ใช้ในวัง นางกเคิบโคงก็ไปหาบน้ำตรงบ่อที่มีต้นโพธิ์อยู่ ซึ่งขณะนั้นนางกเคิบชลาอยู่บนต้นโพธิ์ นางกเคิบชลาเมื่อเห็นว่ามีคนมาหาบน้ำ นางก็อยู่บนต้นโพธิ์อย่างเงียบ ๆ คอยดูท่าทีของคนที่มาหาบน้ำ

นางกเคิบโคงก้มดักน้ำในบ่อเห็นเงาของนางกเคิบชลาอยู่ในบ่อน้ำ หน้าตาสวยงามมาก จึงนึกว่าเป็นหน้าของตนเอง นึกชมตนเองอยู่ในใจ และก็ปรารภว่า “เรามีหน้าตาสวยงามอย่างนี้ ทำไมเป็นแค่นางรับใช้ ทำไมไม่เป็นมเหสีของพระราช” นางกเคิบโคงจึงนำครุที่หาบน้ำมาทาบติดจนแหลกไม่เป็นรูปทรง แล้วเดินทางกลับไปในวังเพื่อบอกพระราชว่าหวังจะเปลี่ยนฐานะของตนเองใหม่ เมื่อไปถึงในวังจึงได้บอกพระราชว่าครุที่ใช้หาบน้ำนั้นถูกช่างเหยียบทำลายจนเห็นเป็นเช่นนี้ พระราชไม่ได้คิดอะไร สั่งให้นางกำนัลหาครุอันใหม่ให้นางกเคิบโคง คราวนี้เป็นครุพลาสติก

นางกเคิบโคงจึงต้องไปหาบน้ำอีก และได้เห็นเงาอีกตามเคย จึงบ่นพึมพำอย่างเดิม แล้วนางก็นำครุที่ได้มาทาบติดอีก แต่คราวนี้ทำอย่างไรครุก็ไม่พังเหมือนเช่นเคย ฝ่ายนางกเคิบชลาซึ่งอยู่บนต้นโพธิ์เห็นการกระทำของนางกเคิบโคงก็หัวเราะชอบใจ

นางกเคิบโคงได้ยินเสียงหัวเราะจึงเงยหน้าขึ้นไปดู เห็นหญิงสาวหัวเราะอยู่บนต้นโพธิ์ จึงรู้ว่าเงาที่เธอเห็นในบ่อน้ำไม่ใช่เงาของตน ต่อจากนั้นจึงเอาครุที่นำมา ดักน้ำเข้าไปที่วัง เมื่อเข้า

ไปถึงวังก็ได้บอกพระราชว่าเห็นหญิงสาวนางหนึ่งสวยงามมาก พระราชาอยากเห็นว่าผู้หญิงที่นางกเคิบโคงบอกว่าสวยงามนั้นเป็นความจริงหรือไม่ จึงบอกให้นางกเคิบโคงพาตนไปรับนางมาในวัง

นางกเคิบโคงได้พาพระราชไปยังบ่อน้ำที่มีต้นโพธิ์ เมื่อไปถึงบ่อน้ำ พระราชาได้เห็นหน้านางกเคิบชลาทีนี้ก็หลงรักนางทันที จึงเอ่ยปากชวนนางไปอยู่ที่วังเพื่อเป็นมเหสี นางกเคิบคลาเองก็รู้สึกรักพระราชพระองค์นั้นเช่นกัน แต่ด้วยที่นางเป็นหญิงครั้งจะตอบตกลงไปโดยง่ายก็ไม่งามนัก

“ถ้าท่านสามารถพาแม่ของเราซึ่งเป็นต้นโพธิ์ไปได้ เราจะไปด้วย” นางกเคิบชลาต่อรอง

พระราชจึงให้ทหารมาขุดรากต้นโพธิ์เพื่อย้ายต้นโพธิ์ไปในวัง แต่ก็ไม่สามารถทำได้ พระราชาได้ขอร้อง

นางกเคิบชลาด้วยความจริงใจ อ้อนวอนให้นางพาแม่ซึ่งเป็นต้นโพธิ์ไปให้ได้ ด้วยความรักที่นางมีต่อพระราช นางกเคิบชลาจึงยินยอมไปและได้พาแม่ของนางไปด้วย โดยนางเพียงแค่นั่งก้อยก็ยกกิ่งโพธิ์ ต้นโพธิ์ก็ถูกขุดย้ายไปในวังได้โดยง่าย

เมื่อพระราชรับนางกเคิบชลาเข้าไปในวัง ก็ได้จัดพิธีอภิเษกสมรสกับนาง แล้วสั่งให้ทหารปลูกต้นโพธิ์ไว้ใกล้ๆ กับห้องนอนของนางกเคิบชลา

เวลาผ่านไปหลายปี อยู่มาวันหนึ่งนางกเคิบโคงซึ่งมีลูกแล้ว ๓ คน ได้พาลูก ๆ ของตนเองไปเล่นใต้ต้นโพธิ์

“โอ๊ย ต้นโพธิ์มาอยู่ตรงนี้ช่างเกะกะ รกหูรกตาจริง ๆ” นางกเคิบโคงบ่น

ทันใดนั้น ก็มีกิ่งก้านใบไม้ของต้นโพธิ์หล่นใส่หัวนางและลูก ๆ ทำให้นางและลูกได้รับบาดเจ็บตาม ๆ กัน บ้างก็หัวโน บ้างก็แขนขาถลอก นางจึงพาลูกวิ่งหนีออกไป

ฝ่ายนางกเคิบชลาคิดถึงแม่ต้นโพธิ์ จึงพาลูกของตนเองมาเล่นใต้ต้นโพธิ์ ด้วยความรักที่นางมีต่อแม่ไม้เชื่อมคลาย พลันต้นโพธิ์ก็โบกกิ่งก้าน ใบไม้ให้ลมพัดอ่อน ๆ เย็นสบายแก่ผู้มาเยือน และเศษใบไม้ที่ตกลงสู่พื้นกลายเป็นเงินทองเต็มไปหมด

นางกเคิบชลาและลูกจึงเก็บเงินทองเหล่านั้น ไปในวัง กลายเป็นผู้มีทรัพย์สมบัติมากมาย และอาศัยอยู่ในวังกับพระราชารองคั้นอย่างมีความสุขพร้อมกับต้นโพธิ์คู่บารมีตลอดมา

คำอธิบายศัพท์ท้องถิ่น

ภาษาเขมรถิ่นไทย

กเคิบโคง (กะ-เคิบ-โคง)

กเคิบชลา (กะ-เคิบ-ชะ-ลา)

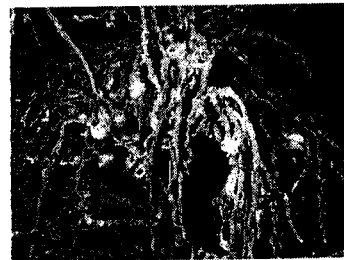
คำแปลหรือความหมายในภาษาไทย

ลูกมะพร้าวอ่อน คือผลของมะพร้าวที่เป็นผลเล็ก ๆ ยังโตไม่เต็มที่ (ในที่นี้หมายถึงช็อคคน)

ลูกหมากอ่อน คือผลของหมากที่เป็นผลเล็ก ๆ ยังโตไม่เต็มที่ (ในที่นี้หมายถึงช็อคคน)

ภาพลูกมะพร้าวอ่อน

ภาพลูกหมากอ่อน

กิจกรรม

ตอนที่ ๑ กิจกรรมตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

๑. นิทานเรื่องนี้มีเนื้อหาคล้ายกับนิทานไทยเรื่องใด
๒. นางกเคิบ โคงและนางกเคิบชลา มีนิสัยอย่างไรและนักเรียนจะเลือกปฏิบัติตนตามตัวละครใด จงอธิบายพร้อมให้เหตุผล
๓. ใครน่าจะเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้นางกเคิบชลาได้เป็นมเหสีของพระราชา
๔. พฤติกรรมของตัวละครใดที่แสดงออกถึงความกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ จงอธิบายให้เหตุผล
๕. นิทานเรื่องนี้สอนกฎแห่งกรรมอย่างไรบ้าง จงอธิบาย

ตอนที่ ๒ กิจกรรมเสนอแนะ

๑. ฝึกพูดเล่าเรื่อง โดยให้นักเรียนหานิทานที่มีเรื่องราวคล้าย ๆ กับนิทานเรื่องนี้แล้วนำมาเล่าหน้าชั้นเรียน
๒. ให้นักเรียนจัดทำโครงงานสืบค้นคำศัพท์ต่าง ๆ ที่เป็นภาษาถิ่น พร้อมคำแปล เพื่อนุรักษ์ภาษาถิ่นไว้ไม่ให้สูญหาย
๓. เขียนแผนภาพแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง

เรื่อง ปัวะแก๊งก๊อง

เล่าเรื่องโดย นางทองสุข ลำควนหอม
ภาพวาดโดยบรรณิตรี บัวกิ่ง

มีครอบครัวอาศัยอยู่ในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีสมาชิกครอบครัวสามคน คือ พ่อ แม่ และ ลูกสาว (พ่อชื่อโตไม่ทราบแต่แม่ชื่อ รี และลูกสาวชื่อ เอ็ด) วันหนึ่งผู้เป็นพ่อจะต้องนำสินค้าไปขายยังต่างเมือง ซึ่งต้องใช้เวลา ประมาณ ๔-๕ เดือน จึงจะกลับมา ในเวลานี้ภรรยาและลูกจะต้องอยู่บ้านตามลำพัง

วันหนึ่ง แม่ได้พาลูกสาวไปขุดหน่อไม้ในป่า เพื่อนำมาเป็นอาหารเย็น ในขณะที่กำลังขุดหน่อไม้อยู่นั้น ก็ปรากฏว่าเสียมที่ใช้ในการขุดได้ติดอยู่กับกอไผ่ ดึงอย่างไรก็ไม่หลุดสักที ผู้เป็นแม่จึงอธิษฐานและพูดว่า

“ใครที่ช่วยเอาเสียมนี้ออกมาได้ ถ้าผู้ชายจะให้เป็นสามี ถ้าสตรีจะรับเป็นเพื่อนเกลอ”

ในขณะที่นางพูดนั้น บังเอิญงูแก๊งก๊อง ซึ่งอาศัยอยู่ใกล้จอมปลวกได้ยินเข้าจึงเลื้อยออกมา แล้วพูดว่า

“เจ้าพูดจริงหรือไม่” งูถามเพื่อความแน่ใจ

“ข้าพูดจริง” นางยืนยัน

เมื่อได้ยินคำกล่าวของนาง งูแก๊งก๊องจึงเลื้อยเข้าไปในกอไผ่ เอาตัวงูเสียมจนเสียมหลุดออกมาได้ นางและลูกจึงได้เดินทางกลับบ้านไป ก่อนไปนางบอกกับงูแก๊งก๊องว่าเดี๋ยวจะให้ลูกมาตามไปบ้านในทุก ๆ เย็น

กลับถึงบ้านนางรีจึงทำตามสัญญาที่พูดไว้ เมื่อนางหุงข้าวเย็นเสร็จก็ให้ลูกไปตาม
งูเก็งก้องมา ฝ่ายลูกสาวแม้ว่าจะกลัวงู แต่ก็ต้องจำใจไปตามมาให้แม่

“งูเก็งก้อง แม่รีให้มาเรียก”

ลูกสาวเรียกงูเก็งก้อง

“เอ็ด ๆ เอ๊ย ฉันไม่ไปหรอก

ถ้าพ่อเข้าเห็น พ่อเจ้าจะฆ่าฉัน”

งูเก็งก้องร้องตอบ

“พ่อฉันไม่อยู่หรอก ไปค้าขาย

ห้าเดือน ถึงจะส่งจดหมายมาครั้งหนึ่ง”

ลูกสาวตอบ

งูเก็งก้องจึงเลื้อยออกมา และ

ไปอยู่กินกับนางรี ฝ่ายลูกสาวกลัว

เป็นอย่างมาก ไม่กล้ามากินข้าวกับแม่

ได้แต่หลบอยู่ในเล้าไก่ คอยเก็บเศษ

อาหารที่หล่นลงใต้ถุนบ้านกินทุกวัน

จนร่างกายซูบผอมลงทุกที ๆ

ครบกำหนดห้าเดือน พ่อก็กลับมาจากค้าขาย เห็นลูกสาวตนซูบผอมผิคล้ำจึงสอบถาม
ลูกสาว ฝ่ายลูกสาวก็ตอบตามความเป็นจริง ว่าแม่มีสามีใหม่เป็นงู ทุก ๆ เย็นจะให้ตนไปเรียกงูมา
นอนที่บ้าน ตนกลัวงูมากจึงหลบอยู่แต่ในเล้าไก่และคอยเก็บเศษอาหารกิน

เมื่อพ่อได้ฟังความจริงจากลูกจึงคิดที่กำจัดงูเก็งก้อง วันหนึ่งภรรยาได้ออกจากบ้านนำ
ที่ทอผ้าที่ขี้มชาวบ้านไปส่งคืน พ่อจึงวางแผนโดยให้ลูกไปเรียกงูเก็งก้อง ลูกสาวก็ไปเรียกตามที่
เคยทำเช่นเคย เมื่องูโผล่ออกมา พ่อก็ใช้มีดฟันงูจนตาย ต่อจากนั้นก็นำงูมาแกงกิน ฝ่ายภรรยา
กลับมาถึงบ้านตอนเย็นนางรู้สึกหิวจึงเข้าครัวเพื่อหาอาหารกิน ได้เห็นแกงที่สามีทำไว้ ทำทาง
น่าจะอร่อยมาก นางจึงตักกินอย่างเอร็ดอร่อย โดยไม่รู้ว่ากำลังกินเนื้องูเก็งก้อง

ขณะที่นางกินอย่างเอร็ดอร่อย กาดัวหนึ่งร้องขึ้นฟังคล้ายคำพูดว่า “อะไรเอ่ยนั่งอยู่บนชื้อ เอร็ดอร่อย แซงปเคี้ยฮิ” นางก็สงสัยคำสุดท้าย เลยลองพวนคำดูกลายเป็น ซิปเคี้ยเอง แปลว่า กินสามีตัวเอง” นางงยมองไปบนชื้อบ้านก็เห็นหนังงูแขวนไว้ จึงรู้ว่าตนเองได้กินงูแก๊งก้องไปแล้ว แต่ก็ไม่ได้ต่อว่าสามีที่เป็นคนฆ่าแต่อย่างใด

อยู่มาวันหนึ่ง สามีของนางชวนนางไปหาหน่อไม้ โดยสั่งให้ภรรยาหาหน่อไม้ยู่ค้ำล่าง ตัวเองขึ้นไปตัดลำไผ่ด้านบน โดยตัดให้มีปลายแหลมแล้วก็ปล่อยทิ้งลงค้ำล่างหวังจะฆ่าภรรยาของตนเอง

“เฮ้! พี่ ทำไมไม่ตัดต้นไผ่ลงมาโดยไม่ดูฉันบ้างเลย จะฆ่ากันหรืออย่างไร” นางรีต้อว่าสามี

“ใครจะฆ่าภรรยาได้ลงคอ เชนี่พูดอะไร ไม่รู้เรื่องเลย” สามีตอบ

“ไหนนอนหงายลงบนพื้นดินซิ” สามีสั่งให้ภรรยาอนหงาย ทันใดนั้นสามีก็ตัดต้นไผ่แล้วปล่อยให้ต้นลงมาถูกท้องนาง ซึ่งตั้งครกอ่อน ๆ กับงูแก๊งก้อง ท้องของนางรีจึงแตก ทำให้นางตาย ลูกงูหลายตัวที่อยู่ในท้องของก็ผุดออกมาขี้วี่เยี้ย เลื้อยอยู่ตามพื้นดินเต็มไปหมด สามีเห็นคังนั้นจึงรีบลงจากต้นไผ่พยายามฆ่างูให้ตายทุกตัว แต่มีตัวหนึ่งที่หนีรอดมาได้ และงูตัวนี้เองที่กลายเป็นงูในปัจจุบัน

คำอธิบายศัพท์ท้องถิ่น

ภาษาเขมรถิ่นไทย	คำแปลหรือความหมายในภาษาไทย
ชื้อ	กิน
ปเคี้ย (ปะ-เคี้ย)	สามี
แอง	ตนเอง, ตัวเอง
ปัวะ	งู
แก๊งก้อง (แก๊ง-ก้อง)	ชื่อชนิดหนึ่งมีในตำนานเขมรกล่าวไว้ว่าเป็นเผ่าพันธุ์ของงูทุกชนิด (สมเด็จพระพนาน 1989 : 48)

กิจกรรม

ตอนที่ ๑ กิจกรรมตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

๑. การที่สามีของนางรีออกไปทำงาน ค่าขาย ตามหมู่บ้านแสดงวิถีชีวิตอย่างไรของคนสมัยก่อน
๒. ถ้านักเรียนเป็นแม่ในเรื่อง นักเรียนจะมีวิธีนำเสียมที่ติดอยู่ในกอไผ่ออกมาได้อย่างไร จงอธิบาย
๓. การที่ลูกไปตามงูเงี้ยวมาให้แม่ นักเรียนคิดว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้องหรือไม่เพราะเหตุใด
๔. การที่สามีฆ่าภรรยาตายเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด
๕. ฝึกจินตนาการ โดยให้นักเรียนแต่งเรื่องราวต่จากตอนจบของเรื่อง มีความยาวอย่างน้อย ๑ หน้ากระดาษ

ตอนที่ ๒ กิจกรรมเสนอแนะ

๑. สืบค้นนิทานที่นักเรียนสนใจ แล้วนำมาพูดเล่าเรื่องหน้าห้องเรียน
๒. รวบรวมสำนวนภาษาถิ่นในท้องถิ่นของนักเรียน โดยการสัมภาษณ์ แล้วนำมาจัดแสดงในรูปแบบของโครงการ
๓. ฝึกการผันวรรณยุกต์โดยสำรวจหาคำที่มีเสียงวรรณยุกต์ต่าง ๆ ให้ครบทั้ง ๕ เสียง แล้วนำมาจัดให้เป็นหมวดหมู่ อย่างน้อยเสียงละ ๕ คำ

เรื่อง จกแก คเมา

เล่าเรื่องโดย นางเว็ด ปัดภัย
ภาพวาดโดยนุรฉัตร บัวกิ่ง

นานมาแล้วมีหมาดำตัวหนึ่งออกลูกเป็นคน โดยเป็นลูกสาวทั้งสองคน ด้วยความรักลูก ไม่อยากให้ใครรังแกลูก จึงพาลูกไปหลบอยู่ในโพรงไม้ในป่า ส่วนตนเองก็ออกมาหาอาหารไปให้ลูกกิน บางครั้งก็ขโมยเสื้อผ้าของชาวบ้านที่ตากไว้ไปให้ลูกใส่

เวลาผ่านไปหลายปีลูกของหมาดำทั้งสองคนเติบโตเป็นสาวแกร่ง มีรูปร่างหน้าตาสวยด้วยกันทั้งคู่ หมาดำเห็นว่าลูกสาวโตพอที่จะช่วยเหลือตัวเองได้แล้ว จึงพาลูกสาวทั้งคู่ออกหาอาหารตามหมู่บ้านต่าง ๆ บางครั้งก็ปล่อยให้ลูกสาวทั้งสองออกมาเล่นที่หมู่บ้านตามลำพัง

วันหนึ่งในขณะที่ลูกสาวทั้งสองคนได้เข้าไปที่หมู่บ้าน ก็ได้พบหนุ่มสองคน คนแรกเป็นคนหน้าตาดีและเป็นลูกเศรษฐี หลงรักนางผู้เป็นที่ ส่วนหนุ่มอีกคนหนึ่งหลงรักนางผู้เป็นน้อง แต่หนุ่มที่หลงรักนางผู้เป็นน้องไม่ได้เป็นเศรษฐี

ต่อมาไม่นานนักนางทั้งสองคนได้แต่งงานกับชายที่หลงรักตนเอง และต่างก็แยกครอบครัวไป แม่หมาได้รู้ว่าลูกสาวของตนเองแต่งงานมีเหย้ามีเรือนกันหมดทั้งคู่ จึงคิดที่จะไปฟังพาลูกสาวบ้าง เพราะตอนนี้ตนเองก็แก่มากรู้แล้วว่าน่าจะมีลูกสาวมาคอยดูแลตนเอง

หมาคำจึงไปหาลูกสาว คนโตก่อน เมื่อไปถึงหน้าบ้านลูกสาวคนโต แม่หมาก็เห่าเป็น
ทำนองเรียกลูกสาวให้ออกมาหา แต่ลูกสาวก็ไม่ออกมา

“หมาที่ไหนมาเห่าอยู่หน้าบ้าน” สามีของนางถาม

“หมาที่ไหนไม่เห็นรู้จักเลย ไล้มันไปเลยพี่” นางบอกสามีและสามีก็เอาไม้ไล่ตีแม่หมา
จนได้รับบาดเจ็บ

แม่หมาชมซานเดินทางไปหาลูกสาว
คนเล็ก ทันทีที่ลูกสาวเห็นแม่หมาก็วิ่งมาต้อนรับ
อย่างดี และบอกสามีว่านี่แหละเป็นแม่ของตนเอง
แล้วทำแผลให้พร้อมทั้งดูแลเป็นอย่างดีเรื่อยมา

อยู่มาวันหนึ่ง แม่หมาตายเพราะความ
แก่ชรา ลูกสาวคนเล็กจึงนำแม่ไปเผาและเก็บ
กระดูกแม่หมามาบูชากราบไว้ทุกวัน ต่อมา
กระดูกกลายเป็นเพชรนิลจินดา เต็มไปหมดทำให้
นางมีฐานะที่ร่ำรวยขึ้น

ฝ่ายลูกสาวคนโตนับวันมีแต่จะจนลงทุก
วัน ๆ วันหนึ่งสืบทราบว่าน้องสาวของตนนั้นร่ำรวยขึ้นทุกวัน จึงไปถามน้องสาวว่าทำอะไร
ได้ร่ำรวย น้องสาวก็เล่าตามความเป็นจริง นางจึงขอรหัสกระดูกของแม่หมาไปบูชาที่บ้านบ้าง เมื่อลูก
สาวคนโตนำกระดูกแม่หมาไป ก็กราบไหว้ตามที่น้องบอก ในใจนึกอยากได้ทอง ได้ทรัพย์
สมบัติอย่างน้อยบ้าง จึงเปิดดูกระดูก แต่แทนที่จะเห็นทรัพย์สมบัติที่มีค่ากลับมีหนอนอยู่เต็มห่อ
กระดูก นางโยนกระดูกนั้นทิ้งไป ในขณะที่พี่สาวมีแต่ยากจนลง ฝ่ายน้องสาวก็มีแต่ร่ำรวยขึ้นทุก
วัน ๆ และมีชีวิตอยู่อย่างมีความสุขเรื่อยมา

คำอธิบายศัพท์ท้องถิ่น

ภาษาเขมรถิ่นไทย

จแก (จะ-แก)

คเมา (คะ-เมา)

คำแปลหรือความหมายในภาษาไทย

สุนัข

คำ

กิจกรรม

ตอนที่ ๑ กิจกรรมตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

๑. การกระทำของลูกสาวทั้งสองคนสอนให้เห็นคุณธรรมอะไรบ้าง จงอธิบาย
๒. พฤติกรรมของลูกสาวทั้งสองคนที่มีต่อแม่หมาส่งผลให้ทั้งสองคนได้รับผลจากการกระทำแตกต่างกันอย่างไร จงแสดงความคิดเห็น
๓. ในสภาพปัจจุบันนักเรียนคิดว่ามีคนที่มีความประพฤติเหมือนลูกสาวทั้งสองคนของหมาคำอยู่ในสังคมหรือไม่ และมีผลเสียอย่างไรต่อสังคม จงอธิบายพร้อมยกตัวอย่าง
๔. พฤติกรรมใดของผู้เป็นน้องสาวที่แสดงความกตัญญูทวดต่อแม่หมา จงยกตัวอย่าง
๕. ให้นักเรียนบอกวิธีปฏิบัติตนที่ดีต่อผู้มีพระคุณอย่างน้อย ๕ ข้อ

ตอนที่ ๒ กิจกรรมเสนอแนะ

๑. เขียนเรียงความเกี่ยวกับพระคุณของพ่อแม่ โดยตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม
๒. วาดภาพสัตว์เลี้ยงที่ประทับใจพร้อมบรรยายเหตุการณ์ที่ประทับใจนั้น ๆ

เรื่อง กำเนิด เนียะ บ็อน

เล่าเรื่องโดย นางเว็ด ปัดภัย

ภาพวาดโดยบรรณัตร บั้วกิ่ง

ณ ป่าช้าแห่งหนึ่ง มีการเผาศพหญิงสาวนางหนึ่งซึ่งเป็นศพตายทั้งกลม ในขณะที่เผาศพนั้น ท้องนางได้แตก และมีสิ่งมีชีวิตกระเด็นลอยไปตกอยู่ที่ใต้ถุนวัด สิ่งที่ลอยไปก็เติบโตเป็นเด็กผู้ชาย แต่มีร่างกายที่ไม่สมบูรณ์ มือเท้าเป็นง่อย ปากเบี้ยว หน้าตาน่าเกลียด โตเติบโตอยู่ในวัดอย่างอด ๆ อยาก ๆ อาศัยขอกินและเก็บเศษอาหารที่พระเณรทำตมาใต้ถุนศาลาวัด

วันหนึ่งในขณะที่หลวงตาได้ฉันทเพลอยู่นั้นก็มีไก่โต้งตัวหนึ่งขึ้นตอนกลางวัน และร้องว่า “เออ อี เอ็ก เออ ใครกินหัวฉันคนนั้นจะเป็นผู้มีบุญ” หลวงตาได้ยินเข้าพอดี จึงให้เด็กวัดไปจับไก่ตัวนั้นมาแกงแล้วเอามาให้ตนกิน ในขณะที่กำลังจะตักหัวไก่มากิน เพื่อจะได้ให้ตัวเองเป็นคนมีบุญตามที่ไก่บอก พลันทำหัวไก่ตกลงใต้ถุนศาลาวัด ฝ่ายเด็กง่อยก็ได้เก็บหัวไก่กินเช่นที่เคยเก็บอาหารอื่น ๆ กินอยู่ทุกวัน

ในขณะที่เดียวกัน ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านแห่งนี้ก็สืบทราบมาจากไหนไม่รู้ว่า วันนี้จะมีผู้มีบุญมาปรากฏตัว ต่างก็ตื่นเต้นที่จะได้เห็นผู้มีบุญมาเกิด จึงพากันไปรอรับผู้มีบุญที่ชายป่าบ้างก็เดินไป บ้างก็ขับเกวียนไป

ฝ่ายนายง่อยคนนี้ได้ยินชาวบ้านพูดก็อยากเห็นคนมีบุญเหมือนชาวบ้าน จึงออกมาจากใต้ถุนศาลาวัด แล้วก็ขอชาวบ้านไปด้วย ชาวบ้านก็รังเกียจ ไม่ให้ไปด้วย มีหน้าจ้ำบางคนยังผลักใส่ ไล่ตืบบอกมาอีกต่างหาก บ้างก็คำด้วยถ้อยคำหยาบคาย ทำให้นายง่อยไม่ได้ไปรรับผู้มีบุญเหมือนอย่างชาวบ้านเพราะไม่มีใครอยากให้ไป จึงได้แต่ยืนมองคนอื่น ๆ อย่างสิ้นหวัง

กล่าวถึงเทวดาผู้อยู่บนสวรรค์ ได้ทราบว่ามีผู้ที่มีบุญมาเกิดที่โลกมนุษย์ เพราะว่า ได้กินหัวไก่ เทวดารู้ว่าใครเป็นผู้มีบุญ จึงลงมาที่นายง่อย เขามือลูบแขนลูบขานายง่อย ทำให้แขนขานายง่อยกลับเป็นแขนขาที่ปกติเหมือนชาวบ้าน แล้วก็บันดาลให้นายง่อยสวมใส่เสื้อผ้าที่คิเหมาะสมกับฐานะผู้มีบุญ เมื่อได้สวมใส่เสื้อผ้า ราศีแห่งผู้มีบุญก็จับต้องร่างกายนายง่อย ทำให้นายง่อยดูสง่างาม ต่อจากนั้นเทวดาก็เนรมิตให้มีราชมารอรับนายง่อยเพื่อแห่ไปยังสถานที่ที่ชาวบ้านรอรับ นายง่อยขึ้นไปบนราชรถ รถม้าก็เคลื่อนตัวไปตามทาง ผ่านหมู่บ้านและมาถึงตรงที่ชาวบ้านรอรับ

ชาวบ้านคนหนึ่งเมื่อเห็นผู้มีบุญมา ก็เอามือชี้ “โอ้! นั่นไงผู้มีบุญมาแล้ว” ทันใดนั้น มือของชาวบ้านคนนั้นก็แข็งทื่อและชี้ไปข้างหน้าอยู่อย่างนั้น

ชาวบ้านอีกคนเห็นผู้มีบุญมีหน้าตาเหมือนเคยรู้จักมาก่อน นึกอย่างไรก็นึกไม่ออก ปากก็ร้องอุทาน “ โอ้โฮ! ทำไมหน้าตาเหมือนเคยรู้จัก” ทันใดนั้น ชาวบ้านคนนี้ก็แข็งทื่อ ปากก็อ้าคาที่เบิกโพลงอยู่อย่างนั้น

แล้วเทวดาก็พาผู้มีบุญไปจากกลุ่มชาวบ้าน แล้วเนรมิตเมืองให้ชายผู้มีบุญได้อยู่ และครองเมืองอย่างมีความสุขตลอดมา

คำอธิบายศัพท์ท้องถิ่น

ภาษาเขมรถิ่นไทย	คำแปลหรือความหมายในภาษาไทย
กำเนิด (กำ-เหนิด)	เกิด
เน็ยะ (เน็ยะ)	คน
บ็อน (บ็อน)	บุญ

กิจกรรม

ตอนที่ ๑ กิจกรรมตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

๑. หลังจากนายง่อยเกิดเขามีชีวิตความเป็นอยู่อย่างไร
๒. ลักษณะนิสัยของนายง่อยข้อใดที่นักเรียนสามารถนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันได้ จงยกตัวอย่างพร้อมอธิบาย
๓. ลักษณะการกระทำของชาวบ้านที่มีต่อนายง่อย สอดคล้องหรือตรงกับชีวิตจริงของคนในปัจจุบันบ้างหรือไม่ อย่างไร จงอธิบายแสดงความคิดเห็น
๔. นิทานเรื่องนี้แฝงข้อคิดใดให้กับผู้อ่านบ้าง จงแสดงความคิดเห็น
๕. ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องบาปบุญคุณโทษและการทำความดี

ตอนที่ ๒ กิจกรรมเสนอแนะ

๑. ฝึกพูดแสดงความคิดเห็น ในเรื่อง “การมีน้ำใจต่อคนพิการ” หรืออาจจะตั้งหัวข้ออื่น ๆ ตามความเหมาะสม
๒. ฝึกการใช้พจนานุกรม โดยค้นหาความหมายของคำศัพท์ในเรื่อง เช่น เนรมิต ราชรถ โพลง บันดาล ราศี หรือคำศัพท์อื่นตามความเหมาะสม
๓. ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาแล้วนำมาจัดป้ายนิเทศ
๔. ฝึกเขียนตามจินตนาการในประเด็นต่อไปนี้
 - ๔.๑ หลังจากทีนายง่อยได้เป็นพระราชา เหตุการณ์ต่อไปจะเป็นเช่นไร
 - ๔.๒ หากนายง่อยไม่ได้กินหัวไก่เทวดา เหตุการณ์ต่อไปจะเป็นเช่นไร

เรื่อง เจ้า กษัตริย์

เล่าเรื่องโดย นางสมพร ทองภา
ภาพวาดโดยบรรณิธร บัวกิ่ง

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีเด็กชายกำพร้าซึ่งมีฐานะยากจนมาก อาศัยอยู่ในหมู่บ้านแห่งนี้ ทำงานหาเลี้ยงชีพ โดยล้าง อาศัยการยิงนก ตกปลา เพื่อได้กินประทังชีวิตไปวัน ๆ

วันหนึ่งออกเดินป่าเพื่อหาขิงสัตว์ และเก็บผลไม้ไว้กินมือเย็น เดินไปเรื่อย ๆ จนถึงกลางป่าใหญ่ ก็ได้พบกระท่อมหลังหนึ่ง ซึ่งมีตาข่ายอาศัยอยู่เพียงสองคน ตากับยายกำลังขุดป่าถางหญ้าเพื่อดูแลไร่ของตนเอง ในขณะที่ตาข่ายกำลังทำงานต่าง ๆ นั้น ก็เหลือบไปเห็นเด็กชายซึ่งเดินมาใกล้ ๆ กับตาข่าย ด้วยความที่ไม่เคยเห็นเด็กผู้ชายเดินมาแถวนี้ ยายจึงถามว่า

“เจ้าหลานชายจะไปไหนกัน
ทำไมเดินมาคนเดียว แล้วพ่อแม่ของ
หลานไปไหนหละ”

“ผมมาคนเดียวครับ ผมไม่มีพ่อ
ไม่มีแม่หรือกรับยาย พ่อแม่ตายไป
ตั้งแต่ผมยังเล็ก” เด็กชายตอบ

“แล้วหลานชายจะไปไหนหละ”
ยายถามต่อ

“ผมก็ไม่รู้จะไปไหนเหมือนกัน
แหละยาย ไม่รู้จะไปข้างหน้าต่อหรือจะ
วกกลับด้านหลังดีหรือ” หลานชายตอบ
ด้วยท่าทางเศร้าสลดในชะตาชีวิต

ฝ่ายยายกับตาดูด้วยมีจิตเมตตา คิดสงสารเด็กน้อยผู้นี้และด้วยที่ตนเองไม่มีลูกหลาน จึงปรึกษากันว่าจะรับเด็กชายคนนี้อยู่ด้วย โดยจะเลี้ยงไว้ให้เป็นหลานชายตนเอง เมื่อตกลงกันได้แล้วจึงรับเด็กชายไว้ และพาหลานชายทำไร่ทำนา ทำมาหากินไปวัน ๆ ตามประสาคนยากไร้

ในเช้าวันหนึ่งตากับยายต้องไปตักน้ำจากบ่อมาไว้ดื่ม ซึ่งบ่อน้ำก็อยู่ไกลมาก ตากับยาย จึงส่งหลานชายไว้ว่า

“หลานเอ๊ย วันนี้หลานเฝ้าบ้านนะ ตากับยายจะไปตักน้ำมาไว้ดื่ม และไปหาอาหารมาไว้ให้เจ้ากินด้วย” ยายบอกหลาน

เมื่อตากับยายได้บอกให้หลานเฝ้าบ้านเรียบร้อยแล้ว จึงรีบออกเดินทาง เพราะระยะทางไกลพอสมควร

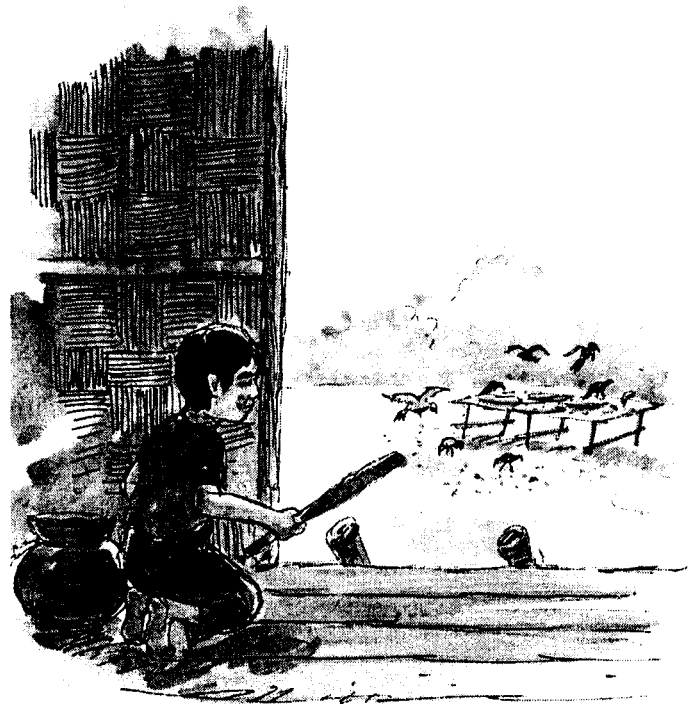
ฝ่ายหลานซึ่งอยู่เฝ้าบ้าน ก็ปิดกวาดเช็ดถูบ้าน และคอยไล่นกไล่กาที่มากินข้าวเปลือกของตาชายที่ตากไว้ ขณะนั้นเองก็มีนางไม้มาปรากฏตัวให้เด็กชายเห็นในสภาพที่สวยงามมากด้วยความที่ตนเองคิดถึงแม่ จึงวิ่งเข้าไปกอดนางไม้ แต่นางไม้ก็กลายเป็นลมและหายไปทันที

เด็กชายเสียใจ และบ่นพึมพำ ว่าตากับยายก็ไม่อยู่บ้าน ตอนนี้ตนเองก็หิว ข้าวเปลือกก็มี

นกกับกามากินเกือบหมดแล้ว ทำอย่างไรจะได้กิน เสื้อผ้าก็ไม่ มีใส่ที่มียี่งวด ๆ พ่อแม่ก็ไม่รู้ไปไหน ถูกฆ่าตายหรืออย่างไร ตนเองก็กลายเป็นคนเร่รอน จนได้มาพบตากับยาย จึงได้อยู่กับตาชาย เมื่อนึกถึงสภาพตนเองแล้วก็สลัดใจ สงสารและเวทนาในชีวิตของตนเอง ก็เลยร้องให้สะอึกสะอื้นออกมา

กล่าวถึงตากับยาย ออกไปหาน้ำและอาหารนานแล้วแต่ยังไม่ได้กลับสักที ก็เดิน

ไปเรื่อย ๆ จนไปถึงคลองแห่งหนึ่งซึ่งน้ำแห้งขอดแล้ว แต่ตากับยายสังเกตเห็นบ่อน้ำข้าง ๆ คลองก็ดีใจ จึงไปตักน้ำที่บ่อน้ำนั้นเพื่อเอาไปให้หลานดื่ม ทันใดนั้นก็เหลือบไปเห็นจระเข้ตัวหนึ่งอยู่ในโคลนใกล้ ๆ บ่อน้ำ

“โธ้ย ช่วยข้าด้วย ช่วยข้าด้วย ข้าจะตายแล้ว ข้าไม่รอดแล้ว โคลนมันทับข้ามันดูคตัวข้าไว้” จระเข้ร้องให้ตากับยายช่วย ตากับยายได้ฟังจระเข้พูดก็นึกสงสารยิ่งนัก

“ถ้าเช่นนั้นเจ้ารออยู่ที่ไหนละ เดี่ยวข้าจะไปตามหลานชายมาช่วย” ตาพูดบอกจระเข้ หลังจากนั้นตากับยายก็ตักน้ำจากบ่อ และรีบเดินทางไปหาหลานชาย เมื่อไปถึงกระท่อมก็เห็นหลานชายร้องอยู่หน้าบ้าน ตากับยายเห็นก็ตกใจ รีบเข้าไปปลอบ

“หลานเป็นอะไร ทำไมจึงมานั่งร้องไห้อยู่ตรงนี้” ยายถาม

“หลานเห็นนางไม้ปรากฏตัว แต่พอหลานเข้าไปกอด นางไม้ก็หายวับไปกับตา ไม่รู้หายไปทางไหน ไม่รู้พรุ่งนี้จะปรากฏตัวให้เห็นอีกหรือเปล่า” หลานตอบ

“ไม่ต้องรอนางมงนางไม้อะไรหรอกนะ ตอนนี้มีมากินน้ำก่อน มีแรงแล้วจะได้ไปช่วยกันขนของใหญ่กัน มันอยู่ใต้โคลน” ยายปลอบและยื่นน้ำให้หลานชาย

เมื่อหลานชายกินน้ำเรียบร้อยแล้ว ตากับยายจึงรีบพาหลานชายไปช่วยจระเข้ซึ่งติดอยู่ใต้โคลน เมื่อไปถึงคลองก็เห็นจระเข้ตัวนั้นนอนหมดแรง หายใจหอบด้วยความเหนื่อย ทั้งสามคนจึงรีบให้ความช่วยเหลือ โดยตาเอามัดไปตัดไม้ขนาดใหญ่เท่าตัวจระเข้ แล้วนำมาไม้มาทำเป็นรถเข็น จากนั้นจึงช่วยกันยกจระเข้ มาวางไว้บนรถเข็น มัดจระเข้ด้วยเชือกเพื่อไม่ให้ตก แต่รัดเชือกแล้วยังไม่แน่นเท่าที่ควร จระเข้ก็บอกรัดอีกเพราะกลัวหลุด ฝ่ายตาก็รัดเชือกให้แน่นกว่าเดิม

“พอหรือยัง” ตาถามจระเข้

“ยัง” จระเข้บอก

“พอหรือยัง” ตาถามในขณะที่รัดเชือกให้แน่นกว่าเดิมอีก

“ยัง” จระเข้ตอบอีก

ตาก็รัดเชือกเข้ามาอีกจนแน่น คราวนี้ตารัดจนแน่นมากกว่าเดิมอีกหลายเท่า จนจระเข้พูดไม่ออกจึงไม่ได้พูดตอบ ตากับยายคิดว่าน่าจะรัดแน่นพอแล้ว จึงพากันรีบเข็นจระเข้ไปปล่อยที่บึงใหญ่ ซึ่งอยู่ไม่ไกลกันนัก

เมื่อไปถึงบึงใหญ่ จึงแกะเชือกปล่อยจระเข้ให้ลงสู่บึง โดยทั้งสามคนช่วยกันแกะเชือกคนละมุมและช่วยผลักให้จระเข้ลงน้ำ ฝ่ายจระเข้เมื่อเห็นน้ำในบึงก็ค่อย ๆ คลานลงน้ำ แต่ยังไม่ลงไปไหนเลย สลัดตัวเองเพื่อให้หายใจ ในใจก็คิด โกรธคนทั้งสาม ที่ใช้เชือกผูกรัดจนตนเองแทบตาย เมื่อมีแรงดีแล้ว จระเข้ก็หัน ไปจ้องทั้งสามคนด้วยความ โกรธ

พวกเจ้าใช้เชือกมัดข้าแน่นเกือบตาย ข้าจะกินพวกเจ้าเดี๋ยวนี้แหละ ไม่ปล่อยพวกเจ้าไปหรอก” จระเข้พูดด้วยน้ำเสียง โกรธ

ทั้งสามคนได้ยินดังนั้นก็ตกใจกลัว ด้วยไม่คิดว่าเหตุการณ์จะเป็นอย่างนี้

“ก็ท่านให้เรามัดเชือกให้แน่น” ตาพูดบอก

“ก็ข้าพูด ไม่ได้แล้ว เจ้ารัดแน่นเกินไป” จระเข้กล่าวตอบ

“เจ้าทั้งสามคนต้องตกเป็นอาหารของข้าในวันนี้” จระเข้ขู่คำรามพร้อมกับคลานเข้ามา

หมายจะกินคนทั้งสาม

ทันใดนั้นก็มีจระเข้ซึ่งเป็นเจ้าของบึงนี้ โผล่ออกมาจากน้ำ จระเข้ตัวนี้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด

“เจ้าจระเข้เนรคุณ เจ้าจะทำร้ายตาบกับยายไม่ได้นะ ถ้าเจ้าทำร้ายพวกเขา ข้าจะฆ่าเจ้าเดี๋ยวนี้แหละ” จระเข้อีกตัวกล่าว

ต่อจากนั้นจระเข้ทั้งสองตัวก็ต่อสู้กัน ชุลมุนในน้ำ ผลัดกันแพ้ผลัดกันชนะ ตากับยายคิดว่าจะทำอย่างไรดีจึงจะช่วยจระเข้อีกตัวได้ จึงตั้งจิตอธิษฐานด้วยบุญกุศลที่ได้ทำความดี แล้วตาก็เอาไม้ปลายแหลมยกขึ้นเล็งไปที่จระเข้ที่เนรคุณ และก็ทิ่มไปอย่างแรง แต่กลับถูกจระเข้ที่มาช่วยตากับยาย ทันทิ่มไม้ที่มูกตัวจระเข้ตัวนั้นก็กลายเป็นเงินทองไหลออกจากตัวจระเข้มากมายเต็มคลอง ในขณะที่จระเข้ที่มาช่วยตากับยายกลายเป็นเงินทอง จระเข้ตัวที่เนรคุณก็หายวับไปทันทีเมื่อทั้งสามเห็นดังนั้นก็ดีใจ จึงพากันเก็บเงินทองที่ไหลออกจากตัวจระเข้บรรทุกใส่รถเข็นกลับบ้าน แต่ด้วยที่เงินทองมีมากมายเกินไป ประกอบกับที่ตากับยายเป็นคนมีน้ำใจ จึงตกลงกันว่า ถ้าเจอใครเดินผ่านมาก็ให้แบ่งให้คนอื่นบ้าง ต่อจากนั้นทั้งสามคนจึงนำเงินทองกลับบ้านและอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

คำอธิบายศัพท์ท้องถิ่น

ภาษาเขมรถิ่นไทย

คำแปลหรือความหมายในภาษาไทย

เจา (เจา)

หลาน

กซ็อด (กะ-ซ็อด)

ซากจน

กิจกรรม

ตอนที่ ๑ กิจกรรมตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

๑. การที่ตากับยายรับเด็กชายเข้ามาเลี้ยงดูแสดงว่าตากับยายมีคุณธรรมใด จงอธิบาย
๒. การกระทำของจระเข้ตัวที่ตายช่วย ตรงกับสำนวนสุภาษิตไทยใดบ้างจงยกตัวอย่างพร้อมบอกความหมาย
๓. ถ้าเด็กชายคนนั้นไม่ได้เดินทางมาพบตากับยาย นักเรียนคิดว่าเหตุการณ์จะเป็นอย่างไรจงอธิบาย
๔. ถ้าให้นักเรียนเป็นผู้แต่งเรื่องนี้ นักเรียนจะดำเนินเรื่องให้จระเข้ที่เนรคุณกับตากับยายได้รับผลการกระทำของตนเองอย่างไรบ้าง
๕. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดใด นักเรียนจะนำข้อคิดที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

ตอนที่ ๒ กิจกรรมเสนอแนะ

๑. ให้นักเรียนหาตัวอย่างคำมูล คำประสม คำซ้อนและคำซ้ำ มาจัดเป็นหมวดหมู่
๒. วาดภาพเหตุการณ์ตอนใดตอนหนึ่งในเรื่อง ตกแต่งให้สวยงาม พร้อมเขียนบรรยายใต้ภาพ

เรื่อง โคนตำแยชอ

เล่าเรื่องโดย นายอำ ยวนจิตต์

ภาพวาดโดยบรรณัตร บัวกิ่ง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีหมู่บ้านหนึ่งชาวบ้านมีฐานะยากจนมาก ขาดแคลนอาหาร ไม่มีข้าวจะกิน พวกชาวบ้านจะกิน เผือก มัน และกลอย แทนข้าว วันหนึ่งสมาชิกในหมู่บ้านได้ประชุมปรึกษากันว่าจะพากันไปขุดเผือกมันในป่าใหญ่ เมื่อประชุมหารือกันแล้วจึงมีผู้หญิงแปดคนที่ตกลงจะไปขุดเผือกมันในครั้งนี้

เมื่อถึงเวลารุ่งเช้าของวันใหม่หญิงทั้ง ๘ คน พากันจัดเตรียมอุปกรณ์ในการขุดมัน พร้อมทั้งนำกระบอไม้ไผ่ใส่น้ำไปดื่มด้วย แล้วจึงออกเดินทางมุ่งเข้าสู่ป่าใหญ่ไปเรื่อย ๆ โดยที่ยังไม่มีใครได้ขุดมัน เพราะพื้นดินแห้งแล้งมาก จนไม่มีพืชพรรณเจริญเติบโต เดินไปสักพักจนทุกคน

รู้สึกเหนื่อยมาก เพราะต้องแบกถังครุและเสียม รวมทั้งกระบอกลูไฟที่บรรจุน้ำจนเต็ม สักพักทุกคนก็ได้ยินเสียงฟ้าร้อง ๓ ครั้ง ต่างก็คิดเห็นเป็นเสียงเดียวกันว่าฝนกำลังจะตก

“พวกเราหนีจากกระบอกลูไฟทิ้งดีกว่า” สาวนางหนึ่งพูด

“ดีเหมือนกันจะได้ไม่หนัก” เสียงสนับสนุนจากหญิงสาวอีกคน

เมื่อเห็นพ้องต้องกันว่าจะหนีออกบ้างเพื่อไม่ให้หนักเกินไป หญิงสาว ๗ คนน้ำทิ้งแต่เท้าไม่หมดคงเหลือไว้ครึ่งกระบอกลูไฟ แต่หญิงนางหนึ่งได้หนีออกหมดจนกระบอกลูไฟเพราะชะล่าใจว่าฝนต้องตกมาแน่นอน จึงออกเดินทางเพื่อขุดมันต่อไป

เวลาผ่านไปสักพักใหญ่ ฝนที่ทำท่าว่าจะตกก็ไม่ตกสักที หญิงคนที่น้ำทิ้งหมดก็เหนื่อยเพราะความหิว น้ำขอน้ำเพื่อนบ้านคิมก็ไม่มีใครให้ นางจึงเดินแยกตัวจากเพื่อนบ้าน เพื่อออกไปหาน้ำดื่มให้หายหิว เดินไปสักระยะหนึ่งก็เลี้ยวไปเห็นรอยเท้าช้าง และสังเกตเห็นว่ามีน้ำปีศาจของช้างขังอยู่ นางวางเสียมลงแล้วยกมือไหว้อธิษฐานต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ขอคิมน้ำนี้ให้หายหิวด้วยเถิด เมื่อนางอธิษฐานเสร็จแล้ว ก็ก้น้ำปีศาจในรอยเท้าช้างคิมจนอ้อมต่อจากนั้นจึงเดินทางกลับบ้านพร้อม ๆ กับที่หญิงอีก ๗ คน ก็เดินทางกลับด้วยเช่นกัน

ต่อมาไม่นาน นางก็ตั้งครุรักรูชาวบ้านเห็นแล้วผิตสังเกตุ ต่างล่ำลือกันว่านางท้องไม่มีพ่อ ชาวบ้านจึงประชุมกันว่าจะจับไล่ นางออกจากหมู่บ้าน แต่ถ้านางยังขึ้นอยู่ก็จะฆ่าทิ้ง เพราะคิดว่านางเป็นคนไม่ซื่อสัตย์ และประพฤติผิดศีลธรรม

เมื่อถูกขับไล่ออกจากหมู่บ้าน นางไม่รู้จะทำอย่างไร เพราะถ้าขึ้นอยู่ต่อไปนางก็จะถูกฆ่าทิ้งแน่นอน จึงจำใจต้องออกจากหมู่บ้าน โดยมุ่งออกเดินทางไปยังป่าใหญ่ ระหว่างเดินทางนางก็ร้องไห้คร่ำครวญถึงชะตากรรมของตนเอง นางออกเดินทางไปเรื่อย ๆ ค่ำไหนนอนนั่น จนกระทั่งครุรักรูของนางเริ่มเข้าสู่เดือนที่ ๕ นางเริ่มเดินต่อไปไม่ไหว พอตีเดินมาถึงต้นไม้อายุ

คืนหนึ่ง นางก็เข้าไปนอนในต้นไม้ใหญ่ต้นนั้น ยกมือไหว้อธิษฐานขอให้เทวดาช่วย แล้วนางจึงเข้าไปนอนจนหลับไปพักใหญ่ เมื่อนางตื่นขึ้นมา ก็มีข้าวปลา อาหาร ต่าง ๆ วางไว้มากมาย ตรงหน้า นางจึงกินด้วยความเอร็ดอร่อย กินเสร็จก็เข้านอน เมื่อนางตื่นขึ้นมาทุกครั้งก็จะมีข้าวปลาอาหาร มาวางไว้แบบนี้เป็นประจำ

ครบกำหนด ๕ เดือน นางก็เจ็บท้องจะคลอดลูก นางร้องไห้ด้วยความทรมานจากความเจ็บปวดจนสลบไป เทวดาที่คุ้มครองป่า จึงมาปรากฏตัว ๔ องค์ ร่ายมนตร์ช่วยให้นางคลอดโดยง่ายดาย ลูกที่นางคลอดออกมานั้นเป็นผู้หญิง นางเองเมื่อลูกคลอดแล้วก็รู้สึกตัวและเหลือบตาไปเห็นเทวดาทั้งสี่องค์ จึงยกมือไหว้ เทวดาจึงบอกว่าลูกของนางนั้นเป็นคนมีวาสนาดี ให้นางเลี้ยงลูกต่อไปในป่าแห่งนี้โดยทุก ๆ วัน จะมีข้าวปลาอาหารเกิดขึ้นมาเองโดยไม่ต้องหุงหา พร้อมกับได้ตั้งชื่อให้ลูกของนางว่า “จันทรา”

นางได้เลี้ยงลูกเรื่อยมาจนลูกเติบโตใหญ่ขึ้นทุกวัน กลายเป็นสาวแรกรุ่งมีหน้าตา รูปร่างที่งดงามมาก ทุก ๆ วันนางจะเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ลูกสาวฟังว่า ตนเองได้ค้ำน้ำปีศาจของช้างเผือก จึงทำให้ตั้งครรภ์ และได้บอกลูกสาวว่าพ่อของลูกนั้นน่าจะเป็นช้างเผือกตัวนั้น

ต่อมาได้พาลูกสาวออกเดินป่าเพื่อตามหาพ่อที่แท้จริงของลูก โดยออกเดินทางตามหาทุกวัน จนมาถึงกลางป่าลึกแห่งหนึ่ง นางและลูกก็เจอฝูงช้างฝูงใหญ่ มีช้างเผือกเป็นหัวหน้า และมีบริวารช้างมากมายคอยอยู่เป็นข้ารับใช้ ช้างเผือกเดินไปทางไหนก็จะมีช้างตัวอื่น ๆ เดินตามตลอดเวลา นางทั้งสองคนนั่งลงแล้วอธิษฐานขอให้เทวดาช่วยคลบบันดาลให้ลูกของตนได้พบกับพ่อ ในขณะที่นางทั้งสองกำลังอธิษฐานอยู่นั้น ก็เผชิญช้างเผือกตนนั้นเดินเข้ามาพอดี

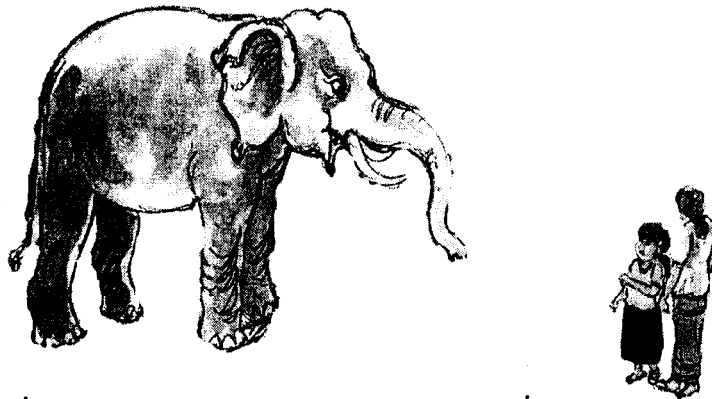
“โอ้! มนุษย์สองตัวนี้ มาจากไหนกัน ข้าอยู่มาร้อยวันพันปีไม่เคยเห็นมนุษย์หน้าไหน ผ่านเข้ามาที่นี่เลย” ช้างพูดด้วยความแปลกใจ

“เจ้าทั้งสองคน บุกรุกเข้ามาในถิ่นที่อยู่ของข้า ข้าจะกระต๊อบให้ตายทั้งสองคน” ช้างพูดแกมขู่

“อย่าทำร้ายพวกฉันเลย ฉันกลัวแล้ว” นางผู้เป็นแม่พูดพร้อมกับยกมือไหว้

“เจ้าสองคนมาในป่านี้ทำไม ป่านี้เป็นที่ลึกลับเงียบไม่มีใครกล้าผ่านเข้ามาหรอก เจ้าไม่กลัวสัตว์ป่าทำร้ายหรืออย่างไร” ช้างถาม

“ฉันจะพาลูกมาตามหาพ่อ เพราะลูกมักถามตลอดว่าพ่ออยู่ไหน ฉันก็เลยบอกว่าเป็นช้างเผือก” นางผู้เป็นแม่ตอบ

“จริงหรือ ที่เจ้าถามหาคือตัวข้าเอง” ช้างตอบ “แต่ข้าจะมั่นใจได้อย่างไร เอาอย่างนี้ ถ้าเป็นลูกของข้าจริง ข้าจะให้ชี้หลัง ถ้าข้าสะบัดแล้วลูกสาวเจ้าไม่ตกลงมา ก็แสดงว่าเป็นลูกของข้า แต่ถ้าไม่ใช่ นางก็จะตกลงมาจากหลังข้า แล้วข้าจะกระต๊อบให้ตายเลย” ช้างบอก

เมื่อตกลงกันได้แล้ว นางจึงบอกให้ลูกสาวไปขึ้นหลังช้าง ช้างเผือกตัวนั้นก็ยกขาให้นาง จันทราขึ้นแต่โดยดี ตัวช้างเผือกเองก็อธิษฐานในใจว่า หากนางจันทราเป็นลูกของตนจริง ตนเองจะสะบัดหรือทำอย่างไรก็อย่าให้นางตก แต่ถ้าไม่ใช่ลูกก็ให้ตกลงมาตนจะกระต๊อบและเหยียบร่างให้แหลก

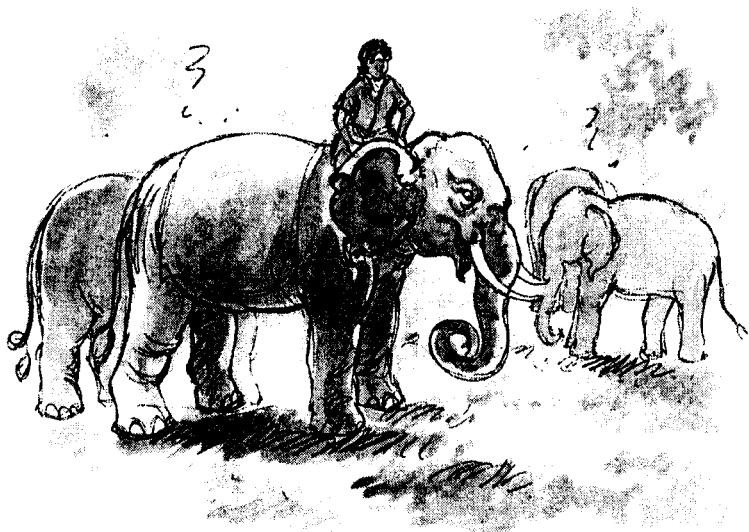
ฝ่ายนางจันทราเมื่อขึ้นหลังช้างแล้วก็ยกมือไหว้ขอพรเทวดา “หาก मैं ข้าเป็นลูกพญาช้างเผือกจริง ก็ขออย่าให้ตกจากหลังช้าง แต่ถ้าไม่ใช่ลูกก็ขอให้ตกลงมาเถิด”

เมื่อลูกสาวได้ขึ้นบนหลังช้าง แม่ซึ่งรออยู่ด้านล่าง รู้สึกตื่นเต้นและคอยลุ้น กลัวว่าลูกจะตกและถูกช้างเหยียบตาย

ช้างเผือกสะบัดตัวไปมาหลายครั้ง แต่ทำอย่างไร นางจันทราก็ไม่หลุดตกลงมา ช้างเผือกเหนือบึงหยุด และยอมรับว่านางจันทราเป็นลูกสาวของตนเองและรับนางมาอยู่ด้วย

“ข้ายอมรับว่านางจันทราเป็นลูกข้า ข้าจะรับนางไว้และสร้างปราสาทให้นางอยู่” ช้างรับปากแม่ของนาง

แม่ของจันทราเมื่อเห็นเป็นที่แน่ชัดแล้วว่า ช้างเผือกเป็นพ่อของลูกสาวตนจึงจำใจเดินทางกลับบ้าน ใจหนึ่งก็คร่ำครวญถึงลูกที่ต้องพรากจากกันแต่อีกใจก็คิดถึงลูกได้อยู่กับพ่อ

ช้างเผือกเมื่อรับนางจันทรามาแล้วจึงพานางจันทราไปอยู่ที่ปราสาทกลางป่าลึกเล็ยงคูนางอย่างดี โดยให้นางอยู่แต่ในปราสาท ไม่ต้องออกไปไหน ข้าวปลาอาหารก็เกิดขึ้นมาเองโดยไม่ต้องหุงหาเสมือนข้าวทิพย์จากสวรรค์

นางจันทรายังเจริญวัยยิ่งมีความสวยงามมาก ผิวพรรณขาวผ่อง รูปร่างสมส่วน ผมหยาวสลวยและมีกลิ่นหอม

ฝ่ายพ่อซึ่งเป็นพญาช้างเผือก ก็คั่นคั่นไปทั่วทุกสารทิศ เพื่อหากินตามประสาสัตว์ เมื่อถึงเวลาเย็นก็จะหากดอกไม้ที่มีกลิ่นหอมหลากหลายชนิดเพื่อมาอบผมให้ลูกสาวตอนเย็น ทุก ๆ วันโดยเมื่อมาถึงก็จะเรียกชื่อลูก ร้องเป็นทำนองเพลง ดังนี้ ๓ ครั้ง มีเนื้อความดังนี้คือ

“นางจันทราเอ๋ย หย่อนสยายผมลงมา พ่อจะอบดอกไม้ให้ พ่อจะอบให้ลูกด้านหน้า พ่อจะตัดดอกไม้ให้ด้านหลัง พ่อจะอบผมให้ลูก ลูกจันทรา”

เมื่อนางจันทราได้ยินเสียงพ่อเรียก ก็หย่อนผมลงมาให้พ่อได้อบดอกไม้ให้ เป็นประจำ เช่นนี้เรื่อยไป

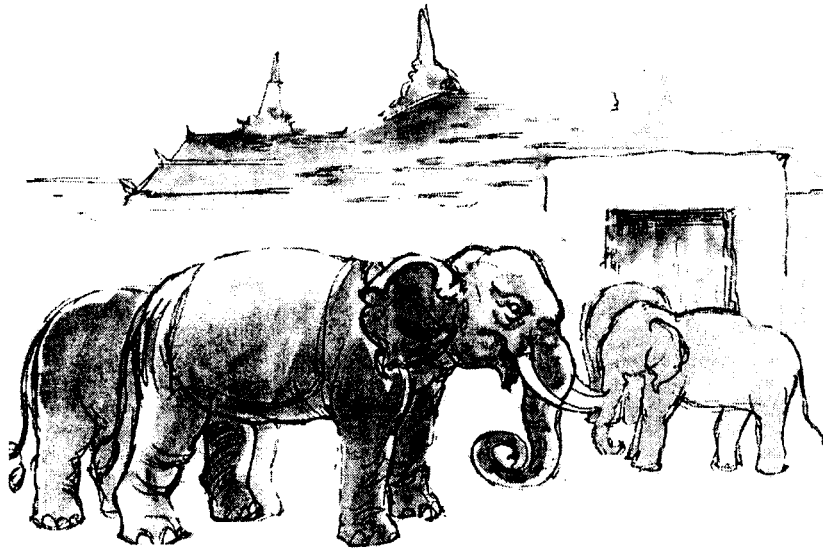
กล่าวถึงพระราชาน เมืองแห่งหนึ่ง ในวันหนึ่งได้มอบหมายให้ทหาร ๔ นาย ออกไปหาสัตว์ป่า ทหารได้ออกไปตามคำสั่ง เดินทางไปเรื่อย ๆ จนเข้าไปในป่าลึกซึ่งเป็นป่าที่ข้างเผือกอาศัยอยู่ และได้ไปเจอปราสาทซึ่งมีประตูทางเข้าด้านเดียวเล็ก ๆ ปิดไว้ ก็สงสัยว่าปราสาทของใครมาสร้างไว้ในป่าลึกเช่นนี้ จึงปีนต้นไม้แอบสังเกตการณ์ และเห็นว่าทุกวันจะมีข้างเผือกตัวหนึ่งนำดอกไม้หอมมานาชนิคมาอบผมให้ลูกเป็นประจำ เสร็จแล้วก็จะออกไปหากิน โดยออกไปเป็นฝูง ทำเช่นนี้ตลอดมาจนมีรอยลึกเป็นทางเข้าออกชัดเจน

ทหารทั้งสี่คนเมื่อเห็นดังนั้นก็จดจำการกระทำของข้างเผือกได้อย่างแม่นยำ ต่อจากนั้นจึงพากันเดินทางกลับไปยังเมืองของตน เพื่อบอกกับพระราชานว่าได้เจอหญิงสาวแสนสวยกลางป่าลึก เมื่อพระราชานได้ฟังตามที่ทหารเล่า ด้วยที่ยังไม่มีมเหสีและประกอบกับที่เป็นอุปถัมภ์ของนาง จึงบังเกิดความรักและความประสงค์จะได้นางจันทรามาเป็นมเหสี จึงรับสั่งให้ทหารไปรับนางมาให้ได้ เมื่อทหารรับทราบคำสั่งแล้ว พระราชานจึงให้ม้ากับทหารคนละตัวเพื่อใช้เป็นพาหนะในการเดินทางไปรับนางมาอย่างรวดเร็ว

เมื่อทหารมาถึงปราสาท ก็หลบอยู่เพื่อหาโอกาสที่เหมาะสม รอจนช้างออกไปหากินแล้ว จึงค่อย ๆ ย่องไปที่ปราสาท สวมรอยเป็นพ่อของนางจันทรา โดยร้องเรียกนางเหมือนที่ช้างเผือกเรียก เรียกครั้งที่ ๑ นางก็ไม่ห่อ้นผมลงมา ครั้งที่ ๒ นางก็ไม่ห่อ้นผมลงมา จนกระทั่งครั้งที่ ๓ นางจันทราคิดว่าน่าจะเป็นพ่อตนเองจึงห่อ้นผมลงมา ทันใดที่ห่อ้นผมลงมาทหารก็ดึงผมแล้ว รวบตัวนางลงมาบนหลังม้า พาขี่ม้าไปอย่างรวดเร็ว

เมื่อทหารพานางมาถึงเมือง พระราชาได้เห็นรูปโฉมของนางมีความงามราวกับนางฟ้า บนสวรรค์ก็ยิ่งหลงรักนางมากขึ้น ต่อจากนั้นจึงได้จัดพิธีอภิเษกสมรสให้สมศักดิ์ศรี มีการจัดเลี้ยงฉลอง ทั่วทั้งเมือง หลังจากจัดฉลองพิธีอภิเษกสมรสแล้ว ก็ให้สร้างกำแพงเมืองล้อมรอบไว้ เจ็ดชั้น เพื่อป้องกันไม่ให้ช้างตามมาได้

กล่าวถึงช้างเผือกซึ่งกลับมาจากหากิน ก็เก็บดอกไม้มาอบผมให้ลูกตามเคย เมื่อมาถึงปราสาทก็ร้องเรียกลูกเหมือนอย่างที่เคยเรียก เรียกเท่าไรก็ไม่เห็นนางห่อ้นผมลงมาให้ เลยฟังปราสาทเข้าไปปรากฏว่าไม่เห็นลูก คิดว่าลูกถูกลักพาตัวไปแน่นอน จึงออกเดินทางตามหานาง โดยไปตามรอยเท้าม้าที่ปรากฏ

ช้างเผือกและบริวารได้เดินทางมาถึงวัง เห็นมีกำแพงเจ็ดชั้นล้อมรอบวัง จึงให้ช้างบริวารพังกำแพง โดยฝูงช้างพังกำแพงได้ ๒ ชั้น พอมาถึงชั้นที่ ๓ ก็พากันหมดแรง เพราะกำแพงแต่ละชั้นหนาแน่นมาก ช้างแต่ละตัวเหนื่อยปางตาย บางตัวล้มลงด้วยความหมดแรง ช้างเผือกเองก็ล้มลงด้วย และร้องเรียกลูกด้วยความเหนื่อยแทบขาดใจ

“ลูกจันทรา ลูกอยู่ที่ไหน เอาน้ำมาให้พ่อกินหน่อยพ่อหิวจะตายอยู่แล้ว”

ข้างร้องคร่ำครวญอนอนนิ่งไม่ไหวติง

นางจันทราได้ยินเสียงพ่อร้องเรียก จึงวิ่งออกมาหาพ่อและเอาน้ำมาให้พ่อกินด้วย
เมื่อข้างเผือกเห็นลูกสาวก็คิดใจ แต่ก็ลุกไม่ขึ้นจึงฝากฝังลูกไว้ว่า

“ถ้าพ่อตายไป ให้เอาพ่อไปเผา เมื่อกระดูกพ่อแตกมีเสียงลั่นออกมา ให้ลูกอธิษฐานขอ
สิ่งที่ลูกปรารถนา” เมื่อกล่าวจบข้างก็สิ้นใจตายทันที

เมื่อข้างเผือกตายแล้ว นางจันทราจึงนำพ่อไปจัดงานศพอย่างใหญ่โต ขณะที่เผาไฟ
มีเสียงกระดูกแตกลั่นดังโพละ ครั้งหนึ่ง นางก็อธิษฐานว่า “เงิน” ทันใดนั้นก็เงินผุดขึ้น
ตรงหน้านางมากมาย กระดูกแตกดังโพละ ครั้งที่สอง นางก็อธิษฐานว่า “ทอง” ครั้งที่สาม
อธิษฐานว่า “ทรัพย์สมบัติ ข้าวปลา อาหาร” ครั้งที่สี่ อธิษฐานว่า “ข้าทาสบริวาร ” ครั้งที่ห้า
อธิษฐานว่า “ปราสาท พระราชวัง สวยงาม” ทั้งห้าครั้งที่นางอธิษฐาน สิ่งต่าง ๆ ก็ปรากฏต่อหน้า
นางทุกครั้ง จนทำให้นางได้สิ่งต่าง ๆ มากมายตามที่นางต้องการ

เมื่อจัดงานศพเรียบร้อยแล้ว พระราชาถามนางว่า พ่อเป็นพญาข้างเผือกซึ่งตอนนี้ตาย
ไปแล้ว แล้วแม่ของนางเป็นใครอยู่ที่ไหน นางจันทราตอบว่าแม่ของตนเองยังมีชีวิตอยู่ อาศัยอยู่
ณ หมู่บ้านภูมิกำสาน ซึ่งแม่ของนางยากจนมาก พระราชามีความประสงค์จะให้รับแม่ของนางมา
อยู่ด้วย จึงให้ทหารปิดประกาศเพื่อตามหาแม่ของนางจันทรา

กล่าวถึงแม่ของนางจันทรา อยู่ในหมู่บ้านอย่างอด ๆ อยาก ๆ ใส่ผ้าถุงขาด ๆ ได้ยินทหาร
ป่าวประกาศ และเห็นประกาศที่ทหารติดไว้ นางเข้าไปอ่านและร้องให้ออกมาจนสลบคาป้าย
ประกาศ ทหารที่ป่าวประกาศเดินย้อนกลับมาทางเดิมเห็นมีผู้หญิงสลบอยู่จึงเข้าไปดูแลจนหญิง
ที่สลบรู้สึกตัว ถามความก็ได้ทราบว่านางคนนี้เป็นแม่ของนางจันทรา จึงรับเข้าไปใน
เมือง

เมื่อมาถึงวังนางจันทราเห็นแม่ก็จำได้ ทั้งสองโผเข้ามากอดกันด้วยความคิดถึง
ต่อจากนั้นนางจันทราจึงให้นางกำนัลพาแม่ไปอาบน้ำปลัดเสื่อผ้าให้สวยงาม แม่ของนางจันทรา
เมื่อได้แต่งตัวที่เหมาะสมก็มีหน้าตาสวยงามเช่นเดียวกับลูก นางจันทราจัดให้แม่อยู่ในวังอีกแห่ง
หนึ่ง พร้อมกับจัดข้าทาสบริวารให้ดูแลรับใช้ แล้วทุกคนก็อยู่ในวังอย่างมีความสุขตลอดมา

คำอธิบายศัพท์ท้องถิ่น

ภาษาเขมรถิ่นไทย

คำแปลหรือความหมายในภาษาไทย

โกน

ลูก

คำเรีย (ตำ-เรีย)

ช้าง

ซอ (ซอ)

ขาว

คำเรียซอ (ตำ-เรีย-ซอ)

ช้างเผือก

กิจกรรม

ตอนที่ ๑ กิจกรรมตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

๑. ในเรื่องนี้แสดงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนสมัยก่อนอย่างไรบ้างจงอธิบายพร้อมยกตัวอย่าง
๒. นักเรียนคิดว่าตัวละครตัวใดที่เป็นตัวต้นเหตุทำให้พญาช้างเผือกต้องตาย จงอธิบาย พร้อมบอกเหตุผล
๓. พฤติกรรมของตัวละครใดบ้าง ที่บ่งบอกถึงความรักที่มีต่อลูก จงยกตัวอย่างพร้อมอธิบายให้เหตุผล
๔. นางจันทราได้ตอบแทนบุญคุณของแม่อย่างไร เหมาะสมหรือไม่จงอธิบาย
๕. ให้นักเรียนเขียนเรียงความเกี่ยวกับพระคุณของพ่อแม่ พร้อมตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับเนื้อหา

ตอนที่ ๒ กิจกรรมเสนอแนะ

๑. สืบค้นนิทานของภาคต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาคคล้าย ๆ กับนิทานเรื่องนี้ แล้วรวบรวมเป็นเล่มในรูปแบบของรายงาน
๒. ทำโครงการนิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นของนักเรียน
๓. ฝึกทบทวนเรื่องเสียงในภาษาโดยหาคำที่มีเสียงพยัญชนะสะกดเสียงเดียวกันมาอย่างน้อยเสียงละ ๕ คำ หรือตามความเหมาะสม

บรรณานุกรม

- จินตนา ไบกาชุย. เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร : อรุณลาดพร้าว,
๒๕๔๒
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. วรรณกรรมสำหรับเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร :
ศิลปบรรณาการ, ๒๕๔๕.
- ถวัลย์ มาศจรัส. การเขียนหนังสือเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งอาจารย์ ๓. กรุงเทพมหานคร :
ต้นอ้อ, ม.ป.ป..
- ทองเหลือง บุญพร้อม. พจนานุกรมภาษาไทย – เขมรถิ่นไทย – เขมรกำพูชา – อังกฤษ.
กรุงเทพมหานคร : มหิดล , ๒๕๓๓.
- ทวีศักดิ์ ญาณประทีป. การเขียนวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, ๒๕๓๗.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร :
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, ๒๕๔๖.
- โรงเรียนเทพอุดมวิทยา. “ สารสนเทศปีการศึกษา ๒๕๕๒”.
- สมเด็จพระญาณาค. พจนานุกรมเขมร. พนมเปญ : สมาคมพุทธศาสนบัณฑิต, ๑๙๘๖.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, ๒๕๕๑.
- องค์การบริหารส่วนตำบลคม “แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖”
- อัยฎากค์ ชมดี, บรรณาธิการ. ในหลวง – ราชนิ เสด็จฯ เมืองสุรินทร์ สุรินทร์ : โรงพิมพ์รุ่งน
เกียรติออฟเซ็ท , ๒๕๔๕.

บรรณานุกรมสัมภาษณ์

- จันทร์ ปัญญาดี (๒๕๔๘, ๑๖ มีนาคม) สัมภาษณ์โดย จิตภา ปัดภัย บ้านเลขที่ ๑๑๒ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
- นาย รอบคอบ (๒๕๕๒, ๒๘ มีนาคม) สัมภาษณ์โดย จิตภา ปัดภัย บ้านเลขที่ ๑๕๒ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
- ทองสุข ลำดวนหอม (๒๕๔๘, ๑๕ มีนาคม) สัมภาษณ์โดย จิตภา ปัดภัย บ้านเลขที่ ๑๗๑ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
- เมื่อก ชื่นใจ (๒๕๔๘, ๑๘ มีนาคม) สัมภาษณ์โดย จิตภา ปัดภัย บ้านเลขที่ ๑๒๖ หมู่ที่ ๒ ตำบลคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
- เว็ด ปัดภัย (๒๕๔๘, ๑๒ กุมภาพันธ์) สัมภาษณ์โดย จิตภา ปัดภัย บ้านเลขที่ ๑๐๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
- สมพร ทองภา (๒๕๕๐, ๑๘ เมษายน) สัมภาษณ์โดย จิตภา ปัดภัย บ้านเลขที่ ๑๘ หมู่ที่ ๕ ตำบลคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
- อ่าน ยิ่งสุด (๒๕๔๘, ๑๗ มีนาคม) สัมภาษณ์โดย จิตภา ปัดภัย บ้านเลขที่ ๗ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
- อำ ขวนจิตต์ (๒๕๕๐, ๑๘ เมษายน) สัมภาษณ์โดย จิตภา ปัดภัย บ้านเลขที่ ๑๒ หมู่ที่ ๕ ตำบลคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

ปกหลัง

บทที่ 3

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องนิทานพื้นบ้านตำบล อำเภอสงขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์ สรุปผลได้ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.1.1 เพื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง นิทานพื้นบ้านตำบล อำเภอสงขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์

1.1.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหนังสือที่สร้างขึ้น

1.2 ขอบเขตของการศึกษา

1.2.1 หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง นิทานพื้นบ้านตำบล อำเภอสงขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์ มีเนื้อหา นิทานพื้นบ้านตำบล จำนวน 14 เรื่อง นิทานแต่ละเรื่องจะมีภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง กิจกรรมท้ายบทเรียน และมีคำอธิบายศัพท์ท้องถิ่น

1.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของหนังสือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถ ด้านการใช้ภาษาไทย ด้านนิทานพื้นบ้าน ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชาภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน ประเมินโดยใช้แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง และให้นักเรียน โรงเรียนเทพอุดมวิทยา อำเภอสงขะ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 10 คน ประเมินโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตรประเมินค่า

1.3 การสร้างและการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม

ผู้ศึกษาได้วางแผนในการสร้างหนังสือ 2 ขั้นตอนดังนี้

1.3.1 กำหนดลักษณะหนังสือ ผู้ศึกษาได้กำหนดลักษณะหนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ คือ เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเลือกนิทานพื้นบ้านที่เล่าโดยชาวบ้านในตำบล อำเภอสงขะ จังหวัดสุรินทร์ มาสร้างเป็นหนังสือ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดชื่อหนังสือคือ

“นิทานพื้นบ้านตำบลคม อำเภอสงขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์” เนื้อหาประกอบด้วยนิทานพื้นบ้านจำนวน 14 เรื่อง ได้แก่ อาควังนึ่งอาควีน เนียงปรีตน์อูป เนียงตราเนียงโป้ว เนียงค้อฮทม คลานิงเนิก กน็อรนึ่งอั้งแกบ อาเจย อากจิล เนียงกเคิบโดงกเคิบชลา ปัวะเก็งก้อง จแกคเมา กำเนิดเนียงบ็อน เจากช็อด และ โคนตำเรียชอ แต่ละเรื่องมีภาพประกอบเนื้อเรื่องซึ่งเป็นภาพสี มีคำอธิบายศัพท์ท้องถิ่น และ กิจกรรมท้ายเรื่อง เรื่องละ 2 ตอน

1.3.2 การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมและการพัฒนาหนังสือ การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมมีขั้นตอน 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนการสร้างหนังสือ ขั้นตอนปรับปรุงคุณภาพโดยอาศัยความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และขั้นตอนตรวจสอบคุณภาพ โดยการนำหนังสือที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินอีกครั้ง และให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างอ่านแล้วเก็บข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 3 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้ววิเคราะห์ความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี เนื้อหาหนังสือ กิจกรรมที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัยของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 สาระการเรียนรู้

2) ศึกษาข้อมูลนิทานพื้นบ้านตำบลคม โดยการสัมภาษณ์จากคนเฒ่าคนแก่ในตำบลที่มีความสามารถในการเล่านิทานและจดจำเรื่องราวต่างๆ ได้สมบูรณ์ โดยการจดเนื้อหาที่เล่าและบันทึกเสียงลงในแถบบันทึกเสียง นำมาถอดความ แล้วเรียบเรียงเป็นภาษาไทยที่อ่านง่าย แต่ยังคงสำนวนเดิมของผู้เล่า คัดเลือกนิทานที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นำมาใช้ในการสร้างหนังสือ

3) ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวทางในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม

4) กำหนดโครงสร้างหนังสือ โดยนำผลการศึกษารายละเอียดของหลักสูตรและกรอบของวรรณกรรมท้องถิ่นมาเป็นแนวทางในการกำหนดวัตถุประสงค์ของหนังสือ แล้วดำเนินการสร้างหนังสือ

5) สร้างแบบตรวจสอบคุณภาพหนังสือ 2 ชุด ชุดที่ 1 เป็นแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับนักเรียน

6) นำหนังสืออ่านเพิ่มเติมเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความชำนาญ มีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทย ด้านนิทานพื้นบ้าน และด้านการสร้างหนังสือจำนวน 3 ท่าน พิจารณาประเมินคุณภาพของหนังสือ พร้อมให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงหนังสือ

7) นำหนังสือมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 คนอ่าน เพื่อสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหนังสือ

8) จัดทำรายงานสรุปผลการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องนิทานพื้นบ้าน ตำบลคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์

1.4 สรุปผลการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม

1.4.1 ลักษณะของหนังสืออ่านเพิ่มเติม หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นมีลักษณะ ดังนี้คือ

หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้น เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อายุระหว่าง 12-14 ปี แหล่งที่มาของหัวเรื่องมาจากวรรณกรรมท้องถิ่นเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน นำมาสร้างเพื่อให้สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี โดยได้กำหนดชื่อหนังสือว่า “นิทานพื้นบ้านตำบลคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์” เนื้อหาประกอบด้วยบทนำซึ่งให้ความรู้เกี่ยวกับตำบลคม นิทานพื้นบ้านจำนวน 14 เรื่อง คำอธิบายศัพท์ท้องถิ่น กิจกรรมท้ายเรื่อง และภาพประกอบเนื้อหาซึ่งเป็นภาพวาดระบายสีและภาพถ่าย แนวการเขียนเป็นรูปแบบบันเทิงคดี รูปเล่มของหนังสือใช้ขนาด 18.5 × 26 ซม. หรือขนาด 8 หน้ายก จำนวน 75 หน้า นิทานพื้นบ้านที่นำมาสร้างได้แก่

- 1) อาควก นิง อาคเวิน
- 2) เนียงปिर คนีอบ
- 3) เนียงตรา นิง เนียงโป้ว
- 4) เนียง คีฮุท ทม
- 5) คลา นิง เนิก
- 6) กนีอร นิง อังแกบ
- 7) อาเจย
- 8) อา กจิล
- 9) เนียงกเคิบ โคง กเคิบชลา
- 10) ปีวะเก็งก็อง

- 11) จกเคคเมา
- 12) กำเนคเนเยะบ็อน
- 13) เจกช็อค
- 14) โจนค้ำเร็ชอ

1.4.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติม

1) ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน โดยใช้แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งมีรายการประเมินอยู่ 5 ด้านคือ

(1) ด้านรูปเล่มและการพิมพ์

ด้านรูปเล่มและการพิมพ์ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน มีความเห็นว่ารูปเล่มและปกแข็งแรงทนทาน ขนาดของเล่มเหมาะกับวัยของผู้อ่าน การออกแบบปกหนังสือเหมาะสมกับเนื้อหา จำนวนหน้าของหนังสือเหมาะสมกับวัยผู้อ่าน และขนาดของตัวอักษรเหมาะสมกับวัยผู้อ่าน ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน มีค่าเท่ากับ 1.00 ซึ่งสรุปได้ว่าด้านรูปเล่มและการพิมพ์มีความเหมาะสม

(2) ด้านภาพประกอบ

ด้านภาพประกอบภาพ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน มีความเห็นว่างานภาพประกอบสวยงามน่าสนใจ ภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน ภาพประกอบส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา การจัดวางภาพประกอบและตัวอักษรเหมาะสม และปริมาณภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน มีค่าระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งสรุปได้ว่าด้านภาพประกอบมีความเหมาะสม

(3) ด้านการใช้ภาษา

ด้านการใช้ภาษา ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน มีความเห็นว่างานใช้ภาษาชัดเจน เข้าใจง่าย ภาษาเหมาะกับวัยของผู้อ่าน และการเลือกใช้คำเหมาะสมส่งเสริมภูมิปัญญาทางภาษาของท้องถิ่น ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน มีค่าเท่ากับ 1.00 ซึ่งสรุปได้ว่าด้านการใช้ภาษามีความเหมาะสม

(4) ด้านเนื้อหา

ด้านเนื้อหา ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน มีความเห็นว่างานเนื้อหาเหมาะกับวัยผู้อ่าน เนื้อหาส่งเสริมจินตนาการ เนื้อหาสนุกสนานเพลิดเพลิน ความยาวของเนื้อหามีความเหมาะสม กิจกรรมท้ายบทเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาและส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิด และการ

อธิบายศัพท์ที่มีความชัดเจน คำดัชนีความสอดคล้องที่ผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน มีค่าเท่ากับ 1.00 ซึ่งสรุปได้ว่าด้านเนื้อหาที่มีความเหมาะสม

(5) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน มีความเห็นว่าจะส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่าน ส่งเสริมให้เห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน หนังสือใช้เป็นที่ประกอบการเรียนการสอนได้ นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านนิทาน และส่งเสริมให้นักเรียนภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง คำดัชนีความสอดคล้องที่ผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน มีค่าเท่ากับ 1.00 ซึ่งสรุปได้ว่าด้านประโยชน์ที่ได้รับมีความเหมาะสม

(6) ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยรวม

จากผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือทุกด้าน สามารถสรุปคุณภาพของหนังสือโดยรวมได้ว่า หนังสือมีคุณภาพและความเหมาะสม โดยมีคำดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.67-1.00

2) การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยนักเรียน

การตรวจสอบคุณภาพของหนังสือ โดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน ประเมินโดยใช้แบบมาตราประเมินค่า ซึ่งมีรายการประเมินอยู่ 5 ด้าน ดังนี้

(1) ด้านรูปเล่มและการพิมพ์

ด้านรูปเล่มและการพิมพ์ นักเรียนมีความคิดเห็นว่า รูปเล่มและปกแข็งแรงทนทาน ขนาดของหนังสือเหมาะกับวัยของนักเรียน การออกแบบปกหนังสือเหมาะสมกับเนื้อหา จำนวนหน้าของหนังสือมีความเหมาะสม และขนาดของตัวอักษรเหมาะสมกับวัยของนักเรียน โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ซึ่งสรุปได้ว่า ด้านรูปเล่มและการพิมพ์ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

(2) ด้านภาพประกอบ

ด้านภาพประกอบภาพ นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ภาพประกอบสวยงามน่าสนใจ ภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน ภาพประกอบส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา การจัดวางภาพประกอบและตัวอักษรเหมาะสมและปริมาณภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ซึ่งสรุปได้ว่า ด้านภาพประกอบ มีความเหมาะสมในระดับมาก

(3) ด้านการใช้ภาษา

ด้านการใช้ภาษา นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ภาษาชัดเจนเข้าใจง่าย ภาษาที่ใช้เหมาะกับวัยของนักเรียน และการเลือกใช้คำเหมาะสมส่งเสริมภูมิปัญญาทางภาษาของท้องถิ่น โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ซึ่งสรุปได้ว่า ด้านการใช้ภาษา มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

(4) ด้านเนื้อหา

ด้านเนื้อหา นักเรียนมีความคิดเห็นว่า เนื้อหาเหมาะกับวัยของนักเรียน เนื้อหาของหนังสือส่งเสริมจินตนาการ เนื้อหาสนุกสนานเพลิดเพลิน ความยาวของเนื้อหา มีความเหมาะสม กิจกรรมท้ายบทเรียนสอดคล้องกับเนื้อหา และการอธิบายคำศัพท์มีความชัดเจน โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ซึ่งสรุปได้ว่า ด้านเนื้อหา มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

(5) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

ด้านประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนมีความคิดเห็นว่า หนังสือส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน หนังสือใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนได้ นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านนิทาน และส่งเสริมให้นักเรียนภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 ซึ่งสรุปได้ว่า ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

(6) ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยรวม

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยรวม นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ ในด้านรูปเล่มและการพิมพ์ ด้านภาพประกอบ ด้านการใช้ภาษา ด้านเนื้อหา และด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยจากแบบสอบถามเท่ากับ 4.61

2. อภิปรายผล

ผลการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม นิทานพื้นบ้านตำบลม อำเภอสงขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นมีคุณภาพเหมาะสม ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยแสดงความคิดเห็นดังนี้

2.1 ด้านรูปเล่มและการพิมพ์

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นในด้านรูปเล่มและการพิมพ์ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 แสดงว่าด้านรูปเล่มและการพิมพ์มีความเหมาะสม

นักเรียนมีความเห็นว่า ด้านรูปเล่มและการพิมพ์ มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ จินตนา ไบกาชุย (2542: 10-19) ที่กล่าวว่า ลักษณะของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่คืบนี้ รูปเล่มของหนังสือควรมีความกะทัดรัด เหมาะกับวัยผู้อ่าน การเย็บเล่มควรมีความแข็งแรงทนทาน ใช้ตัวอักษรที่อ่านง่าย และชัดเจน ปกหนังสือต้องออกแบบ ให้สะดวกตาของผู้อ่าน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ด้านรูปเล่มและการพิมพ์ของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีความเหมาะสม กล่าวคือ หนังสือมีรูปเล่มและปกแข็งแรงทนทาน ขนาดของเล่มเหมาะกับวัยของผู้อ่าน มีการออกแบบปกหนังสือที่เหมาะสมกับเนื้อหา จำนวนหน้าของหนังสือและขนาดของตัวอักษรเหมาะสมกับวัยผู้อ่าน

2.2 ด้านภาพประกอบ

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นในด้านภาพประกอบ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.67-1.00 แสดงว่าด้านภาพประกอบมีความเหมาะสม

นักเรียนมีความเห็นว่า ด้านภาพประกอบ มีความเหมาะสมมาก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.38 ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ สมพร จารุณี (2541: 114) ที่กล่าวถึงบทบาทของ ภาพประกอบ ช่วยดึงดูดความสนใจ ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ เสริมสร้าง จินตนาการของผู้อ่าน และสอดคล้องกับ สุนทรี คุณจักร์ (ม.ป.ป.: 149) กล่าวถึงการจัดหน้า หนังสือควรมีความประณีต มีความสมดุล ภาพรวมบนหน้ากระดาษหนังสือต้องเหมาะสมทั้ง ขนาดของภาพและขนาดของตัวอักษร

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ด้านภาพประกอบของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีความเหมาะสม กล่าวคือหนังสือมีภาพประกอบสวยงามน่าสนใจ ภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน ภาพประกอบส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา การ จัดวางภาพประกอบและตัวอักษรเหมาะสม และมีปริมาณภาพประกอบในเรื่องเหมาะสมกับเนื้อหา

2.3 ด้านการใช้ภาษา

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นในด้านการใช้ภาษา โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 แสดงว่าด้านการใช้ภาษามีความเหมาะสม

นักเรียนมีความเห็นว่า ด้านการใช้ภาษา มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.56 ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ สุวรรณ รัตนธรรมเมธี (2550: 59-61) กล่าวถึงการ

ใช้ภาษาในหนังสือ ต้องเป็นภาษาที่สื่อความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย เป็นคำที่คุ้นเคยใกล้ตัวผู้อ่าน และควรคำนึงถึงความเหมาะสมของเด็กในแต่ละวัย

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ด้านการใช้ภาษาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีความเหมาะสม กล่าวคือ ภาษาชัดเจนเข้าใจง่าย ภาษาเหมาะกับวัยของผู้อ่าน และการเลือกใช้คำเหมาะสมส่งเสริมภูมิปัญญาทางภาษาของท้องถิ่น

2.4 ด้านเนื้อหา

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นในด้านเนื้อหา โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 แสดงว่าด้านเนื้อหาที่มีความเหมาะสม

นักเรียนมีความเห็นว่า ด้านเนื้อหา มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545: 43) กล่าวถึงหนังสือที่เหมาะสมสำหรับเด็ก ควรมีเนื้อหาตรงกับความสนใจของเด็กแต่ละวัย มีเนื้อหาสาระให้ความบันเทิง ส่งเสริมจินตนาการของเด็ก โดยมีความยาวของเนื้อหาไม่มากนัก นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับ สมพร จารุณัฐ (2540: 5-8) กล่าวไว้ว่า ในเนื้อหาควรสอดแทรกคำถามช่วยต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดความสนใจมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และควรส่งเสริมหรือเปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้พัฒนาทักษะในการสังเกต ตีความ เปรียบเทียบ ใช้เหตุและผล จำแนกแจกแจงวิเคราะห์ ประเมินค่า ตลอดจนสามารถนำความรู้และทักษะเหล่านั้น ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ด้านเนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีความเหมาะสม กล่าวคือหนังสือมีเนื้อหาเหมาะกับวัยผู้อ่าน เนื้อหาส่งเสริมจินตนาการ เนื้อหาที่มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน ความยาวของเนื้อหาที่มีความเหมาะสม กิจกรรมท้ายบทเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาและส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิด และการอธิบายศัพท์ที่มีความชัดเจน

2.5 ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นในด้านประโยชน์ที่ได้รับ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 แสดงว่าด้านประโยชน์ที่ได้รับมีความเหมาะสม

นักเรียนมีความเห็นว่า ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ จินตนา ไบกาชูยี (2542: 8-9) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของหนังสือเด็กคือ ช่วยให้เด็กได้รับความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้เจริญตามวัย ช่วยปลูกฝังคุณธรรม เจตคติ และแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก ช่วยให้เด็กเกิดนิสัยรักการอ่าน นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของ จันทรา ทองสมัคร

(2541: 10) กล่าวถึงหนังสืออ่านเพิ่มเติมนั้น สามารถใช้ประกอบการเรียนการสอน ให้นักเรียนอ่าน ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ด้านประโยชน์ที่ได้รับของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น มีความเหมาะสม กล่าวคือ หนังสือส่งเสริมให้มินิสัยรักการอ่าน ส่งเสริมให้เห็นคุณค่าของนิทาน พื้นบ้าน หนังสือสามารถใช้เป็นสื่อในการประกอบการเรียนการสอน นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านนิทาน และส่งเสริมให้นักเรียนภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง

2.6 สรุปภาพรวมของหนังสือ

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นเกี่ยวกับภาพรวมของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นว่า มีความเหมาะสม โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพรวมของหนังสือว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง นิทานพื้นบ้านตำบลม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์ ที่สร้างขึ้น มีความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ สามารถนำไปพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สาระการอ่าน มาตรฐานที่ ท. 1.1 ที่กำหนดไว้ว่า “ผู้เรียนสามารถใช้กระบวนการอ่านเพื่อสร้างความรู้ และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต อีกทั้งยังเป็นการสร้างนิสัยรักการอ่าน” และตามตัวชี้วัดชั้นปีของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในสาระการอ่าน ข้อที่ 2 “จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน” และข้อที่ 8 “วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต”

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำหนังสือไปใช้

3.1.1 ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจวัตถุประสงค์และเนื้อหาของหนังสือให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถเสนอแนะผู้เรียนในการใช้หนังสือได้อย่างถูกต้อง

3.1.2 ในการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเล่มนี้ ผู้อ่านต้องมีความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาไทย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.1.3 ในการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเล่มนี้ ผู้เรียนควรทำกิจกรรมทำขบทเรียนแต่ละเรื่องเพื่อฝึกและพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ โดยครูผู้สอนเป็นผู้ตรวจสอบและให้คำปรึกษา

3.1.4 เนื้อหาที่นำมาสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเล่มนี้ เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านในตำบลอม อำเภอสงขะ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งนอกจากจะจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แนวคิดจากนิทานที่อ่านแล้ว ยังสามารถจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ศึกษาในด้านอื่น ๆ เช่น ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น โบราณสถาน แหล่งท่องเที่ยว หรือสำนวนภาษาจากนิทาน เป็นต้น

3.1.5 การใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม นอกจากใช้เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมนอกเวลาเรียนแล้ว ครูผู้สอนยังสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการเข้าสู่วิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หรือ รายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ตามความเหมาะสม

3.2 ข้อเสนอแนะในการสร้างหนังสือครั้งต่อไป

3.2.1 นอกจากนิทานพื้นบ้านที่นำมาสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเล่มนี้แล้ว ยังมีนิทานเรื่องอื่น ๆ อีกมากมายในตำบลอม ควรมีการศึกษาและสัมภาษณ์เพิ่มเติม แล้วนำมาสร้างเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมในครั้งต่อไป

3.2.2 วรรณกรรมท้องถิ่นในชุมชนนี้ นอกจากนิทานพื้นบ้านแล้ว ยังมีวรรณกรรมท้องถิ่นด้านอื่น ๆ ที่น่าสนใจ ควรศึกษาลักษณะเด่นและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแล้วนำมาสร้างเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมในเรื่องอื่น ๆ อีก

3.2.3 ในท้องถิ่นตำบลอม มีความเป็นเอกลักษณ์ในด้านแหล่งท่องเที่ยว คือ ปราสาทที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย และในตำนานปราสาททมิโพน เรื่อง “เนียง คีอุสม” ซึ่งมีผู้ศึกษาหลายท่านได้บันทึกการเล่าจากปากคำของผู้เล่าไว้เป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งบันทึกไว้ในรูปแบบของร้อยแก้ว ผู้สนใจอาจจะนำเนื้อหาเหล่านั้นมาพัฒนา โดยแต่งในรูปแบบร้อยกรอง

3.2.4 ควรศึกษามาตรฐานและสาระการเรียนรู้ ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับหลักสูตร

3.2.5 ควรสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เพื่อใช้สำหรับนักเรียนในชั้นอื่น ๆ ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ (2546) *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พิมพ์ครั้งที่ 3* กรุงเทพมหานคร ศูนย์พัฒนาหนังสือ
กรมวิชาการ
- กรมวิชาการ ศูนย์พัฒนาหนังสือ (2545) *การผลิตการเลือกและการใช้หนังสือเพื่อสนองการใช้
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน* กรุงเทพมหานคร ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ
กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม กรุงเทพมหานคร
เขต 3 (2550) *คู่มือแนวทางการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษา*
กรุงเทพมหานคร ธรรมรักษ์การพิมพ์
- กิ่งแก้ว เพ็ชรราช (2548) *คติชนวิทยา อนุครดิด์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์*
- กุหลาบ มลลิกะมาส (2518) *คติชาวบ้าน กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
อ้างถึงใน วิเชียร เกษประทุม (2548) นิทานพื้นบ้าน กรุงเทพมหานคร
ธนรัชการพิมพ์*
- จักรภัทร พงศ์ภัทระ (2540) *คู่มือการเขียนหนังสือเสริมประสบการณ์ตามความต้องการของ
ท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร ดันฮ้อ แกรมมี*
- จันทรา ทองสมัคร (2541) “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องประเพณีท้องถิ่นนครศรีธรรมราช
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดนครศรีธรรมราช” วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- จินตนา ไบกาซูยี (2542) *เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก กรุงเทพมหานคร คุรุสภาลาดพร้าว*
- จิระประภา บุญนิศย์และคนอื่น ๆ (2551) *วิธีช่วยให้เด็กรักการอ่าน กรุงเทพมหานคร
สุวีริยาสาส์น*
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) *การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน กรุงเทพมหานคร
ศิลปาบรรณาการ*
- _____ (2545) *วรรณกรรมสำหรับเด็ก พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร ศิลปาบรรณาการ*
- ชมรมภาษาไทย (2551) *พจนานุกรมไทยฉบับนักเรียน กรุงเทพมหานคร เสริมวิทย์*
- ชุติมา สัจจามันท์และคนอื่น ๆ (2543) *การพัฒนาเกณฑ์การประเมินค่าวรรณกรรมไทย
กรุงเทพมหานคร สถาบันการศึกษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ*

- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2546) *หนังสือเรียนภาษาไทยม.1 เล่ม 1* กรุงเทพมหานคร
อักษรเจริญทัศน์
- นัทกาญจน์ อาจิณาจารย์ (2544) “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องประเพณีท้องถิ่นของ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดระยอง” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ดวงจันทร์ โภธิสม (2549) “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องขามเขื่อนเขาเสวณกวาง” การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ถนอม พันธุ์มณี (ม.ป.ป.) *หนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 3 ม.1-ม. 3*
กรุงเทพมหานคร เสมาธรรม
- ถวัลย์ มาศจรัส (ม.ป.ป.) *การเขียนหนังสือเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3* กรุงเทพมหานคร
ต้นอ้อ
- ทองเหลือง บุญพร้อม (2533) *พจนานุกรมภาษาไทย – เขมรถิ่นไทย – เขมรกำพูชา – อังกฤษ.*
กรุงเทพมหานคร มหิตล
- ทวีศักดิ์ ญาณประทีป (2537) *การเขียนวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่น* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัย
รามคำแหง
- บรรยวีสต์ ฝ่ายคำ (2547) “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องหลักสายกลางในการดำเนินชีวิต
ประกอบการเรียนในรายวิชา วิถีธรรมวิถีไทย สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ประคอง นิมมานเหมินท์ (2543) *นิทานพื้นบ้านศึกษา* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปานรวี ยงยุทธวิชัย และคนอื่น ๆ (2548) *การเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติม* กรุงเทพมหานคร
ธารอักษร
- เปลื้อง ฉ นคร (2544) *พจนานุกรมภาษาไทย* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- ผกาศรี เข็นบุตร สุภัก มหาวรากร และนิธิตร์ พรอำไพสกุล (2551) *ภาษาไทย 1 เล่ม 1 ชั้น*
มัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร เอ็มพันธ์

- “พระบรมราชาโชวาทพระราชทานแก่คณะสมาชิกห้องสมุดทั่วประเทศในโอกาสที่เข้า
เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ ศาลาศุติดาลัย สวนจิตรลดา วันพฤหัสบดีที่ 25
พฤศจิกายน 2514” ใน พระบรมราชาโชวาทและกระแสพระราชดำรัสของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (2550) กรุงเทพมหานคร กองทุนให้
กู้ยืมเพื่อการศึกษา
- พัชรา ภูพันลา (2550) “การสร้างแบบทดสอบวัดภาคปฏิบัติด้านทัศนศิลป์สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและ
ประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
- ไพพรรณ อินทนิล (2546) การส่งเสริมการอ่าน กรุงเทพมหานคร ชลบุรีการพิมพ์
- ภิญญาพร นิตยะประภา (2534) การผลิตหนังสือสำหรับเด็ก กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- มาลินี ผโลประการ (2540) การบรรณาธิการหนังสือเรียนและหนังสือเสริมประสบการณ์
กรุงเทพมหานคร ศูนย์พัฒนาหนังสือกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ อ้างถึงใน
นันทกาญจน์ อัจฉาจารย์ (2544) “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องประเพณีท้องถิ่น
ระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดระยอง” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550” สำนักงานเลขาธิการสภา
ผู้แทนราษฎร (2551) กรุงเทพมหานคร
- รัตพร ชังธาดา (2531) หนังสือสำหรับเด็ก มหาสารคาม ฝ่ายวิชาการสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ราชบัณฑิตยสถาน (2546) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 กรุงเทพมหานคร
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์
- โรงเรียนเทพอุดมวิทยา (2552) “สารสนเทศปีการศึกษา 2552” (เอกสารประจำปี)
- ลำไย บัวพิทักษ์ (2542) “การใช้นิทานพื้นบ้านอีสานในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมสำหรับ
นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านกุดहुลิ่งและโรงเรียนบ้านโนนโพธิ์
จังหวัดชัยภูมิ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและ
การสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วิเชียร เกษประทุม (2548) นิทานพื้นบ้าน กรุงเทพมหานคร ธนรัชการพิมพ์
- วิฑูร โสภวงค์ และคนอื่น ๆ (2548) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาไทยชั้น ม. 2
กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช

- วีระวัชร ปิ่นเขียน (2542) *คติชนวิทยา* ราชบุรี สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
- ศรีรัตน์ เจริญจันทร์ (2544) *การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน* กรุงเทพมหานคร
ไทยวัฒนาพานิช
- สมพร จารุณี (2540) *การจัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์* กรุงเทพมหานคร ศูนย์พัฒนา
หนังสือกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- _____ (2541) *คู่มือการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็ก* กรุงเทพมหานคร
คุรุสภาลาดพร้าว
- สาริกา รถทอง (2548) “การใช้นิทานเพื่อพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศาลเจ้า (หัวนุกูลวิทยา) กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ (2549) *แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน*
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- _____ (2551?) *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตาม
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สุนทรী คุณจักร์ (ม.ป.ป.) *หนังสือสำหรับเด็ก ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*
- สุพล ด้วยตั้งใจ (สุขศรีมั่งมี) พนม ทองดีเจริญ และชมพูนุช สุขศรีมั่งมี (ม.ป.ป.) *คู่มือศึกษาและ
เตรียมตัวสอบเข้ารับราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กฎหมายและระเบียบ
ข้าราชการครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา กรุงเทพมหานคร ธรรมบัณฑิต*
- สุวรรณ รัตนธรรมเมธี (2550) *เทคนิคการเขียนและการจัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์สำหรับเด็ก:
เด็ก: สื่อการเรียนรู้ท้องถิ่น สุรินทร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์*
- สุวิทย์ มูลคำ (2550) *ก้าวเข้าสู่การเลื่อนวิทยฐานะ* กรุงเทพมหานคร ภาพพิมพ์
- สุวิมล เหลือลมัย (2542) “การสร้างและทดลองใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง นกกาฮัง” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหิดล

- เสนีย์ วิลาวรรณ (2546) *ชุดพัฒนาทักษะทางภาษาเล่ม 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* กรุงเทพมหานคร
วัฒนาพานิช
- _____ (2547) *พัฒนาทักษะทางภาษาเล่ม 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*
กรุงเทพมหานคร วัฒนาพานิช
- แสงอรุณ ประสพกาญจน์ (2546) “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมนิทานพื้นบ้านกาญจนบุรี สำหรับ
นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดกาญจนบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- องค์การบริหารส่วนตำบลคม (2552) “แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศ. 2552-2556” (เอกสาร
ประจำปี)
- อรทัย ศิลป์ประกอบ (2543) “การสร้างหนังสืออ่านประกอบภาพการ์ตูนเรื่อง แม่น้ำกับการอยู่รอด
เพื่อใช้ประกอบการเรียนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล
- อัญญาณี ชมดี, บรรณาธิการ (2549) *ในหลวง – ราชนิเสด็จฯ เมืองสุรินทร์* สุรินทร์ โรงพิมพ์รุ่ง
ธนเกียรติออฟเซ็ท
- อารีย์ ทองแก้ว (2550) *นิทานพื้นบ้านไทยกุย* อุบลราชธานี ศิริธรรมออฟเซ็ท
- เอมอร เนียมน้อย (2551) *พัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธี SQ3R* กรุงเทพมหานคร
สุวีริยาสาส์น

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลนิทานพื้นบ้านตำบล

รายชื่อบุคคลในท้องถิ่นตำบลที่ให้ข้อมูลนิทานพื้นบ้าน

1. นางจันทร์ ปัญญาดี

เกิด วันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2472
 อายุ 80 ปี
 ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 112 หมู่ที่ 12 บ้านภูมิพัฒนา ตำบลคม อำเภอสังขะ
 จังหวัดสุรินทร์

2. นายฉาย รอบคอบ

เกิด วันที่ ...เดือน.....พ.ศ. 2474
 อายุ 78 ปี
 ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 152 หมู่ที่ 11 บ้านเทพอุดม ตำบลคม อำเภอสังขะ
 จังหวัดสุรินทร์

3. นางทองสุข ลำควนหอม

เกิด วันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2482
 อายุ 70 ปี
 ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 171 หมู่ที่ 10 บ้านสันติสุข ตำบลคม อำเภอสังขะ
 จังหวัดสุรินทร์

4. นางอาน ยิ่งสุด

เกิด วันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2481
 อายุ 71 ปี
 ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 7 หมู่ที่ 12 บ้านภูมิพัฒนา ตำบลคม อำเภอสังขะ
 จังหวัดสุรินทร์

5. นางเมียด ชื่นใจ

เกิด วันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2482
 อายุ 70 ปี
 ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 126 หมู่ที่ 2 บ้านภูมิตี ตำบลคม อำเภอสังขะ
 จังหวัดสุรินทร์

6. นางเว็ด ปัดภัย

เกิด วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2482
อายุ 70 ปี
ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 105 หมู่ที่ 5 บ้านภูมิโปน ตำบลคม อำเภอสงขลา
จังหวัดสุรินทร์

7. นางสมพร ทองภา

เกิด วันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2492
อายุ 60 ปี
ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 18 หมู่ที่ 5 บ้านภูมิโปน ตำบลคม อำเภอสงขลา
จังหวัดสุรินทร์

8. นายอำ ยวนจิตต์

เกิด วันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2472
อายุ 80 ปี
ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 12 หมู่ที่ 5 บ้านภูมิโปน ตำบลคม อำเภอสงขลา
จังหวัดสุรินทร์

ผู้ศึกษากำลังเก็บข้อมูลจากการเล่านิทานของนางเมียด ชื่นใจ

ผู้ศึกษากำลังเก็บข้อมูลจากการเล่านิทานของนางจันทร์ ปัญญาดี

ผู้ศึกษากำลังเก็บข้อมูลจากการเล่านิทานของนางทองสุข ลำควนหอม

ผู้ศึกษากำลังเก็บข้อมูลจากการเล่านิทานของนางสมพร ทองภา

ภาคผนวก ข

สำเนาหนังสือเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่ ศธ 0522.16 (ป) /

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่

เรื่อง ขอบเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวจิตภา ปัดภัย นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอนวิชาเอกมัธยมศึกษา(ภาษาไทย) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมนิทานพื้นบ้านตำบลคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินคานุกรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร 0-2503-2870 โทรสาร 0-2503-3566-7

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. **ชื่อ** นางอติภรณ์ ลิขสิทธิ์
สถานที่ทำงาน กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์เขต 1
วุฒิการศึกษา ศษ.ม หลักสูตรและการสอน มัธยมศึกษา(ภาษาไทย)
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ศิษยานิเทศก์ภาษาไทยดีเด่น เป็นวิทยากรติดตามดูแลครู
แกนนำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นวิทยากรในการจัดทำ
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรู้ความสามารถ
ในการใช้ภาษาไทย การอ่านเขียนภาษาเขมร
2. **ชื่อ** นางสาวกิ่งกาญจน์ หยีเรืองโรจน์
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสังขะ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
วุฒิการศึกษา ศษ.ม หลักสูตรและการสอน มัธยมศึกษา(ภาษาไทย)
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูแม่แบบภาษาไทยดีเด่น ครูภาษาไทยดีเด่นครูสภา ครู
ผู้สร้างสื่อการเรียนการสอนภาษาไทยดีเด่น เป็นวิทยากรจัดทำ
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. **ชื่อ** นางสาวปัญจรัตน์ เรืองไชยวุฒิ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนเมืองสิงห์วิทยา อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์
วุฒิการศึกษา ศศ.ม สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร
ประสบการณ์หรือความชำนาญ เป็นครูแกนนำต้นแบบปฏิรูปการศึกษา ได้รับรางวัล
เกียรติยศครูแม่แบบอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมไทย มีผลงานการ
เขียนในรูปแบบ เรื่องสั้น บทกวีและสารคดี ตีพิมพ์ในนิตยสาร
และหนังสือต่าง ๆ เช่น สารคดี “นิทานใต้ดวงดาว” ได้รับการ
ตีพิมพ์ในหนังสือไต้หวัน ฉบับที่ 2 ปีที่ 2 (มิ.ย.-พ.ย.2551) บทกวี
“ชัยชนะในรอยเลือดและดอกไม้” ในหนังสือรวมบทกวี 3 นักกวี
อีสานใต้(ธ.ค.2543) เรื่องสั้น “นางแก้ว” ตีพิมพ์ในนิตยสารช่อ
การะเกด (พ.ย.-ธ.ค.2540) เป็นต้น

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างแบบประเมินคุณค่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบประเมินคุณค่าหนังสืออ่านเพิ่มเติม

เรื่อง นิทานพื้นบ้านตำบลม อำเภอสงขลา จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์

.....
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

โดย

+1 หมายถึง เหมาะสม
0 หมายถึง ไม่แน่ใจ
-1 หมายถึง ไม่เหมาะสม

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน		
	+1	0	-1
ด้านรูปเล่มและการพิมพ์			
1. รูปเล่มและปกแข็งแรงทนทาน			
2. ขนาดของเล่มเหมาะกับวัยของผู้อ่าน			
3. การออกแบบปกหนังสือเหมาะสมกับเนื้อหา			
4. จำนวนหน้าของหนังสือเหมาะสมกับวัยผู้่าน			
5. ขนาดของตัวอักษรเหมาะสมกับวัยผู้่าน			
ด้าน ภาพประกอบ			
1. ภาพประกอบสวยงามน่าสนใจ			
2. ภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา			
3. ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน			
4. ภาพประกอบส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา			
5. การจัดวางภาพประกอบและตัวอักษรเหมาะสม			
6. ปริมาณภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา			
ด้านการใช้ภาษา			
1. ภาษาชัดเจนเข้าใจง่าย			
2. ภาษาเหมาะกับวัยของผู้อ่าน			
3. การเลือกใช้คำเหมาะสมส่งเสริมภูมิปัญญาทางภาษาของท้องถิ่น			

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน		
	+1	0	-1
ด้านเนื้อหา			
1. เนื้อหาเหมาะกับวัยผู้อ่าน			
2. เนื้อหาส่งเสริมจินตนาการ			
3. เนื้อหาสนุกสนานเพลิดเพลิน			
4. ความยาวของเนื้อหามีความเหมาะสม			
5. กิจกรรมท้ายบทเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาและส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิด			
6. การอธิบายศัพท์มีความชัดเจน			
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ			
1. ส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่าน			
2. ส่งเสริมให้เห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน			
3. หนังสือใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนได้			
4. นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านนิทาน			
5. ส่งเสริมให้นักเรียนภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน
(.....)

ภาคผนวก จ

ตารางแสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางผนวกที่ 1.1 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านรูปเล่มและการพิมพ์
โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			ระดับ IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. รูปเล่มและปกแข็งแรงทนทาน	1.00	1.00	1.00	1.00
2. ขนาดของเล่มเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน	1.00	1.00	1.00	1.00
3. การออกแบบปกหนังสือเหมาะสมกับเนื้อหา	1.00	1.00	1.00	1.00
4. จำนวนหน้าของหนังสือเหมาะสมกับวัยผู้่าน	1.00	1.00	1.00	1.00
5. ขนาดของตัวอักษรเหมาะสมกับวัยผู้่าน	1.00	1.00	1.00	1.00

ตารางผนวกที่ 1.2 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านภาพประกอบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			ระดับ IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. ภาพประกอบสวยงามน่าสนใจ	0	1.00	1.00	0.67-1.00
2. ภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา	0	1.00	1.00	0.67-1.00
3. ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน	1.00	1.00	1.00	1.00
4. ภาพประกอบส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา	1.00	1.00	1.00	1.00
5. การจัดวางภาพประกอบและตัวอักษรเหมาะสม	1.00	1.00	1.00	1.00
6. ปริมาณภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา	1.00	1.00	1.00	1.00

ตารางผนวกที่ 1.3 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านการใช้ภาษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			ระดับ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC
1. ภาษาชัดเจนเข้าใจง่าย	1.00	1.00	1.00	1.00
2. ภาษาเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน	1.00	1.00	1.00	1.00
3. การเลือกใช้คำเหมาะสมส่งเสริมภูมิปัญญาทางภาษาของท้องถิ่น	1.00	1.00	1.00	1.00

ตารางผนวกที่ 1.4 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			ระดับ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC
1. เนื้อหาเหมาะสมกับวัยผู้อ่าน	1.00	1.00	1.00	1.00
2. เนื้อหาส่งเสริมจินตนาการ	1.00	1.00	1.00	1.00
3. เนื้อหาสนุกสนานเพลิดเพลิน	1.00	1.00	1.00	1.00
4. ความยาวของเนื้อหามีความเหมาะสม	1.00	1.00	1.00	1.00
5. กิจกรรมท้ายบทเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาและส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิด	1.00	1.00	1.00	1.00
6. การอธิบายศัพท์มีความชัดเจน	1.00	1.00	1.00	1.00

ตารางผนวกที่ 1.5 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านประโยชน์ที่ได้รับ
โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			ระดับ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC
1. ส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่าน	1.00	1.00	1.00	1.00
2. ส่งเสริมให้เห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน	1.00	1.00	1.00	1.00
3. หนังสือใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนได้	1.00	1.00	1.00	1.00
4. นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านนิทาน	1.00	1.00	1.00	1.00
5. ส่งเสริมให้นักเรียนภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง	1.00	1.00	1.00	1.00

ตารางผนวกที่ 1.6 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยรวม

รายการประเมิน	ค่า IOC
1. ด้านรูปเล่มและการพิมพ์	1.00
2. ด้านภาพประกอบ	0.67 - 1.00
3. ด้านการใช้ภาษา	1.00
4. ด้านเนื้อหา	1.00
5. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	1.00

ภาคผนวก ฉ

รายชื่อนักเรียนที่ร่วมประเมินหนังสือ

รายชื่อนักเรียนที่ร่วมประเมินหนังสือ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพอุดมวิทยา อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
ปีการศึกษา 2552

1. เด็กชายประสิทธิ์ โปธิยา
2. เด็กชายสุพจน์ คงหลัก
3. เด็กหญิงจรรยา คีขิง
4. เด็กหญิงธัญญา ทองสีมา
5. เด็กหญิงนุชธิดา สุดสวาท
6. เด็กหญิงรัชดา ชาติสันติกุล
7. เด็กหญิงราตรี บริบาล
8. เด็กหญิงลัดดา คัดไว
9. เด็กหญิงวรรณิภา ลำควนหอม
10. เด็กหญิงอัญชลี ทัตติ

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแบบประเมินคุณค่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียน

แบบประเมินคุณค่าหนังสืออ่านเพิ่มเติม

เรื่อง นิทานพื้นบ้านตำบลคม อำเภอสงขะ จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนเทพอุดมวิทยา จังหวัดสุรินทร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

โดย	5	หมายถึง	มากที่สุด
	4	หมายถึง	มาก
	3	หมายถึง	ปานกลาง
	2	หมายถึง	น้อย
	1	หมายถึง	น้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านรูปเล่มและการพิมพ์					
1. นักเรียนเห็นว่าหนังสือมีรูปเล่มและปกแข็งแรงทนทาน					
2. นักเรียนเห็นว่าขนาดของหนังสือเหมาะสม					
3. นักเรียนเห็นว่าการออกแบบปกหนังสือเหมาะสมกับเนื้อหา					
4. นักเรียนเห็นว่าจำนวนหน้าของหนังสือมีความเหมาะสม					
5. นักเรียนเห็นว่าขนาดของตัวอักษรเหมาะสมกับวัยของนักเรียน					
ด้าน ภาพประกอบ					
1. นักเรียนเห็นว่าภาพประกอบสวยงามน่าสนใจ					
2. นักเรียนเห็นว่าภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา					
3. นักเรียนเห็นว่าภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการ					
4. นักเรียนเห็นว่าภาพประกอบส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา					
5. นักเรียนเห็นว่าการจัดวางภาพประกอบและตัวอักษรเหมาะสม					
6. นักเรียนเห็นว่าปริมาณภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา					
ด้านการใช้ภาษา					
1. นักเรียนเห็นว่าการใช้ภาษาชัดเจน เข้าใจง่าย					
2. นักเรียนเห็นว่าภาษาที่ใช้เหมาะกับวัยของนักเรียน					
3. นักเรียนเห็นว่าทางเลือกใช้คำเหมาะสม ส่งเสริมภูมิปัญญาทางภาษาของท้องถิ่น					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านเนื้อหา					
1. นักเรียนเห็นว่า เนื้อหาเหมาะกับวัยของนักเรียน					
2. นักเรียนเห็นว่า เนื้อหาของหนังสือส่งเสริมจินตนาการ					
3. นักเรียนเห็นว่า เนื้อหาสนุกสนานเพลิดเพลิน					
4. นักเรียนเห็นว่าความยาวของเนื้อหา มีความเหมาะสม					
5. นักเรียนเห็นว่ากิจกรรมท้ายบทเรียนสอดคล้องกับเนื้อหา					
6. นักเรียนเห็นว่าการอธิบายศัพท์มีความชัดเจน					
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
1. ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน					
2. ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน					
3. นักเรียนเห็นว่าหนังสือใช้ประกอบการเรียนรู้การสอนได้					
4. นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านนิทาน					
5. ส่งเสริมให้นักเรียนภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

ภาคผนวก ข

ตารางแสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ โดยนักเรียน

ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยการสอบถามนักเรียน

ตารางผนวกที่ 2.1 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านรูปเล่มและการพิมพ์ โดยนักเรียน

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. นักเรียนเห็นว่าหนังสือมีรูปเล่มและปกแข็งแรงทนทาน	4.50	0.70	มากที่สุด
2. นักเรียนเห็นว่าขนาดของหนังสือเหมาะสม	4.80	0.42	มากที่สุด
3. นักเรียนเห็นว่าการออกแบบปกหนังสือเหมาะสมกับเนื้อหา	4.40	0.51	มาก
4. นักเรียนเห็นว่าจำนวนหน้าของหนังสือมีความเหมาะสม	4.70	0.43	มากที่สุด
5. นักเรียนเห็นว่าขนาดของตัวอักษรเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.60	0.69	มากที่สุด
รวม	4.60	0.41	มากที่สุด

ตารางผนวกที่ 2.2 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านภาพประกอบ โดยนักเรียน

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. นักเรียนเห็นว่าภาพประกอบสวยงามน่าสนใจ	4.20	0.63	มาก
2. นักเรียนเห็นว่าภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา	4.60	0.51	มากที่สุด
3. นักเรียนเห็นว่าภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการ	4.60	0.69	มากที่สุด
4. นักเรียนเห็นว่าภาพประกอบส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา	4.60	0.69	มากที่สุด
5. นักเรียนเห็นว่าการจัดวางภาพประกอบและตัวอักษรเหมาะสม	4.10	0.87	มาก
6. นักเรียนเห็นว่าปริมาณภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา	4.20	0.63	มาก
รวม	4.38	0.49	มาก

ตารางผนวกที่ 2.3 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านการใช้ภาษา โดยนักเรียน

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. นักเรียนเห็นว่าภาษาชัดเจนเข้าใจง่าย	4.30	0.82	มาก
2. นักเรียนเห็นว่าภาษาที่ใช้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.50	0.52	มากที่สุด
3. นักเรียนเห็นว่าทางเลือกใช้คำเหมาะสม ส่งเสริม ภูมิปัญญาทางภาษาของท้องถิ่น	4.90	0.31	มากที่สุด
รวม	4.56	0.41	มากที่สุด

ตารางผนวกที่ 2.4 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านเนื้อหา โดยนักเรียน

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. นักเรียนเห็นว่าเนื้อหาเหมาะกับวัยของนักเรียน	4.70	0.48	มากที่สุด
2. นักเรียนเห็นว่าเนื้อหาของหนังสือส่งเสริมจินตนาการ	4.80	0.42	มากที่สุด
3. นักเรียนเห็นว่าเนื้อหาสนุกสนานเพลิดเพลิน	4.90	0.31	มากที่สุด
4. นักเรียนเห็นว่าความยาวของเนื้อหามีความเหมาะสม	4.30	0.48	มาก
5. นักเรียนเห็นว่ากิจกรรมท้ายบทเรียนสอดคล้องกับเนื้อหา	4.60	0.69	มากที่สุด
6. นักเรียนเห็นว่าการอธิบายคำศัพท์มีความชัดเจน	4.60	0.69	มากที่สุด
รวม	4.65	0.41	มากที่สุด

ตารางผนวกที่ 2.5 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านประโยชน์ที่ได้รับ โดยนักเรียน

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน	4.90	0.31	มากที่สุด
2. ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน	4.90	0.31	มากที่สุด
3. นักเรียนเห็นว่าหนังสือใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนได้	4.70	0.48	มากที่สุด
4. นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านนิทาน	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ส่งเสริมให้นักเรียนภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง	4.80	0.42	มากที่สุด
รวม	4.86	0.18	มากที่สุด

ตารางผนวกที่ 2.6 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยรวม โดยนักเรียน

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. ด้านรูปเล่มและการพิมพ์	4.60	0.41	มากที่สุด
2. ด้านภาพประกอบ	4.38	0.49	มาก
3. ด้านการใช้ภาษา	4.56	0.41	มากที่สุด
4. ด้านเนื้อหา	4.65	0.41	มากที่สุด
5. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.86	0.18	มากที่สุด
รวม	4.61	0.34	มากที่สุด

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวจิตาภา ปัดภัย
วัน เดือน ปีเกิด	7 กุมภาพันธ์ 2518
สถานที่เกิด	บ้านเลขที่ 105 หมู่ที่ 5 บ้านภูมิโปน ตำบลคม อำเภอสงขลา จังหวัดสุรินทร์
ประวัติการศึกษา	ค.บ. (ภาษาไทย) สถาบันราชภัฏสุรินทร์
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเทพอุดมวิทยา ตำบลคม อำเภอสงขลา จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุรินทร์เขต 3
ผลงาน	ครูผู้สอนที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่นเครือข่ายที่ 11 อำเภอสงขลา ในระดับช่วงชั้นที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2547 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุรินทร์เขต 3